NATIONAL LIBRARY
Order Section. Ref.56231
395 Wellington Str.
OTTAWA. Ont. K1A 0N4

National Library
Bibliothèque Nationale
JUN 2 1978
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada ◉ Tel. 466-0951
Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp., kl. 9 h.-5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 h.-8 õ. Laup. kl. 9 h.-1 p.l.

Tellimishinnad Kanadas: 1. a. $22.00, 6 k. $12.00, 3 k. $8.00. USA-sse: 1 a. $23, 6 k. $12.50, 3 k. $8.50. Ülemeremaadesse: 1 a. $26.00, 6 k. $14.50, 3 k. $9.00.

Kiri- ja lennuposti lisa: Kanadas ja USA-s: 1 a. $13.50, 6 k. $6.75. Ülemeremaadesse: 1 a. $23.50, 6 k. $11.75. Üksiknumber .40¢.

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul: esiküljel $3.75, tekstis $3.50, kuulutuste küljel $3.25.

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

„OUR LIFE" — „MEIE ELU" — Estonian Weekly. Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4K 2R6 ◉ Tel. 466-0951

— ☆ —

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum.

Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773

— ☆ —

„MEIE ELU" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas.

Asut. A. Weileri algatusel 1950.

Nr. 21 (1476) 1978 | REEDEL, 26. MAIL — FRIDAY, MAY 26 | XXIX aastakäik

EKN VALIMISMATERJALID LIGI 10 000-LE

Eelseisval nädalavahetusel saadetakse välja materjalid ligi kümnele tuhandele hääleõiguslikule Eestlaste Kesknõukogu Kanadas 10. koosseisu valimiseks, mis toimub 3. kuni 12. juunini. Nagu EKN esimees Udo Petersoo eesti ajalehtedele rõhutas, loodetakse vähemalt kolmandikult hääletussedelite tagastamist, kuigi meie ühiskonnas on märgata üha suurenevat passiivsust.

„On äärmiselt tähtis millise tagatise annavad eestlased Kanadas oma esinduskogule. Hääletamisest osavõtmine ei ole mitte ainult iga eestlase õigus, vaid see on ka tema kohustus — kohustus, millest võib oleneda osalt meie maa ja rahva tulevik. EKN on, mitte ainult organisatsioon, vaid kõigi Kanada valitsus-astmete poolt tunnustatud organ, mis esindab Kanada eestlaste tahteid kollektiivselt nii föderaal, provintsiaal kui ka linnade valitsuste ees. Iga eestlane peaks tundma endale kohustusliku olevat, et oma häälega anda tugi nendele kandidaatidele, keda ta leiab olevat õiglane ja võimekas esitama tema, kui hääletaja seisukohti nimetatud valitsus-astmete ees", ütles esimees.

Ta esitas ka statistikat, mis näitab, et praegu meie ei ole just agaradad hääletajad. Kõige suurem oli osavõtt valimistest 1966. a., kus 45-le kohale oli 60 kandidaati. Siis loeti umbes 3700 hääletussedelit. Eelmistel valimistel oli valijaid üle 2000-de. Mujal eestlased näivad olevat aktiivsemad oma keskorganisatsioonide moodustamisel. Näiteks USA-s, kus umbes samapalju hääleõiguslikke, oli hääletajaid umbes 4000. Kanada eestlastel on oma sõna ütelda ka kaugemale, märkis Udo Petersoo.

„EKN, olles üheks liikmesorganisatsiooniks Ülemaailmses Eesti Kesknõukogus, ulatab avaldama mõju ka rahvusvahelises areenis, mis ulatub välja Ühendatud Rahvaste Liitu. Samal ajal on Ülemaailmne Eesti Kesknõukogu liikmesorganisatsiooniks Ülemaailmses Balti Nõukogus ja sealt edasi tihedas koostöös teiste Ida-Euroopa Ülemaailmsete keskorganisatsioonidega. Vaadates nimetatud perspektiive, me näeme, et eestlaste hääl ühineb miljonite samu sihte taotlevate inimestega, kus vaevalt võiks oletada, et see jääks ainult hüüdjaks hääleks kõrbes. Kõigeks selleks on aga tarvis igal hääleõiguslikul eestlasel alustada seda protseduuri oma häälе andmisega kandidaatidele, keda tema soovib näha Kanada eestlaste keskesinduses, Eestlaste Kesknõukogus Kanadas. Kui on tegemist küsimustega mis ka kaudselt võivad kaasa aidata meie maa ja rahva tulevikuks, siis ei tohi ükski eestlane jäädа lootma ainult oma kaaseestlase peale."

Valimiste Peakomitee saadab hiljemalt 29. mail välja umbes 6500 kirja valimismaterjalidega. Kuna leibkondades on tavaliselt mitu hääleõiguslikku, siis kandidaatide nimekirju hääletussedelitega on umbes 9500. Neist Suur-Torontosse läheb 5650 ja mujale 3850.

Kui keegi hääleõiguslikest eestlastest ei ole valimiste alguseks valimismaterjale saanud, saab neid nõuda Valimiste Peakomiteelt (956 Broadview Ave., Toronto, Ont.) valimiste eelviimase päevani.

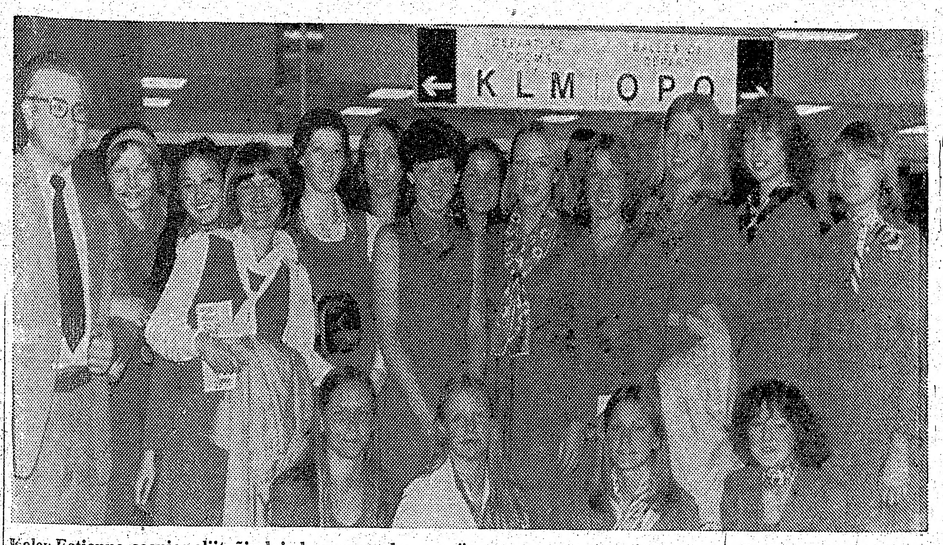

Kalev-Estienne seenior-eliitvõimlejad on saanud suurepärase vastuvõtu osaliseks Jaapanis. Meeleolu on kõigil üllas, ilmad suurepärased, rahvas sõbralik ja kostitamist liiga palju. Võimlejatel on kasutada Tokio ülikooli võimlad. CP Air andis tasuta ühe öö Tokio paremas hotellis koos kahe lõunaga. Pildil Kalev Estienne võimlejad ärasõidul Maltoni lennuväljal 10. mail. Tagumine rida vasakult: Esko Luksepp — pianist. Evelyn Koov (ei sõitnud kaasa), Doren Chung, Heli Kivilaht-Dakin, Susan Locke — võistlusvõimleja, Valve Kivilo, Cathy McDonald, Heli Oder, Riina Reitav, Kim Milligan, Tiina Luik, Nora-Mall Kerson, Karin Viinamäe. Esimene rida: Anne Kungla, Eha Kuutan, Susanne Mihkelson ja Tiina Tralma. Foto — Elna Kungla

MÄSSULISED MÕRVASID ZAIRES EUROOPLASI

Kaks nädalat tagasi tungisid venelaste poolt relvastatud kommunistlikud terroristid Angoolast ja Zambiast USA vasekaevanduste linna Kolwez ja algasid valgete massmõrvu. Valged naised vägistati ja pärast seda tapeti koos lastega.

Prantsusmaa ja Belgia saatsid oma erilised löögiüksused kohale, kes kiiresti puhastasid Kolwezi linna ja selle ümbruskonna kommunistlikest terroristidest. Kuid paljudele valgetele tuli päästmine liiga hilja. Nädalavahetusel oli leitud vähemalt 150 valgete laipa. Naised rebitud riiete ja purustatud jäsemete ning ilmselt metsikute vägistamise tunnustega. Laste laibad tääkidega läbipistetud. Mitmes ruumis leidus laipu üksteise peal hunnikus. Kuid kõikjal tänaval leidus ka üksikuid valgete laipu. Eriline viha näis olevat prantslaste vastu, kes aitasid möödunud aastal Maroko üksusi transportida, et seda provintsi, mis moodustas varem Belgia Kongo ja kannab nüüd Saba provintsi nime, — vabastada samasugusest kommunistlikkude terroristide rünnakust. Prantsuse võõrlegionääride ja Belgia eriüksuste ülesandeks ei ole Saba provintsi vabastamine, vaid ainult valgete evakueerimine. Senini on evakueeritud ligi 3000 valget elanikku ja nende hulgas mitmed Kanada perekonnad.

On levinud kuuldusi, et seekordse terrorirünnaku plaanitses ja sooritas Ida-Saksamaa Moskva ülesandel, sest kuubalased on tegevuses Abessiinias ja mujal. Selleks, ajakirja „Observeri" andmetel viibis Saba provintsis Ida-Saksamaa sõjaminister kindral Heinz Hoffmann, kes 5 päeva juhtis terroristide rünnakut ja valgete massmõrvu Saba provintsis. Terroristide väljaõpet teostas ka Ida-Saksamaa, kes kasutas rünnakul ka omi uusi rakette, mida valmistab Saksa Otrag kompani. Kuuldub, et Zaire lennuväljadel on Prantsuse ja Belgia üksuste maandumise juhtimisel olnud tegevad ka mõningaid USA tehnikuid. Kuid USA-st teatatakse, et USA üksusi ei ole terroristide likvideerimisel ja valgete päästmisel olnud tegevad, sest see oleks USA praeguse välispoliitika vastu, kuna USA poliitika on kõikjal, kuid eriti Rodeesias, Namibias ja Lõuna-Aafrikas toetada musti.

Arvatakse, et enne Kolwezi linnast põgenemist viisid terroristid kaasa mitusada valget pantvangideks.

USA-s vahistati Vene spioonid

FBI teatas, et kaks N. Liidu LRO ametnikku on tabatud spioneerimiselt, kuna kolmas omab diplomaadi passi ja selle tõttu ei ole võimalik teda vangistada.

FBI esindaja William Webster ütles, et juba möödunud augusti kuul alatud juurdluse tulemusena vangistati venelane Rudolf P. Chernayev, kes on LRO personali osak. juhataja. Teine vangistatu on Valdik Aleksandri pg. Enger (nime järgi võiks olla eestlane), 39. a. vana, kes oli LRO abisekretäri assistent. FBI märkis, et üks konspiraatoritest oli 39. a. vene LRO atashee V, Ziniakin, kuid teda ei saadud vangistada, sest ta omas diplomaatilise passi. Kõik kolm kogusid andmeid USA sõjasaladuste kohta. Politseil õnnestus süütõenditena koguda dokumente, skitse ja muid materjale, mida spioonid kogusid.

Narita lennuväli avati

Jaapanis, Naritas, 65 kilomeetrit Tokiost põhja-idapool avati Jaapani suurem mitu miljardi dollarit maksma läinud rahvusvaheline lennuväli suurte terroriaktidega. Lennuvälja avamise vastu olid kohalikud maaomanikud, kelle põllumaa võõrandati, radikaalsed ja kommunistlikud üliõpilased ning rohkearvulised pahempoolsed ja radikaalid.

15.000 demonstranti juhtisid põleva auto lennuväljale, heitsid mólotovi lõhkepudeleid ja teisi lõhkekehasid lennuväljale. Lennuvälja kaitseks olid kohal 14.000 erilise koolituse saanud politseinikku, kes võitlesid mitu tundi demonstrantidega. Võistluses sai rohkesti politseinikke ja demonstrante haavata ja sadakond demonstranti vangistati, nende hulgas oli ka naisi.

Avatseremoniil viibis ainult 50 külalist. Kuid lennuvälja avamine viidi korrakohaselt läbi. Mässulised lõikasid läbi elektri ja telefoni ühendusi ja põhjustasid suuri kahjustusi. Esimesed lennukid startisid uuelt lennuväljalt, mis lõhuti korra varem ja avamine oli teistkordne. Lennuväli on muudetud kindluseks ja piiratud tugeva traataiaga. Lennuväljal on tugev julgeolekuteenistus.

TRENT '78 RÕHUTAS KULTUURIKÜSIMUSI

Möödunud nädalalõpul, 19.—22. mail toimus Trent'i Ülikoolis, Peterborough's järjekordselt II eestlaste ühiskondlik seminar, mille sihiks oli jatkata Trent'i '77 vaimu. Seminari sihiks oli arendada kultuuriliste organisatsioonide ja ürituste organiseerimise ja juhtimise oskust, avastada uusi võimalusi loov-kunstides, põhinedes meie rahva kultuuripärandile ja selgitada üldiseid tuleviku võimalusi ja globaalse eesti põhimõtteid. Kava koosnes loengutest, eri- ja arutusgruppide tööst- ja demonstratsioonidest. Oli mitmekülgseid ettekandeid, oli ka möeldud meelelahutusele.

Seminari korraldajaks oli Eesti Liit Kanadas ja Eesti Kunstide Keskus. Seminari organiseerimine ja juhtimine lasus Vello Hubeli õlgadel, kes oli suurepärase töö teinud. Kava koostamisel aitasid kaasa Stella Kerson ja Roman Toi. Kirjavahetust korraldasid Heli Kopti ja Helgi Kurm. Seminaril olid kasutada ülikooli ilusad ja moodsad aulad ning ööbimiseks üliõpilas-elamu. Trenti Ülikool asub looduslikult ilusas kohas Otonabee jõe kaldal, mis on osa Trenti veekogude süsteemist.

Osavõtjad hakkasid kogunema reede õhtul ja laupäevaks oli registreeritud 51 osavõtjat. Ilusa eeskuju andsid perekond Truuvert'id viieliikmelises koosseisus.

Trent '78 seminari avas mag. Robert Kreem, kes mainis, et selle kokkutuleku eesmärgiks on leida teed eestluse elujõu algallikate juurde. Püüda mõista seda tagapõhja, kultuuri, milles meie rahvuslik elupuu kasvab. Konstruktiivse tegevuse õhutamine siit Trentist on meie ülim soov. Tänasest tegevusest oleneb meie tulevik. Kusagil on võti, mis uksed inimeste vahel rohkem avab paremaks teineteise mõistmiseks ja ühiste asjade läbiviimiseks. Trent peab aitama seda võtit leida. Õiged juhid sünnivad rasketel aegadel. Tekkivad inimesed, kes oma tegevate isiksustega ja kindla joonega paljud probleemid lahendavad. Peame suutma seista tormis ja kriitikas, sest võitma peab loogiline mõtlemine ja asjalik, analüütiline asjade, olukordade käsitamine. Üheks inimese põhisooviks on olla populaarne, kuid organisatsioonide juhtidel tuleb sageli teha ebapopulaarseid otsuseid. Meie tänavune ühiskondlik seminar toimub rahvuskultuuri mõistmise taustal. Trent on positiivselt meie ühiskonda mõjutanud ja loodame, et see ka tuleviku kohta käib. Kreem soovib seminarile head kordamineku, uute sõprade ja uute ideede leidmisel.

S. Veidenbaumi hästi ettekantud loeng „Eesti kultuuripärand Kanadas" köitis kõikide tähelepanu. Terve ettekande teemaks oli meie rahvusliku kultuuri talletamine. (Kokkuvõte tänases lehes teisal). S. Kerson kõneles teemal „Talentide leidmine ja arendamine".

Põnevaks ja kaasatõmbavaks kujunes dr. V. Sermat'i ettekanne „Juhtimise efektiivsus",

mis üksikasjaliselt käsitles kõiki probleeme ja inimeste liike, kes ühiskondlikku tööd teevad. Referent ütles, et juhi ülesanne on aidata kogu gruppi, igat liiget üksikult optimaalse isikliku panuse andmises. Isik, kes on võimeline aitama gruppi oma probleeme lahendada ja eesmärke saavutada ja kelle juhtivat tegevust teised grupi liikmed aksepteerivad, on tõeline juht. Et grupp, organisatsioon, saaks harmooniliselt töötada, on tähtis, et saaks rakendatud teatud käitumisreeglid mis hõlbustavad tööd. Et leida probleemidele lahendusi on tarvis ideede algatajaid, ideede hindajaid, lahendajaid ja lisa

(Järg lk. 3)

AKADEEMILISE KODU
SÕPRUSÕHTU
Tartu Collegi'is reedel, 2. juunil kell 6.30 õhtul

TORONTO B'NAI B'RITH WOMEN's
BAZAAR '78
kolmapäeval, 31. mail kell 10 hom.—kesköösni
WEST ANNEX COLISEUM, C.N.E.
DOOR PRIZE
$5000
LOBLAWS SISSEOSTUDE TEGEMISEKS
◉ OKSJONID KELL 1 PÄEVAL JA 7.30 Õ.
◉ KUULSAD ISIKUD.
◉ „PUB" AVATAKSE KELL 12 PÄEVAL.
◉ UUED KAUBAD ◉ KOLONIAALKAUBAD.
◉ ETNILISED RESTORANID ◉ ÕNNEMÄNGUD.
◉ IGA TUNNI JÄRELE „SPECIALS"
◉ ODAVAHINNALISED „BOUTIQUES".
Go rongid ja T.T.C. bussid C.N.E. väljakule ja tagasi.
Chargex kaardiga võimalik sularaha saada.
Soodustused pensionäridele. Pääsmed $1.00. Noored alla 12 a. tasuta.

EKN VALIMISED
3.–12. juunini 1978
KÕIK VALIMA!

Teisipäeval, 13. juunil kell 8 õ.
St. Paul's katedraalis 227 Bloor St. East
KÜÜDITAMISE MÄLESTAMISE
JUMALATEENISTUS ja
KONTSERT-AKTUS
Piiskoplikul jumalateenistusel teenivad EELK piiskop KARL RAUDSEPP, läti peapiiskop ARNOLD LUSIS ja leedu piiskop VINCENT BRIZGYS Chicagost.
Kõne: OLAF TAMMARK Chicagost.
Kontsertosas esinevad: TORONTO EESTI MEESKOOR HARRY TOI juhatusel, läti meeskoor ja leedu noortekoor.
Orelil JAAK KIVIK
Kutsume kõiki kaasmaalasi austama meie küüditatud kaasmaalaste mälestust.
BALTI LIIT KANADAS

„Veel kõlab meie laul!"
NOORTE KEVADPIDU
Laupäeval, 27. mail, algusega kell 7 õhtul
THISTLE THEATRE BROCK'i ÜLIKOOLIS, ST. CATHARINES'is
Kavas: Ettekanded Toronto, Ottawa, Hamiltoni ja Londoni õpilastelt
Õpilaste üldkoor — juhatab Lydia Aruvald
Hamiltoni tütarlastekoor „Helletajad" — juhatab Olaf Kopvillem
Hamiltoni rahvatantsurühm „Kandeli" — juhatab Härnald Toomsalu
TANTS! KOHVILAUD! ☆ KÕIK TERETULNUD!

EKN'U VALIMISED UKSE EES

Kanada valijaskond jääb eelseisval suvel föderaal parlamendi valimistest ilma, sest valitsus ei ole selleks sammuks veel valmis. Kanada eestlased saavad oma valimised siiski kätte EKN-u uue koosseisu valimiste näol. Puhkevas kevades vajab ka see sündmus meie kõikide tähelepanu, sest EKN on ainus meie Kanada eesti organisatsioon, mille koosseis moodustatakse parlamentlikul alusel, see on üldiste valimiste kaudu.

EKN-u 25 tegevusaasta tegevusväli ja suunad on ammugi kujunenud, kuigi küsimuste kerkimine on olukordadest tingitud. Organisatsiooni kui sellise töö tegelikuks läbiviijaks on peakoosoleku poolt valitav juhatus, kuna ettevalmistav töö ja arutelud koos võimalike ettepanekutega tehakse komisjonides. Praktiliseks peremeheks on 45-liikmeline koosseis, kes juhatuse aruandluse kinnitab (või tagasi lükkab) ja tegevuskava vastuvõtmisega eelneva töö määrab.

Siinkohal puudub põhjus EKN-u möödunud sihirajamisi vaatluse alla võtta. Need on lugejaile minevikust tuttavad suhteliselt üksikasjalike informatsioonide kaudu, mis aeg-ajalt kerkinud. Seda enam vajab valgustamist valimiste protsessi aktiivsus ja selle üksikelementide käsitamine. Kuna organisatsiooni koosseis kujuneb kõikide Kanada eestlaste kaasabil, siis on oluline, et ka kõik valijad sellest osa võtaksid.

Hääletamisest osavõtu võimalus on kõikidele nimestikku võtmise kaudu antud. Kuid faktiks jääb asjaolu, et üks osa ei ole nimestikku võetud sel lihtsal põhjusel, et puuduvad nende nimed ja aadressid. Selle lünga täitmiseks omab aga iga Kanada eestlane, kes vastab valijaõiguslikele tingimistele, EKN-ult kontrolli võimaluse, et lünga puudumisel nõuda, et tema nimi valijate nimekirja võetakse.

Kuid ka valijasõigusest ja nimestikku võtmisest ei piisa, kui valija passiivseks jääb ja oma materjale täidetult tähtpäevaks tagasi ei saada. Kahjuks on see aga nii, et kui meie räägime 18—20 tuhandest kaasmaalasest Kanadas, siis on eelmistest valimistest osa võtnud ainult alla 30 protsendi hääleõiguslikust valijaskonnast. On seletamatagi selge, et sarnast osavõtu protsenti tuleb lugeda väheseks.

Meie arvates on nii, et kui leidub üle 50 kandidaadi (nagu nüüd), kes julgevad oma isikuga avalikult välja tulla, siis peaks leiduma palju suurem protsent kaasmaalasi, kes julgevad oma materjalid valimisteks täita ja ära saata. Sest pealegi jäävad need konfidentsiaalseks. Üks osa valijaskonnast on jäänud passiivseks vähem kartusest, kui mugavusest ja lootusest, et teine osa teeb seda niigi. See seisukoht on täiesti vale, sest suurem ..valijaskond ..annab ..meie keskorganisatsioonile ka suurema erikaalu, mis ei saa kunagi liiga suur olla.

Kuid suurem valimistest osavõtt saavutab ka paremad tulemused isikulises koosseisus. Valimisprotsessis selekteeruvad aktiivsemad nimed, kelle ühiskondlik tegevus lubab oletada aktiivsust ka endale valimisprotsessis võetud ülesannete suhtes. Uus koosseis vajab nimesid, kes armastavad ühiskondlikku tööd ja ei hoia sellest eemale.

Ülesseatud valimiste nimekirjas seisab ka rida noorema generatsiooni esindajaid, mõnedki neist nimega. Meie keskorganisatsiooni koosseisu noorendumise huvides on, et ka noorem generatsioon esindatud oleks tulevases koosseisus. Nende sisseviimiseks lasub nooremal valijaskonnal otse kohustus oma valimissedelid õigeaegselt tagasi saata ja oma esindajad EKN-u koosseisu viia.

Kuna EKN-u seekordsed valimised on pandud seosesse ka Eesti Vabariigi 60. aastapäevaga, siis omab uus koosseis juubelikoosseisuna erilise tähtsuse ja huvi. Selle tähtpäeva kutsel esinevad kandidaadid, ja on kutsutud valijaskond oma rahvuslikku kohustust täitma.

V.

FINNISH DELICATESSEN
(Endine Parkway äri)
461 Queen St. W. — Tel. 363-7676
5 ust läänepool Spadina Ave.
TÄHELEPANU! Uued lahtioleku ajad: esmasp.—reedeni 9—6, laup. 8—4
Palume suuremad leiva ja muude pagaritoodete tellimised sisse anda 2 päeva varem. Aitäh!

ÜLESANDED ON ÜHISED

Siegfrid Veidenbaum kõneles Eesti Kunstide Keskuse tööst

S. Veidenbaum kõneles Trenti Päevadel Eesti Kunstide Keskusest kui organisatsioonist, eesti kunstipärandi olemasolust, säilitamise vajadusest, eesti kunstipärandi osatähtsusest ja omavahelisest seosest meie kultuurilises kasvus ja tulevase juhtkonna printsiipidest ja suundadest.

Ta ütles muuhulgas: EKK mõte kerkis teatud kunstisõprade omavahelistes arutlustes Stella Kersoni eestvedamisel. Leiti, et rahvuskultuuriline minevik on tuleviku arenguks. Rahvuskultuurilise mineviku koondamine ja kogumine annab jatku ka tuleviku kultuurilisele arengule ning usaldatavusele. Rahvuskultuuriline minevik ongi meie rahvuskultuuriline pärand, mis tähendab varandust, mis eelmine generatsioon järgnevale edasi annab. Kuna ajatehniliselt on meil ainult minevik ja tulevik, siis mahub pärandi mõistesse kõik kõige vanemast ajast kuni olemasoleva hetkeni.

Oleme õnnelikus olukorras, et eesti rahvusgruppidel ka pagulusest leidub rikkalikult neid rahvuskultuurilisi pärandeid laialipillatud ja koondamist vajavalt.

Need varad tulevad ülesse otsida, arvele võtta, võimalikult kogudeks koondada õppimiseks meile ja näitamiseks teistele.

Selle rahvuskunsti alla mahub kõik vanadest traditsioonilistest käsitöödest tekstiili, metalli ja puutööde alal kuni kaunite kunstideni muusikast, maalist, skulptuurist, kirjanduse jne. aladelt.

Kõigepealt taheti arvele võtta ja võimalikult koguda kodumaalt põgenemisel kaasatoodud kujutavkunst. Siis paguluses loodud maalid, graafikud ja skuptuurid. Terve rida registreerimisi ja diapositiive on juba tehtud.

Teiseks asuti meie rahvarõiva registreerimisele ja pildistamisele ja Laine Panti juhtimisel on seda tööd tehtud süstemaatiliselt. Värvilisi diapositiive on valminud sadandeid ja osa neist on valmis demonstratsioonideks soovijaile kohtadel. Kuid selle töö tulemuseks on määratud huvitõus eesti rahvarõiva algupärase korrektsuse, selle kandmisviiside, kombinatsioonide ning materjalide suhtes. Selles protsessi toimub meie rahvarõiva õilistumine ja kasutamine.

Töö toob välja ootamatusi nagu ka teostunud pildistamise puhul. Keegi tõi kohale sajandi vahetusel valmistatud saaniteki. Teine tõi välja vaalikurika. Kuidas sattusid sarnased esemed põgeniku kasina pagasi hulka? „See on ju perekonnavarandus", kõlas küsimusele vastus.

Ellen Parve Valdsaar on kogunud omalkäel eesti rahvapille.

Olen tema fotodelt näinud puust tehtud puhkpille, lokke, vilesid ja muud. Kogutud rahvapillidest oleks võimalus valmistada teisendeid ka EKK kogude tarvis.

Raamat on järgmine näide. Kodumaalt on omal ajal kaasa toodud trükitehnilisi rariteete ja neid on leidunud ka siinsete vanaeestlaste kodudes ja pööninguil. Need vajavad registreerimist ja koondamist, sest need võivad ühel või teisel põhjusel meile ühiskondlikult kaduma minna.

Meie tänapäeva kunstilisest loomingust on EKK-le juba praktiliselt tekkinud teatav kogu maale ja skulptuure. Mitmed juba surma läbi lahkunud kunstnike töid on võimalus saata EKK-le talletamiseks ja tulevastele generatsioonidele vaatamiseks. Ilma registreerimise ja kogumiseta on loomulik nende loomingulise väärtuste kaotsiminek tulevikule. Meie ei oska tänasel päeval küllalt kõrgelt hinnata sarnaste kogude tähtsust. Tulevikus omavad nad asendamata väärtuse mineviku pärandina ja uue loomingu alusena.

EKK kui organisatsioon inkorporeeriti juunis 1975. a. ja on suutnud enda ümber koondada loovkunstnikke, kunstihuvilisi ja lõpuks noori, kes neid alasid õpivad või juba kunstilises isetegevuses on. Liikmeskond on paisunud ligemale 150-le.

EKK on tulumaksuvaba heategevuslik organisatsioon. Sellisena on EKK-le tehtavad annetused ja pärandused maksuvabad annetajaile ja pärandajaile.

Umbes 3-aastase tegevusega on EKK jätnud meie ühiskonnas hulgaliselt jalajälgi korduvate ühisüritustega. Kindlamad jooned selles tegevuses on võtnud rahvarõivaste arvele võtmine ja kunstinäituste korraldamine koos kulnstiloomingu registreerimisega ja kogumisega.

Loetletud ülesannete ja kunstivarade koondamisega on

kerkinud loomulikult päevakorrale organisatsiooni oma kodu ja kunstivaradele püsiva asukoha leidmise küsimused.

Seni tehtud töö selles suunas osutus tulemustelt optimistlikumaks, kui selle küsimuse juurde asudes. Eesti Kunstimuuseumi ei suudaks ülal hoida ainult eesti ühiskond. Multikultuursel pinnal suureneks selle aktiviteet ja tasuvus, kui ka riigivõimu suhtumine sellesse oma ressursside poolest.

Kunstimuuseuumi hoone saamine aetaks suurema koormuse ka EKK-le. Võib olla seekordsetel Trenti päevadel selgub omaltpoolt, millise innustusega suhtub noorem generatsioon sellesse töösse. Kas meie noorem generatsioon omab vaimustust meie rahvuslikus töös loomingulisel ja majanduslikul alal. Kas on kujunemas aktiivseid juhte, kes endale ülesandeid võtavad ja süstemaatiliselt läbi viivad.

Kas mõistetakse, et paljuräägitud generatsioonide vahe on tegelikult olemata, sest ülesanded on ühised. Kas meie oleme iseseisvad, mõtlevad indiviidid, vaid ainult moevoolus kaasa triivijad. Kas mõistetakse, et meie püüdluseks on püsida eestlastena ja edasi jõuda multikultuursete võimaluste juures. Kõigepealt hüvanguks endale, kuid ühenduses sellega eesti ühiskonnale, kelle liikmed meie sünnilt oleme.

Kui suudate nendele küsimustele saavutada jaatavad vastused, olete mineviku pärandi pärijad ja tuleviku ehitajad eestluse püsimise huvides.

Kõikideks kindlustusteks
H. LATER & CO. LTD.
„Insurance"
1482 Bathurst St.,
Toronto, M5P 3H1
Tel.: 653-7815 ja 653-7816

Esto Mutual Fund Ltd.
19. mail aktsia hind $6.64
145 King Street West, Suite 1900, Toronto M5H 3M1 — tel. 364-1131
Õhtul tel. 925-6812

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid, mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Kuubalaste väljaast Eesti kaitseks

Neil päevil ilmus tiraazhi mõttes teises Miami lehes „The Miami News" artikkel „Estonia revisited", milles — lakooniliselt kokku võttes — autor John Aswelt kirjutab, et tema on naasnud külaskäigult Eestisse, kus elamine-olemine olevat selge „lust ja lillepidu". CIA tegevat vastutustundetut propagandat kommunismi vastu valede väidetega, et elu seal olevat ängistav ja paha. Vastupidiselt — inimesed elavat lustakalt ja õnnelikult. Kogu artikli pikkus oli nii paar-kolmkümmend rida.

John Aswelt on Miamis n.n. „vana eestlane", ilmunud uuele kontinendile mitmed-setmed head aastat enne Teist Maailmasõda. Kutselt juuksur, rajas ta Miamis endale juuksuriettevõtte ning kurnas sellisena kui kapitalist rahvast. Niipea, kui saabusid kommunismi eest põgenenud eestlased väikestes paatides üle Atlandi Miamisse ja Aswelt ilmus ühele põgenike auks korraldatud koosviibimisele, selgus ka otsekohe, mis sorti mees ta on. Selgelt — kauaaegne kommunistliku partei liige ja sel alal koguni „parteiliste teenetega"... Aswelt pidi äärepealt naha peale saama ja sellest päevast peale on ta resoluutselt välja visatud eesti seltskonnast. Aga ta püüab ennast tasa ja targu poetada siia-sinna, peamiselt muusikaliste kanalite kaudu, kuna Aswelt oskab mängida viiulit. Ja kuhu ta iganes ilmub, seal varsti kommunistlik propaganda hakkab susisema. Meenub, et kui Kolombia sümfoonia orkester andis Miamis kontserdi — dirigendina puldis kadunud kaasrahvuslane Olav Roots — siis lava taha maestro ruumi minnes suureks üllatuseks oli seal juba ees üks teine maatõugu mees — valgesse ülikonda pugenud John Aswelt, kes ennast Rootsile oli just jõudnud tutvustada kui eestlasest muusikameest... Nende ridade kirjutaja ruumi ilmudes taganes Aswelt kohkunult toast välja, jättes isegi lause lõpetamata... Kuulu järele ta näitavat enda punast palet siiski aegajalt mõnele eestlasele, üldiselt teda aga kaasrahvuslastele enam ei eksisteeri; ta oli unustatud kuni nüüd äkki ilmus tema allkirjaga artikkel Miami lehes — shablooniline ja sõnastuses ülituttav neist kirjutistest, mis ennegi siia-sinna poetatud Nõukogude Liidu propagandameistritelt partei poolt kindlaksmääratud kujul ning alustel.

Mainitud kirjutise ilmumise järele „Miami Newsis" võttis üks kohalik kaasrahvuslane kõnetraadi teel ühenduse ajalehe toimetusega ja sai sel teel kontakti vastava osakonna („The People Speak") toimetajaga. Viimane põikles, kui temalt küsiti, kas ta avaldab faktidele rajatud vastukirjutise. Vastas, et tegemist on sisuliselt reisikirjaga ja vastavate muljetega ning siin pole kombeks hakata õiendama, kuidas üks või teine teatavat olukorda ning eluviisi näeb ja hindab. Asjast informeeriti aga vastavate fotokoopiate lisamisega meie markantsemaid ajakirjanikke ja esinduskoja tegelasi.

Nüüd, paar päeva tagasi, ilmus eestlastele Miamis ootamatult abi koguni ühelt teiselt etniliselt grupilt — kuubalastelt. Nende esindaja Josefa Rodriguez omapoolses kirjutises mainis sissejuhatavalt, et on katsunud paaril korral lugeda Aswelti artiklit „Estonia revisited" ja ta pole põrmugi aru saanud, milles asi. Üldleb, et kui selle kirjutise autor väidab ,et CIA opereerib „propaganda mõttes valedega", siis just vastupidi — kõik, mida CIA siin avaldanud, pole veeranditki sellest viletsusest, orjusest ning hädast, mis valitseb mitte üksinda Eestis, vaid eranditult kõigis kommunismi küüsi sattunud rahvaste eksistentsis. Kuubalasena ta esitab konkreetseid andmeid Kuuba majanduslikust tagurpidikäigust, sealsest hädast ja rahva kurnamisest, eriti aga rõhutades seda, et noored kuubalased peavad kommunistlike tuusade korraldusel minema Angolasse ja mujale teiste rahvaste vastu võitlema ning verd valama. Ja kui nad ei lähe, siis tapetakse nad lihtsalt Kuuba maakamaral ära. Niipalju, kui esineb ümberlükkamatuid andmeid — ja neid on palju-palju — pole olukord kuskil mujal kommunismi maal parem ning „kosutavam".

Lõpuks soovitab kuuba autor Aswelti lugeda vähemalt Aleksander Soltzhenitsõni raamatuid, et olla üldiselt vähegi orienteeritud elamisestolemisest kommunistlikes maades.

Kuubalase artikkel, pealkirjaga „No freedom" oli kaugelt põhjalikum ning analüüsitum kui Aswelti „mulin" ning kaks korda pikem kui „Estonia revisited".

Üsna huvitav on oodata, kas kuskilt meie endi esindajate ja tegelaste ridadest kostub vastukaja selles teatavas loos — igatahes osa neist meie „verest ja luust" tegelastest on väljalõigete kaudu Aswelti afäärist ju informeeritud. Või tuleb meil ka edaspidi lootma jääda teistele etnilistele gruppidele,e kui peaks vaja minema abilisi välisvõitluse foorumil?

Arnold Sepp

Kindral P. Grigorenko hoiatab

Moskva võttis N. Liidu kodakondsuse 70. aastaselt kindralmajor Peter Grigorenkolt, kes omas rohkesti nn. Vene Isamaasõja aumärke vahvuse eest. P. Grigorenko oli üks juhtivaid dissidente, kes võitles juba pikemat aega inimõiguste eest ja nõudis N. Liidu põhiseadusega garanteeritud inimõiguste andmist N. Liidu kodanikele.

Ta viibis möödunud nädalal Kanadas ja jutustas ajakirjanikele sellest, kuidas teda kaks korda peeti kinni kurikuulsas kommunistlikus vaimuhaiglas ja kuidas teda taheti KGB poolt tunnistada vaimuhaigeks.

Tema inimõiguste gruppi kuuluv dissident Yuri Orlov mõisteti möödunud nädalal 7. aastaks vangilaagri ja 5. aastaks pärast seda Siberisse asumisele. Y. Orlovi naine nimetas välisajakirjanikele seda kohtupidamist tsirkuseks, sest otsused olid partei ja KGB poolt juba ette tehtud. Kohtus ei lubatud kaitsjaid. Oli vaid kohtupidamise lavastus.

P. Grigorenko viibib alatiselt New Yorgis, kuid ta oli Torontos Ukraina komitee külaliseks ja süüdistas Kanada valitsust, et Kanada ei lasknud Belgradi konverentsi lõppkommunikeesse inimõigusi sisse võtta. Lõppkommunikees isegi ei nimetatud inimõigusi. Kindrali arvates andis Belgradi konverents Moskvale vabad käed dissidente vangistada ja inimõiguste eest võitlejaid hävitada. P. Grigorenko märkis, et Moskvale on antud vabad käed Afganistani massmõrvaks, Somaalimaa ja Eritrea vabadusvõitlejate hävitamiseks, Zaires valgete naiste vägistamiseks, naiste, väikelaste ja meeste mõrvamiseks. Kindral juhtis tähelepanu N. Liidu tohutu suure Atlandi merejõudude ülesehitamisele, mis ähvardab otseselt USA-d ja Kanadat, kuid millele ei osuta Kanada ja USA valitsused mingit tähelepanu. Lõpuks ta märkis, et USA, Kanada ja teised riigid peavad toetama inimõiguste eest võitlejaid Venemaal, sellega nad säästavad vaba maailma.

AKTUAALSEL TEEMAL

MOSKVA RÜNDAB — VABA MAAILM MAGAB

Viimastel nädalatel on maailmapoliitilised sündmused hakanud veeretna kiiresti. Moskva on asunud rünnakule laial rindel. Afganistanis toimus kommunistlik riigipööre suure massmõrvaga. Kohe sellejärele algasid mässulised liikumised Pärsias. Kuid veelgi olulisem: pärast 9-aastast vaheaega ründasid venelased Hiina-Vene piiril Ussuuri jõe piirkonnas. Vene kindralite juhtimisel käib Eritrea provintsi vallutamine, et saada oma valdusse Punasemere õliteid Pärsia lahest Euroopasse ja USA-sse. Kommunistlikud mässumehed ründasid ka jälle USA vasekaevandusi Zaires kahest suunast. Need vene rünnakud ei ole vabas maailmas äratanud suurt tähelepanu.

Viimastel kuudel valitseb maailmapoliitilisel areenil kummaline vaikus. Moskva ründab täiel rindel, proovib siin ja seal. Afganistanis toimus kommunistlik riigipööre klassikalise mustri järgi. 5 aastat tagasi haaras veretu võimuülevõtmisega võimu Mohammed Doaud, kes tugenes pahempoolsetele ja Moskvale. Ta sai Moskvast relvi ja instruktoreid, kuid ta polnud kommunist. Nüüd kõrvaldati ta kommunistlikkude ohvritseride poolt. Ta mõrvati koos oma ministrite ja rohkem kui 10.000 kommunismivastasega. See on otse klassikaline Moskva viis ühe riigi muutmiseks kommunistlikuks. Hävitatakse riigijuhid ja ka kõik need, kes võiks osutada kommunismile vastupanu. Nii toimus see omal ajal Poolas, Balti riikides, Tshehhoslovakkias, Ungaris, Rumeenias ja igalpool mujal. Afganistan oli üks maailma mahajäänumaid maid ja seal ainult viidi see läbi kiiresti. Keegi vabas maailmas ei osuta sellele erilist tähelepanu. USA ja teised riigid on uut Afganistani kommunistlikku valitsust juba tunnustanud. Afganistan sai suurt USA abi.

Afganistani langemisega Moskva satelliidiks tungis N. Liit kiiluna Pakistani ja Pärsia vahele ja nende olukord muutub raskeks. Pärsias toimusid juba mässukätsed shahhi vastu. Mässulisi juhib komitee, kes nimetab ennast president J. Carteri kuulsa inimõiguste eest võitlemise komiteeks. Nii käib kommunistliku terrorirezhiimi sisseseadmine Pärsias inimõiguste nimel. Ka Afganistani massmõrva kohta märgiti, et esmakordselt Afganistani ajaloos olevat võim läinud „rahva kätte".

Aafrika näib olevat muutunud Moskva ja kuubalaste mõrvabrigaadide mänguplatsiks. Näib nii, et Aafrika vallutamiseks peab olema J. Carteri administratsiooni ja Moskva vahel salajane kokkulepe. Moskvast relvastatud ja vene kindralite poolt juhitud kuubalastest, idasakslastest ja teistest kommunistlikud mõrvabrigaadid on rünnakul mitmel pool Aafrikas. See toimub kõik Moskva rünnakuplaani järele. Kuid USA, Briti, Lääne-Saksa sotside valitsused ja teised toetavad ametlikult ainult Rodeesia ja Namibia Moskva kommunistlikke mässumehi.

Kaks nädalat tagasi algas rünnak Zaire alla kuuluva Katanga provintsi USA vasetööstuste vastu. See oli endine Belgia Kongo. Aasta tagasi toimus seal taoline rünnak, kuid marokolaste abiga puhastati piirkond Angoolast tulnud mässumeestest. Seekord toimus kontsentreeritud rünnak Angoolast ja Zambiast. Möödunud aastal saatis USA kaks lennukitäit varustust, kuid nüüd ei ole abist midagi kuulda.

N. Liit vedas Abessiiniasse tohutu hulga relvi ja sõjavarustust ning seal on rohkem kui 20.000 kuubalast, venelasi, idasakslasi, lõuna-jeemenlasi ja teisi välismaiseid üksusi. See armee surus Ogadeni provintsis maha selle rahva iseseisvuse taotlused. USA president J. Carter deklareeris, et Abessiinial on õigus Ogadeni provintsi tagasi vallutada, kuna see kuuluvat Abessiinia külge. Nüüd on see tohutu armee pöördunud Eritreasse, et vallutada seda provintsi Abessiiniale. Sellega saadakse oma valdusse Punasemere kallas ning Moskva saab oma valdusse kontrolli Pärsia lahe õliteede üle USA-sse ja Euroopasse. Kuid keegi ei näi osutavat sellele seigale mingit huvi. Ei maailma ajakirjandus ega vaba maailma poliitilised ringkonnad ei osuta vene rünnakutele laias kaares erilist tähelepanu. Nad näivad olevat nagu pimedusega löödud. USA Kongress näib niivõrd olevat tegevuses Iisraelile ja Araabia riikidele lennukite müügiga, et muutle ei osutata mingit tähelepanu.

Ainult hiinlased teatasid, et nad hakkavad valmistuma aatomsõjaks N. Liidu vastu. Kuid venelased vabandasid hiinlaste ees, et nende patrull tungis Hiina territooriumile, tappis ja piinas seal hiinlasi. Hiinlased omapoolt deklareerisid, et see konflikt ei kannud sõjalise invasiooni ilmet. Kuid meie ei tohi unustada, et Kambodzha ja Vietnami vahel käib piirisõda, kus Kambodzhat toetab Hiina ja Vietnam on Moskva satelliit.

Paar nädalat tagasi toimus siiski üks omapärane seik. USA Atlandi ülemjuhataja admiral Kidd ja Kanada vastav ülemjuhataja adm. Boyle ilmusid CBC saadetes TV ekraanile koos oma mereväe ohvitseridega. Nad ütlesid, et see, mis oli alles eile riiklik saladus ei ole seda praegu enam. Admiral Kidd märkis, et N. Liit on ehitanud suure ja võimsa mereväe. Tal on hulk aatomallveelaevu ja taotleb kõikide maailmamerede valitsemist. Atlandil käib juba kaua aega külm sõda N. Liidu merejõudude vahel ühelt poolt ja USA ja Kanada merejõudude vahel teiselt poolt. Selgitati, kus asuvad USA kaitseliinid ja admiral Kidd märkis, et N. Liidu eesmärgiks on Ameerikat isoleerida Euroopast, kuid USA eesmärgiks on sõja puhkemisel Atlandi ookean puhastada N. Liidu allveelaevadest, mis opereerivad Murmanski baasist. Selleks on merepõhja asetatud erilised boid kuuldeaparaatidega, millised registreerivad allveelaevade liikumisi, mitte ainult Atlandil, vaid ka teistel ookeanidel. Kummalise vastuoluna kuulsime, et poliitikud kavatsevad ehitada Atlandi kaldale St. Johnsi ja Halifaxi ning mujale suuri laevadeparandusettevõtteid, kus hakatakse parandama vene Atlandi kalalaevu. See tähendaks tegelikult vene baaside loomist.

Selle mandri lehtedes mõnitatakse Prantsusmaa president G. d'Estaing'it, kes ainukesena tunneb muret, et Aafrika läheb N. Liidu haardesse. Prantslased aitasid Chadi, Sudani, Mauritaniat ja väikest Djibouti N. Liidu geriljade ohu vastu. Möödunud aastal president G. d'Estaing saatis lennukid, mis viisid Maroko löögiüksused, millised puhastasid Katanga provintsi Angoola unastest sissidest. Ainukene kellelt ka nüüd abi on Zaire presidendil Mobutul loota on vast Prantsusmaa.

Võiks arvata, et admiralide jutt N. Liidu rünnakuohust on vaid üks isoleeritud viide, mis ununeb varsti, sest rahva meeli seotakse mitmete muude küsimustega. Kuid need sündmused näitavad, et aeg liigub selles suunas, et N. Liidu rünnakuohuga tuleb tõsisemalt tegemist teha. Kuhugi on vaja tõmbata piir Moskva ahnitsemistele.

AJK

Raske karistus dissidendile

Moskva kohtuhoones toimub ühe tähtsama N. Liidu dissidendi Yuri Orlovi protsess, kes mõisteti seitsmeks aastaks sunnitööle ja 3 aastaks asumisele. Orlov võitles N. Liidus inimõiguste eest ja nõudis koos teistega Helsingi kokkuleppe ja N. Liidu põhiseaduses kindlustatud inimõiguste ja sõna ning mõttevabaduste eeskirjade täitmist.

Ametlikult teatati, et kohtupidamine on avalik, kuid kohtus keelduti lubamast esineda advokaatidel Yuri Orlovi kaitseks. Teiseks ei lubatud välisajakirjanikke kohtusaali ettekäändel, et seal ei ole ruumi nende jaoks. Kohtusaali on aga kutsutud kohtupidamist jälgima ainult veendunud kommuniste.

Kohtuhoone ees toimus käsikämblusi välisajakirjanike ja miilitsameeste vahel. Kuid dissidendi Yuri Orlovi naine Irina oli kohtusaalis ja ta jutustas välisajakirjanikele kohtupidamistest, mis kandis tsirkuse ilmet, sest Y. Orlovil ei lubatud ennast kaitsta. Y. Orlov moodustas grupi inimõiguste teostamiseks N. Liidus ja ta vangistati möödunud aasta veebruari kuul. Miilitsad lõid maha välisajakirjanike kaamerad ja helilindistamisaparaadid. Kuid nad ei vangistanud ajakirjanikke ega ka dissidente.

Kiri Saksamaalt

PUNANE TSAAR BONNIS

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastööliselt) — Vana, väsinud ja haige nägi Kremli diktaator välja, kui ta astus taevaminemispühal Köln-Bonni lennuväljal nõukogude reisilennuk Iljushhin 62 trepile. Ei jälgegi sellest laiast naeratusest, joviaalsusest ja vitaalsusest, nagu seda võis kogeda tema viimase külaskäigu puhul Saksamaale viis aastat tagasi.

Toetudes trepi käsipuule ja aidatuna vasakult poolt turske sheffadjutant kindralmajor Rjabenko poolt, astus kivinenud maskiks tardunud näoga diktaator kobava sammu ja veidi nõrkade põlvedega lennukitrepist olla. Kremli võimsaim mees näib olevat haige. Ajakirjandust läbinud sõnumite kohaselt on talle naha alla opereeritud USA päritoluga elektriline südametegevuse ergutaja. Vasaku kõrva taga kannab Brezhnev kuuldeaparaati. Teiste oletuste kohaselt on Brezhnev haigestunud lõualuu vähki ning vajab pidevalt Cortison-süste. Igal juhul oli peale 150-pealise delegatsiooni lennuki pardal kaks nõukogude ambulantsiautot, mis varustatud aparaatidega südame- ja kopsutegevuse kunstlikuks käigushoidmiseks. Seega võivad ajalehtede andmed diktaatori haiguse kohta olla paikapidavad.

☆

Brezhnevi seniilsus hakkas silma TV-ülesvõtetel kui ta kõndis liidupresident Scheeli saatel paraadiks rivistatud Bonni vahipataljoni rivi eest mööda. Ta samm oli vanainimeselikult tõnts ja kobav. Astudes pärast rahvushümnide mängimist Bundeswehri orkestri poolt maha madalalt podestilt, pidi Scheel teda toetama. Pärjapanekul rahvussotsialismi ohvrite mälestuspaigale Bonni Hofgartenis tuli Brezhnev külg ees ja ettevaatlikult kolmest trepiastmest alla. Liidukantsleri büroos pidid nõukogude välisminister Gromõko ja liidukantsler Schmidt teda aitama püsti madalavõitu istmelt. „Brezhnev näeb välja nagu Pompidou enne surma," tähendas üks prantsuse ajakirjanik. Vähihaigusse surnud Pompidou sai enne surma pidevalt Cortison-süste.

☆

Köln-Bonni lennuväli oli Brezhnevi vastuvõtu puhul saksa tsiviilelanikkonnale suletud. Diktaatoril olid vastas valitsuse esindajad, erariides julgeoleku ametnikud ja eritribüünil ajakirjanikud. Kohal oli ka väike grupp moskvatruu DKP-liikmeid, kes näitasid Brezhnevile meeltmööda loosungit pealkirjaga „Neutronenbombe — nein!" Täisarvuliselt oli kohal Bonnis asuva nõukogude saatkonna personaal, kes olid koos naiste ja parteiunivormis lastega. Brezhnevi liikumatu nägu elavnes veidi siis, kui ta tervitas kättpidi kõiki vene inimesi lennuväljal.

☆

Saksa massimeediumid pühendasid diktaatori külaskäigule suurt tähelepanu. Kuna taevaminemispühal ei ilmunud Saksamaal ajalehti, puudusid eelmisel päeval ilmunud lehtedes tervitused, mida avaldatakse tavaliselt tähtsamate riigipeade külaskäikude puhul. Ainult Hamburgis ilmuv suure tiraazhiga „Bild" avaldas oma 3. mai numbri esiküljel saksa ja venekeelse tervituse, milles sooviti Brezhnevile mõnusat olekut Liiduvabariigis ning avaldati lootust, et elu nägemine vabaduses, rahus ja majanduslikus heaolus jätab diktaatorile õpetliku mulje. Edasi avaldati tervituses soovi okastraadi, surma-automaatide ja täpsuslaskurite kõrvaldamiseks tsoonipiirilt, et seal teha lõpp inimeste mõrvamisele. Ka mainiti vägivaldselt lahutatud perekondade kokkutoomise vajadust ja Berliini kohta sõlmitud kokkuleppest kinnipidamist. Soovide nimekirja lõpus märgiti ajalehes: „Palun saage aru, et teie tankide ja keskmaarakettide kolmekordne ülekaal Kesk-Euroopas ei süvenda meis muljet pingelõdvendamisest ega loo tunnet julgeolekuks."

☆

Tuhandeid inimesi, nende hulgas ka lätlasi, leedulasi, eksiilvenelasi, ungarlasi j.t. protesteeris sama päeva pärastlõunal Bonni südalinnas Friedensplatzil kommunistliku türannia vastu. TV-pildil oli näha terve meri protestiplakateid ning kostus kõnekooride hüüe: „Brezhnev raus!" Meeleavaldusel kõnelesid inimõiguste seltsi Saksamaal esimees prof. Nitsche, kes saadeti pärast pikemaajalist vangistust idatsoonist välja. Edasi võttis sõna nõukogude kodakondsusest väljaheidetud rezhiimikriitik kindralmajor Pjotr Grigorenko, kes elab alatiselt USA-s. Oma temperamentses kõnes nõudis Grigorenko, et Saksa liiduvalitsus ei vaikiks kauem inimõiguste rikkumise üle N. Liidus ja tema mõjupiirkonnas. „Ukraina, Valge-Vene ja Balti rahvad on sama brutaalselt alla surutud kui rahvad teistes idabloki riikides," ütles Grigorenko. Tugevad politseijõud kaitsesid meeleavaldajaid punaste löömameeste eest. Inimõiguste liigaga solidaarsed organisatsioonid distantseerisid endid samas demonstreerinud tugevatest uusnatsidе gruppidest.

☆

Inimõiguste selts, mille peabüroo Frankfurdis, andis Kremli isevalitseja külaskäigu puhul välja lendlehe, milles esitati avaliku kirja vormis Brezhnevile rida küsimusi inimõiguste rikkumise, usklike tagakiusamise, rezhiimikriitikute jälitamise, perekondade kokkuviimisest keelduмise, lepingute rikkumise ja mittevabade valimiste kohta N. Liidus ja idablokis. Lendlehele oli alla kirjutanud rida saksa põgenike inimõiguste eest väljaastuvaid, usulisi, demokraatlikke, pagulasrahvaste ja teisi demokraatiat ja vabadusi taotlevaid organisatsioone Balti rahvastest leidus lendlehel vabade lätlaste liit Karlsruhes ja leedu rahvusgrupp Hüttenfeldis. Kogusummas oli lendlehel 23 organisatsiooni allkirju.

☆

Läbirääkimistel saksa juhtivamate poliitikutega näitasid Brezhnev ja Gromõko oma järeleandmatut hoiakut relvastuse piiarmise ja Berliini küsimuses. Saksa poliitikud ei pannud sellele ka nii suuri lootusi kui see oli pärast idalepingute sõlmimist 1970. a. ja pärast seda. Kaheksa aastat reaalsust on toonud kainenemise ning samuti tõendanud kuivõrd väärt on Kremli lubadused ja Brezhnevi allkirjad. Seekord kirjutati alla kolmele dokumendile: läbirääkimise teemasid käsitlevale, 25. aasta peale sõlmitud kaubavahetuseraamlepingule ja lõppkommünikeele. Aga aeg on näidanud, et taolistel dokumentidel on sageli makulatuuriväärtus. Kaubavahetuse süvendamise eest N. Liiduga hoiatas üks juhtivaid saksa pankiire TV-intervjuus. Tööstuste ehitamine N. Liitu sakslaste poolt võib süvendada tööpuudust Saksamaal, kuna ehitatud tehastes valmistatud tooted lastakse maailmaturule dumpinghindadega. N. Liit ei tasu deviiside puudusel sularahas, vaid kaupadega, kusjuures keeldutakse saatmast saksa tööstusele vajalikke tooraineid nagu õli, uraani ja värvilisi metalle. Sama tava harrastavad ka teised idabloki riigid. Nii müüs Bayrische Motoren-Werke Tshehhoslovakkiale luksusautosid (BMW) 300.000-nde marga väärtuses. Need tasuti 5.000-nde rasvase kohioinaga, kes tapeti Saksamaal ning liha müüdi Prantsusmaale. Mongoolia „rahvavabariik" tahtis osta 100 Volkswagenit ning need tasuda Gobi kõrbest leitud dinosauruse skeletiga. Ärist ei saanud asja.

☆

Kokkuvõttes võib Brezhnevi külaskäiku Bonni iseloomustada eesti kõnekäänuga: palju kisa, vähe villa. Ka saksa poliitikud suhtuvad läbirääkimiste tulemustesse sumbutatud optimismiga. On vana tõde, et nõukogud ei anna seda käest, mida saavutatud kas kavala kauba või brutaalse relvajõuga. Teisest küljest tahavad nad saada, seda, mida neil veel pole. Antud juhtumil saksa kõrget tehnikat oma sõjamajanduse ülesehitamiseks.

-kk

Trent '78 . . .

(Algus esiküljel)

andjaid. Väga tähtsat osa edendavad isikud, kes suudavad ideesid selgitada kõigile arusaadavalt. On tarvis ka neid, kes on valmis ideesid kaitsma ja lõpuks neid, kes on võimelised kokkuvõtet tegema. Hea juht on see, kes oskab harmooniliselt tööd organiseerida ja juhtida, pinget lõdvendada ja konflikte vältida. On võimeline leidma ühist „nimetajat" erinevate seisukohtade vahel ja valmis kompromissiks. Grupp võib jääda surnud punkti seisma, kui keegi ei ole nõus kompromissiks. Hea juhi tunnuse juurde kuulub omadus olla julgustajaks, kes toetab teiste vaateid ja ettepanekuid, on sõbralik, suhtub heatahtlikult teiste ideedesse ja jagab tunnustust seal kus seda on tarvis.

Grupi tööd takistavad järgmised käitumisviisid: ründaja, kes oma kriitikaga kõike arvustab, ei aita kaasa probleemide lahendamisele. Blokeerijad, kes jonnakalt jäävad oma eri-arvustuse juurde, tähelepanu otsijad, teemavahetajad, domineerijad, erihuvide kaitsjad, enesepihtijad ja valel-kohal naljategijad ning lõpuks n.n. „kuradiadvokaadid", kes oponeerivad ja vaidlevad vastu lihtsalt vaidluse pärast. V. Sermat'i ettekanne sai heakskiidu osaliseks.

L. Leivat'i lauakõne lõunaeinel „Meie juured on meie eelis" oli hästi koostatud, kuid kuuldavus kannatas sõõgisaali akustika all.

Oma loenguga „dzhässi kujundamisest" köitis mag. Armas Maiste kõiki. Ta demonstreeris efektiivselt, mis juhtus dzhässiga 40 aasta jooksul kasutades rahvaviit „Uhti-uhti uhkesti". Armas Maiste on asst. prof McGilli Ülikoolis ja pianist Montreali Sümfoonia orkestris. Tema ettekanne sai väga suure aplausi osaliseks ja ta pidi lisapala mängima.

Laine Pant näitas diapositiive „Eesti Rahvariided".

Valitsuse esindajana Mitmekultuurilisest osakonnast esines Tõnu Onu.

Laudkonnavestlus „Urituste ja programmide ideestamine, planeerimine ja läbiviimine" (R. Kreem, S. Kerson, T. Metsala ja A. Raudsepp) oli huvitav. Laudkonna liikmed rääkisid oma elamustest ühiskonna teenimisel.

Tegevus Trentis möödus suurimas harmoonias. Jälgiti ettekandeid ja võeti sõna mõttevahetuse korras. Õpiti ja jagati kogemusi.

elna

☆

Laupäeva lõunani registreeritud lektorid ja külalised: Martin Kabal — Toronto, Ruth Veskimets — Toronto, Emil ja Leida Eerme — Toronto, Eva Eichenbaum — St. Catharines, Elo Valdsaar — Wilmington, Delaware, Maret, Antoni, Liis, Piret ja Andres Truuvert — Toronto, Ellen Parve-Valdsaar — Wilmington, Delaware, Jaan Lepp — Vancouver, Mikk Peek — Vancouver, Iris Paabo — Toronto, Anne-Liis Tüll — Toronto, Toomas Eichenbaum — Hamilton, Mari Veskoja — Toronto, Laine Pant — Toronto, Epp ja Endel Aruja — Toronto, Pia-Leena Voorand — St. Catharine, Linda Varangu — Niagara Falls, Mark Teose — Montreal, Ain Vaus — Quebec, Meeme L. Sultson — Montreal, Peter Märtin — Lindsay, Ary ja Vello Muikma — Agincourt, Alar Olljum — Vancouver, Mart Laanemäe — Vancouver, Tiiu Tralman — Toronto, Alar Viinamäe — Toronto, Peeter Sepp — Ottawa, Robert Kreem — Toronto, S. Veidenbaum — Toronto, Vally Johanson — Willowdale, Arvi Kork — Scarborough, Tõnu Naelapea — Toronto, Alar Allas — Toronto, Stella Kerson — Toronto, Taavo Virkhaus — Duluth, Minnesota, Heli Kopti — Toronto, Vello Sermat — Uxbridge, Toomas Metsala — Willowdale, Jaan Roos — Toronto, Helle Vaus — Montreal, Andres ja Margo Raudsepp — Willowdale, Hille Viires-Sutt — Montreal, Lembitu Ristsoo — Toronto ja Elna Kungla — Toronto.

POLYPHONY

Ontario Mitmekultuurilisuse Ajaloo Ühingu bülletään

1. väljaanne sügis/talv 1977

Ontario Mitmekultuurilisuse Ajaloo Ühing asutati 1976. a. sügisel ühe grupi akadeemikute, riigiametnike, arhivaaride ja raamatukoguhoidjate poolt eesmärgiga, et säilitada materjale Ontario etnokultuuriliste gruppide kohta. Et seda ülesannet täita Ühing koordineerib oma programmi Ontario Arhiivide ja Mitmekultuurilisuse Development Branchi kaudu, mis kuuluvad Kultuuri ja Meelelahutuse ministeeriumi alla. Ühing on täiesti autonoomne organisatsioon. Meie kogume kirjalikke, fotograafilisi ja suusõnalisi etno-kultuurilisi materjale provintsi ulatuses. Kogutud materjalid lähevad Ontario arhiividesse, kus nad on kättesaadavad asjasthuvitatud isikutele.

POLYPHONY esimene väljaanne, Mitmekultuurilisuse Ajaloo Ühingu bülletään, on nüüd saadaval. Bülletäänis on toodud näiteid materjalidest ja nende tähtsusest etno-kultuurilisele ajaloole. Väljavalitud materjalide allikad on laiaulatuslikud näit. Armeno-American Letter Writer, elulood ja ajaleheväljalõigete raamatud ühiskonna juhtidest ja reprodutseeritud Hollandi ja Ida-India ajaleht. Väljavõtted kahest intervjuust, mis korraldati Ühingu uurijate poolt ja tutvustab suuliselt kogutud materjale. Üks osa Ühingu fotodest on uuesti trükitud ja erilised projektid mis Ühingu poolt läbi viidud on lühidalt kokkuvõetud, sellesse kuulub ka materjalide nimekiri emigratsiooni kohta, mis hoitakse Croation Institute'is Zagreb'is. Kokkuvõtlikult ütelda, et üks näide Ühingu uurimistööst on teoks saanud.

POLYPHONY saadaval aadressil: The Multicultural History Society of Ontario, St. Michael's College, 81 St. Mary Street, Toronto, Ontario M5S 1J4.

Vodkajoomine tasub N. Liidu sõjalise eelarve

Statistika näitab, et venelased kulutavad vodkale 25 miljardi dollarit aastas. Samal ajal on N. Liidu ametlikus statistikas Vene impeeriumi sõjaline ametlik eelarve ainult 25 miljardi dollarit. Tegelikult on sõjaline eelarve küll palju suurem, kuid see on varjatud muudesse eelarve kulupostidesse.

EESTI SIHTKAPITAL KANADAS
MEIE ÜHISKONNA TEENISTUSES.

EESTI MAJA
958 Broadview Ave.
Toronto. Ont. M4K 2R6

Patty Hearst uuesti vangis

Palju kõmu tekitanud terroristide poolt küüditatud ja hiljem nendega koos pangaröövi sooritanud Hearsti ajalehetrusti üks pärijatest, Patty Hearst vangistati uuesti ja tal tuleb hakata kandma 7-aastast karistust. Ta viibis vanglas juba poolteist aastat ja oli vahepeal miljonilise kautsjoni vastu vabaduses. Arvatakse et terroristid mõrvavad P. Hearsti vanglas, sest ta tunnistas nende vastu. Ta võib vabaneda 2-aasta pärast vangide vabastamise plaani alusel. Naisvangla kuhu ta paigutati ei näe küll vangla moodi välja, vaid on rohkem „heategev" asutis.

TOETAGE MEIE VÄBADUSVÕITLUST OMA PANUSEGA EKN-ule KANADAS!

958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

Politsei avastas Aldo Moro kinnipidamiskoha

Rooma Politsei avastas endise Itaalia peaministri Aldo Moro tõenäolise kinnipidamisbunkri 50 jala sügavuses maa-all Bruno Gentilezza aias. Majaomanik ja ta abikaasa Anna vangistati. Esialgul oli politseil veel vähe andmeid vangistatute kohta.

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA

K. Päts — 1918.

RAHVA PÕHIHUVID LÄÄTSELEEME VASTU

Brezhnevi külaskäigu puhul Saksamaale avaldas USA-s elunev nõukogude rezhiimikriitik kindralmajor Pjotr Grigorenko Hamburgis ilmuva „Welt am Sonntag" veergudel hoiatuse Bonnile. Grigorenko viibis mai alguses Saksamaal ning kõneles Brezhnevi vastastel protest-meeleavaldustel Bonnis ja Hamburgis. Kirjutises öeldakse:

„Praegu on mu endine sõjakaaslane, kellega koos teenisime — Brezhnev — Saksamaal. Käivad läbirääkimised ning on märke, mis näitavad, et sõlmitakse suurem kaubaleping. Aga kas on ühe õigе saksa valitsuse ülesandeks praegu kaubandust organiseerida?

Saksamaa on jagatud kaheks osaks ning käib lakkamatu nõukogude propaganda, et Saksamaad veel sügavamalt lõhestada ja mõlemaid osasid üksteise vastu mängida. Ja selles situatsioonis teeb saksa valitsus endale muret kaubavahetuse pärast. Mulle meenub siinkohal vene vanasõna: rahva põhihuvide vahetus läätseleeme vastu.

Peaks rääkima rahulepingu ja Saksamaa taasühendamise üle. Ainult selle üle. Ja saksa rahvas peaks seda nõudma. Kolmkümmend kolm aastat on möödunud Teise Maailmasõja lõpust. Kuni tänini pole sakslastel veel rahulepingut ning vallutaja üksused seisavad Euroopa keskel. Milleks nad seisavad seal?

Nad ei seisa seal kui mingi korrapidamise jõud, vaid eeskujulikult organiseeritud löögivõimeline jõud, kes on igal silmapilgul valmis edasi tungima. Nendes tingimustes meenutab mulle ühe valitsuse poliitika, kes näeb kaubandust, aga ei näe vägesid, seda rahu ohustust, jaanalindu, kes oma pea liiva pistab.

Usub saksa valitsus, et ta pääseb ohust, kui ta teeb, et ta seda ei näe? Mees, kes seisab hädaohule vastutava valitsuse eesotsas, võetakse siin lääne poliitikute poolt naeratusega vastu.

Ja valitsus teeb kõik, et Brezhnev ei märkaks kui palju inimesi tema poliitikaga rahul pole.

Saksa valitsuse peaülesandeks oleks siiski taotleda rahulepingut, peaülesandeks kõigile inimestele oleks nõuda võõraste vägede lahkumist võõrastelt territooriumidelt."

-kk

EESTI KINNISVARADE VAHENDUS

UNO MANKIN

Toronto Real Estate Board'i liige

Oleme kolinud UUS AADRESS ON: 2670 A. YONGE ST.

Sissekäik Lytton Blvd-ilt.

Tel. 487-4477.
Kodus Tel. HI 7-2017

Sõbralik ja õiglane teenimine

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid. — „MEIE ELU" tellimishinnad:

Kanadas: 1 a. $22.00, 6 k. $12.00, 3 k. $8.00. USA-sse: 1 a. 23.00, 6 k. $12.50, 3 k. $8.50. Ülemeremaadesse: 1 a. $26.00, 6 k. $14.50, 3 k. $9.00. Kiri- ja lennuposti lisa: Kanadas ja USA-s: 1 a. $11.50, 6 k. $5.75. Ülemeremaadesse: 1 a. 23.50, 6 k. $11.75.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

Eesti Gaidide Malev Kanadas ja Eesti Skautide Malev Kanadas esindusüksuste juhtkonnad Maailmalaagris „Koguja II". Istuvad vasakult: ngdr. Margot Nortmaa, ngdr. Piret Komi, ngdr. Linda Valter, skm. Silver Kask — ESMK esindusüksuse juht, ngdr. Tiia Kütt — EGMK esindusüksuse juht, ngdr. Astrid Jõgi, skm. Ervin Aleve. Seisavad vasakult: ngdr. Asta Piil, skm. Haroldl Kivi, skm. Valter Piigli, nskm. Peeter Loite, ngdr. Leili Terts, ngdr. Siiri Lepp, gdr. Ene Lüdig, ngdr. Lia Pikkov, ngdr. Monica Haarmann, skm. Enn Kiilaspea, skm. Jaan Terts. (Pildilt puudub skm. Gunnar Mitt.)

SKAUTLIKUD NOORED MAAILMA-LAAGRISSE

Eesti Skautide Malev Kanadas ja Eesti Gaidide Malev Kanadas on praegu hoogsas ettevalmistustöös, et saata esindusüksusi 7. juulist kuni 16. juulini 1978. a. Ameerika Ühendriiges toimuvasse eesti skautlike noorte maailmalaagrisse „Koguja II". Laagri asukoht on Järvemetsal, mis asub New Jersey osariigis Lakewoodi linna lähedal. Maailmalaagrisse tulevad suuremad eesti skautlike noorte üksused Ühendriigest, Rootsist, Kanadast ja Saksamaalt. Ameerika Ühendriikide eesti gaid- ja skautjuhtidest koosnev maailmalaagri juhtkond on teinud ettevalmistusi juba aastapäevad, milledele on andnud suure majandusliku toetuse sealne eesti ühiskond.

Maailmalaager on ülesehitatud sõpruslaagri põhimõttel, et võimaldada erinevatelt maadelt päritolevatele noortele üksteise tundmaõppimist. Töötatakse, õpitakse ja mängitakse koos hommikust õhtuni kahes suures laagris: üks gaididele ja teine skautidele. Need laagrid omakorda jagunevad tüdrukute osas hellakeste, gaidide ja vanemgaidide alllaagriteks ning poiste osas hundude, skautide ja vanemskautide alllaagriteks. Igas sellises alllaagris on poisse või tüdrukuid (olenevalt, kas tegemist gaid- või skautlaagriga) mitmelt maalt ühe ühendava teguriga, milleks on eesti keel. Peale selle on veel juhtide laager, kus elavad juhid, kes ei ole otseselt seotud alllaagrite juhtimisega.

Eesti skautlike noorte malevad Kanadas on moodustanud esindusüksuste juhtkonnad, kes on juba pidanud rea koosolekuid ja toimetanud osavõtjate eelregistreerimise.

Gaidide esindusüksuse juhtkonda kuuluvad: esindusüksuse juht ngdr. Tiia Kütt, sekretär ngdr. Siiri Lepp, varustusjuht ngdr. Leili Terts, hellakeste juht ngdr. Astrid Jõgi, gaidide juht ngdr. Linda Valter, vanemgaidide juht ngdr. Piret Komi.

Skautide esindusüksuse juhtkonda kuuluvad: esindusüksuse juht skm. Silver Kask, sekretär skm. Valter Piigli, varustusjuht skm. Jaan Terts, hundude juht nskm. Lia Pikkov ja skautide juht skm. Ervin Aleve. Esindusüksuste ühine laekur on skm. Gunnar Mitt.

Mõlema esindusüksuse juhtkonda kuuluvad veel terve rida kogemustega gaid- ja skautjuhte, kes abistavad oma esindusüksusi kui ka Ühendriikidesse jõudes maailmalaager „Koguja II" juhtkonda igapäevase laagrielu korraldamisel.

Maailmalaagrisse sõidetakse bussidega. Bussid väljuvad Torontost reedel, 7. juuli õhtul ja jõuavad laagrisse laupäeva hommikul. Tagasisõit Järvemetsalt on pühapäeval, 16. juulil. Kellaajad selguvad hiljem. On võimalik ka omal käel sõita.

Praegu toimub laagrissesõitjate lõplik registreerimine. Eelregistreerunutele on saadetud vastavad sooviavalduslehed postiga koju, mis palutakse täita ja tagastada hiljemalt 29. maiks s.a. Kes seni registreerunud ei ole või pole mingil põhjusel posti kaudu sooviavalduslehte saanud palutakse helistada: gaidid ngdr. Siiri Lepp, tel. 447-2269 ,skaudid skm. Valter Piigli, tel. 766-2255.

Laagrimaks on $55.00, bussisõit edasi-tagasi $55.00. Kokku $110.00. Mõlemad noorte malevad Kanadas kannavad rahakursi vahe kulud, annavad igale osavõtjale T-särgi ja võimaldavad esindusüksuse liikmeile tasuta kahepäevase eellaagri Jõekäärul. Eellaager toimub nädalalõpul 10. ja 11. juunil s.a.

RAHVATANTS PILVEDES

Vancouveri rahvatantsijate juubel

VANCOUVER (M. E.) — Merepinnal valas vihma nagu oavarrest kui gondola Rahvatantsurühma ballikülalisi pilvede sisse vedas. Esmakordselt pilvedesse pürgija märkas et pilvede sees ei sadanudki vihma — oli vaid külm hall udu mida gondola oma teel lõhestada. Ja „tedrepesas" (Grouse Nest'is), kuhu gondola sisse sõitis, võttis külalisi vastu hubaselt kodune ja see õhkkond.

Kui Vancouveri Eesti Seltsi Rahvatantsu Rühm teatas, et nad kavatsevad oma 30-a. tegevust tähistada kevadballiga Rannamägedes, Grouse Mountain'i külgil asuvas peosaalis, siis oli küllalt neid, kes sellist kohavalikut kogenematuse arvele panid.

Ei usutud, et inimesed tahaksid ballile minna kilomeetri kõrgusele pilvepiirile. Kuid 13. mai s.a. õhtul hakkas külalisi kokku voolama. Neid tuli Austraaliast, Montrealist, Torontost — rääkimata „naaberlinnadest" nagu Victoria, Seattle ja Portland (500 km. kaugusel).

Grouse'i suur gondola, mille ehitamisel ins. Ervin Sööt (Portland) tegev oli, oleks külalised kolme korraga ülesse viinud — ta mahutab 101 inimest. Väike gondola tegi mitu reisi, 50 inimest korraga, kuni restorani 3 saali täis said — ligi 300 inimest. Et laulu järele „mägede peale minna", kasutas gondola 7 minutit.

See pidi olema küll „kõrgeim ball", millel eestlased on kunagi pidutsenud, sest Grouse Nest restoran on 1,1 km (üle 3.600 jala) merepinnast. Selge ilmaga on sealt haruldane vaade linnale. Balliõhtul seda kiusatust ei olnud — ja seda rohkem vaadati-kuulati kava.

Portlandi „Kaja" — noorte lauluansambel — tõi külakostiks suure annuse noorusepäikest, mida nad oma meelelolulauludega esitasid. Portlandi noortel, Liina Merilo juhatusel, seisab ees pikem kontsertringreis üle mandri. Neid kuulates-vaadates saavad tõeks Gustav Suitsu sõnad" „noor olla on kevadet rinna sees kanda".

Seattle'i rahvatantsurühm, Hilve Shuey juhatusel, näitas ülimalt head „pärisnoorte" ja „Keskealiste noorte" koostööd. Nende samm on kindel ning jalad „maa küljest lahti".

Vancouveri rahvatantsijad, kes rühma asutaja ja kauaaegse juhi Veera Õunapuu tagasiastumise tõttu nüüd juba 3 aastat Mikk Peek'i juhtimisel tantsivad, esinesid oma hiilgenumbritega — hästi nagu ikka.

Uudsusteks olid V.E.S. Rahvatantsurühma külalisraamat ja pildialbum. Viimase oli kokku seadnud innukas rahvatantsija Emily Clemens — kes ise ei olegi eestlane. Ta on üks kolmest mitte-eestlastest rühmas. Nende hulgas on üks saksa päritoluga noormees, kes eesti rahvatantsuga Los Angelesi „Kivikasukas" alustas. Vancouverisse ümber kolides otsis ta kohe ühenduse siinse rühmaga.

Kalju ainult, et Veera Õunapuu ja ka kauaaegne rühma muusik Ray Mikk ei saanud väljasõitude tõttu tulla vaatama kuidas see seeme mida nad 30-a. eest külvasid vilja on kannud. Siiski oli kohal üle 50 endise rahvatantsija, kelle pidutuju tihti noorte oma üle lõi. Ladusaks teadustajaks oli Toomas Vesik.

Aitäh kõigile tegelastele-korraldajatele selle meeltülendava õhtu eest!

Toivo Laanemäe

Teadaanne Jõekääru krundiomanikkudele

U.E.S.J. juhatuse otsusega peetakse selle aasta kevadised talgud laupäeval, 27. mail kella 9—4. Kogunemine: läänepool jõge elavatele liikmetele: sauna juures; idapool — staadiumil.

„USUSÕNUMI" RAADIO-JUMALA-TEENISTUSED LÕPEVAD

Toronto ümbruskonna eestlaste poolt paljukuulatud raadio-jumalateenistused lõpevad pühapäeval, 28. mail. See ootamatu teade tuli „Usuõnumi" raadiotoimkonnale, kuna CHIC raadiojaam Bramptonis otsustas lõpetada kõik etnilised raadiosaated.

„Usuõnumi" raadio-jumalateenistused on kostunud eestlaste kodudesse igal pühapäeva hommikul juba 23 ja pool aastat. Paljud eesti õpetajad on jutlustanud neis saadetes ja vaimulikke laule on laulnud koorid ja solistid ülemaailmlises ulatuses. Peamine raadiojutlustaja on olnud pastor Helmut Rüdmik, kes ka kõik need aastad on seda tööd juhatanud.

„Usuõnumi" raadiotoimkond õp. H. Rüdmiku juhatusel teeb ikkagi edasi „Hea Sõnumi" raadiosaateid Euroopasse, mis viimased 7 aastat on suunatud kodumaal elavatele eestlastele. „Hea Sõnumi" lühilaine saated lähevad eetrisse Portugalis asuva „Radio Trans Europa" saatejaama kaudu, mis on üks võimsamaid Euroopas (250 000 Watti). Saated on kodumaal selgesti kuuldavad igal teisipäeva ja laupäeva õhtul, lühilainel 31,3 meetrit.

Kodumaal hinnatakse seda usulist saadet. Jumalasõna kuulutamine raadio kaudu kodumaal elavatele eestlastele on seotud suure majandusliku kuluga ning vajab toetust.

Raadiotoimkond otsib võimalusi et sügisel uuesti alustada „Usuõnumi" raadio-jumalateenistusi mõne teise raadiojaama kaudu.

„Usuõnumi" raadiotoimkond jatkab vaimulike helikasettide saatmist soovijatele, kus peal on vaimulikke laule ja lühijutlusi pastor H. Rüdmik'ult. Neid saadetakse välja tasuta .Soovi palutakse avaldada kirjalikult aadressil: „USUSÕNUM". P. O. Box 24. Station "U". Toronto 18. Ontario M8Z 5M4.

Ühtlasi palub raadiotoimkond kaasmaalasi kirjutada „Usuõnumile", kas soovitakse raadiojumalateenistuste jätkamist mõne teise raadiojaama kaudu. Vastav vorm on tänases lehes Toronto Eesti Evangeelse koguduse kirikukuulutuses.

TULEMAS NOORTE KEVADPÄEVAD ST. CATHARINES'IS

Eeltööd Noorte Kevadpäevadeks, mis toimuvad 27. ja 28. mail St. Catharines'is Brock'i ülikooli maa-alal on lõpule jõudmas. Kevadpäevadest osavõtmiseks on senini registreerinud üle 130 õpilase Toronto, Ottawa, Hamiltoni ja Londoni eesti täienduskoolidest. Osavõtjaid on loota ka Buffalost ja teistest lähematest keskustest Ühendriikides, kes kevadpäevadele saabuvad ainult üheks päevaks.

Laupäeva hommikul toimub registreerimine ja majutamine kella 9—10 vahel, millele järgneb ringsõit Niagara kosele ja ümbruskonda. Kui ilm lubab, siis tehakse ka laevasõit „Maid of the Mist'il" kose ette. Pärast lõunasööki toimub ringkäik ülikoolis ja järgneval vabal ajal on võimalik kasutada ülikooli võimlat, tennise- ja badmintoniväljakuid. Poistele on huvitav teada, et sama ülikooli kasutavad Hamiltoni „Tigercats" oma treeninglaagriks ja seega on võimalik, et nii mõnigi kuulus jalgpalli-suurus võib koridoris või söögisaalis neile vastu sattuda.

Kevadpäevade pearõhk on asetatud õhtusele kevadpeole, mis algab pärast „barbecued" kell 7 õhtul. Peosaaliks on varutud suur 500-ja kohaga Thistle theatre, mis on hea akustikaga ja sobib meielaadseks esinemiseks. Kevadpeomotoks on „Veel kõlab meie laul!" — seega on eeskava peamiselt muusikalist laadi, koosnedes üksikettekannetest täienduskoolide õpilastelt ja üldkoori lauludest õpetaja Lydia Aruvalla juhatusel. Külalisesinejaiks on Hamiltoni tütarlastekoor „Helletajad" ja Hamiltoni rahvatantsurühm „Kandali". Avapalvuse peab piiskop Karl Raudsepp.

Kevadpeole järgneb tants nii noortele kui vanadele. Samas on St. Catharines'i lahked perenaised lubanud korraldada ka kohvilaua, et külalistele suupisteid pakkuda.

Pühapäeva hommikul jätkub noortele ringsõit Niagara ümbruskonnas seekord lastevanemate ja noortejuhtide järelvalve all. Loodame, et loodus on ehtinud end selleks ajaks ilusamate õitega, mis teeb ringsõidu eriti meeldivaks, kuna Niagara ümbrus on kuulus oma kevadise õiterohkuse poolest. Külastatakse kuulsat lilleaeda, vaadatakse päevakella ja tehakse ringkäik vanas Fort George'i kindluses.

Õpetajatele on samal ajal kavas konverents, kus arutatakse probleeme ja kuulatakse referaate.

Noorte Kevadpäevad lõpevad ühise lõunasöögiga ülikooli söögisaalis.

Korraldajad loodavad ,et ümbruskonna ja ka kaugemad noortesõbrad Noorte Kevadpeost osa võttes selle ürituse heale kordaminekule kaasa aitavad ja ütlevad kõigile teretulemast!

Teejuhis Brock'i ülikooli sõitmiseks. Toronto poolt mööda Queen Elizabeth'i maanteed sõites pöörata St. Catharines'i jõudes Ontario Street'ilt lõuna poole. Sõita edasi, kuni ületate St. Paul St. West. Paremale mööda Glenridge Avenued sõites jõuate mäele, kus asubki Brock'i ülikool. Parkida autod „Student Residences and Conferences" parkimisplatsile.

„SUVIHARI" SEEDRIORUL 1. JUULIL

On aeg kätte jõudmas südasuvise eestlaspere suurema kokkutulekú teokssaamisele Seedriorul. „SUVIHARI" 1978 peetakse laupäeval, 1. juulil, nädalalõpul, mil pidutsemise meeleolu tõstmiseks kaasa aitavad „kroonu pühad" nii Kanadas kui ka lõunanaabri-maal.

Programm algab kell 5 p.l. uue tiitli all — KONTSERTAKTUS ja VÕIDUTULI. See peetakse tuttaval, peorüüsse ehitatud mälestussamba-väljakul. Palvuse ütleb piiskop Karl Raudsepp. Järgneb Eesti vabaduse eest võidelnute mälestamine. Aktusekõne peab EKN esimees Udo Petersoo. Siis on kavas esmakordselt Seedriorul — mujal traditsiooniks kujunenud tseremooniaga — Võidutule süütamine aupeakonsul Ilmar Heinsoo poolt. Kaastegevad on Toronto ja Hamiltoni Eesti Võitlejate Ühingute esindused. Aktus lõpeb vabaõhukontserdiga, mida pakub Hamiltoni Eesti Seltsi Segakoor Olaf Kopvillemi juhatusel.

Õhtuse programmina Seedrioru vabaõhuteatris esitatakse Ene Rebase lavastuses laulu- ja tantsupõimik „Laul suveööl". Lavastaja nimi meenutab tema eelmist valguspeo lavastust „Mälestuste radadel" (1976), mis pälvis publiku ja arvustuse kiitva tunnustuse. Nais-solistina esineb Tamara Norheim (Toronto), kes laiemale publikule tuntud nii teatri- kui kontsertlavalt. Lakewoodist (New Jersey) tuleb kohale Heinz Riivald. Kolmanda solistina esineb Gerhard Hess.

Lauluansamblina esinevad „Cantabile laulikud" Uno Kooki juhatusel, „Suvihari 1977" aktuse kontsertosas esines see ansambel esmakordselt suurema foorumi ees.

Vaheldust liikumise ja tantsu kujul pakuvad „Zodiac Tantsijad", tantsuansambel Ene Rebase juhtimisel. Noored tantsijad on tegelikult Seedriorule „vanad tuttavad", eriti „Mälestuste radadel" esinemisest, kus neid nimetasime Waterloo-Oxford District Secondary School ansambliks. Nende juht Ene Rebane on nimetatud koolis pedagoog lavakunsti alal.

Seedriorul omapäraseks traditsiooniks kujunenud saates „Mõttelennul kodumaale" esineb keskõõtunnil mälestussamba esisel Tiina Tuvikene.

Tantsumuusika eest vabaõhu-tantsulaval hoolitseb Georg Iltali kapell.

H. P.

Teadaanne pensionäridele

Hooaja viimane koosviibimine toimub neljap., 1. juunil Eesti Maja suures saalis algusega kell 2.30 p.l., millest klubi liikmeid külalistega palume osa võtta.

Juhatus

Töövõimalus kahele eesti üliõpilasele

Ontario kultuuriministeerium on lubanud anda Tartu Instituudile summasid kahe üliõpilase rakendamiseks 11 kuu jooksul, 12. juunist kuni 1. septembrini, Ontario miiniumpalgaga (2.65 dollarit tunnis, augustis 2.85). Töö seisneb katalogiseerimises, raamatukogu ja arhiivi korraldamises, peamiselt Tartu College'i ruumides. Vajalik on: eesti ja inglise keeled (natuke saksa keelt oleks ka kasulik), masinkiri ja selge käekiri, ning huvi täpsust nõudva töö vastu. Lühike treening antakse ekspertide poolt. Soovijaid palutakse helistada Instituudi sekretärile, tel. 447-8958.

E. A.

T.E.S. Täienduskooli Emadepäeva aktusel 14. mail Eesti Majas esitasid III kl. õpilased „Kuus lille emale ..." Vasakult: Anne Vahi, Ingrid Silm, Kristi Laansoo, Lisa Lambur, Linda Norheim (kuues „lill" hilines)

Foto — O. Haamer

„Söögilaul'u" laulsid Täienduskooli Emadepäeva aktusel eriklassi õpilased (vasakult) Alex Sepp, Susan Nykyforchyn, Kadri Sepp, Robbie Nykyforchyn, Lisa Barras, Mati Barras ja Paul Laagus. Foto — O. Haamer

PENSIONÄRIDE KLUBI EDUKAS TEGEVUS

Pensionäride Klubi aasta peakoosolek peeti Eesti Majas 18. mail algusega kl. 2 päeval. Koosoleku avas klubi esinaine F. Terts tähendades, et klubiliikmete osavõtt koosolekust võinuks olla rohkearvulisem. Esinaise ettepanekul mälestati leinaseisukuga liikmeid, kes aasta jooksul manalasse varisenud: Voldemar Luik, Emma Rannamets, Anna Türk, Vladimir Niit, Alma Raedla, Karl Astok, Osvald Tiit, Oskar Väli, Bernhard Nelberg, Mihkel Raedla, Kaarel Puusaar, Johanna Päts, Luise Kobin, Anton Kasemets, Friedrich Lauba, Rudolf Treial, Irma Tarendi, Klaara Sandström, Mercedes Simon ja Arthur Mets.

Juhatuse poolt esitatud päevakord kinnitati esitatud kujul, samuti kinnitati H. Mägi poolt etteloetud eelmise aastapeakoosoleku protokoll.

1977/78. a. tegevuse aruande esitas esinaine F. Terts, kriipsutades alla eriti hästiõnnestunud näitemüük-loteriid, mille ettevalmistustööd lasusid peamiselt klubi käsitööringi õlgadel. Klubi laulukoor on paisunud 14-nelt liikmelt 21-le. Raamatukogus on paartuhat raamatut ja leiab elavat kasutamist. Bridzhi-, male ja käsitöö-ring töötasid väga edukalt. Kolmapäevastest kokkutulekutest võttis keskmiselt osa sada klubi liiget. Külastati Taara Vanadekodu viies kinkepakke hoolealustele ja klubi laulukoor esines lauluettekannetega ja deklamatsioonidega.

Kassa aruande esitas O. Kraav. Tegevus- ja kassa-aruanded kinnitati ühel häälel peale revisjonikomisjoni aruande ärakuulamist.

1978/79. a. tegevuskavas on ette nähtud kaks väljasõitu bussidega. Esimene väljasõit toimub 20. juunil ja teine augusti kuul (täpne aeg ja koht selguvad hiljem). Elavat kolmapäevastest ringide kooskäimisest osavõttu on loota eelmise aasta eeskujul. Tegevuskava ja 1978/79. a. eelarve (tasakaalus $17,018.45) kinnitati.

Päevakorra aegavõtvama osa moodustasid valimised. Kinnisel hääletusel valiti tagasi juhatusest vanuse tõttu väljalangenud juhatuseliikmed E. Loosberg, O. Kraav, E. Terts, A. Tamm ja A. Pajur. Uueks juhatuseliikmeks valiti A. Edasi, O. Varese asemele, kes keeldus kandideerimast. Juhatuseliikmekandidaatideks valiti O. Raidlo, F. Möller, E. Lootus ja A. Vitte.

Revisjonikomisjoni valiti tagasi E. Soosaar, P. Auksi ja E. Koop.

Väga asjalik ja üksmeelne koosolek lõppes kl. 3.30, mille järele virgad perenaised kostitasid koosolijaid kohvi ja küpsistega.

Sesooni järjekordne klubi koosviibimine toimub E. Majas neljapäeval, 1. juunil.

Majanduskiubi külastab McGuiness viinatehast

Eesti Majanduskiubi Kanadas külastab kolmapäeval, 31. mail viinatehast McGuiness Distillers Ltd., mis asub Torontos 70 Grand Ave. Grupi suurus on piiratud 20-nele isikule. Pärast ringkäiku antakse seletusi Hispaania ja Itaalia veinide üle. Külaskäik algab kl. 2.30 päeval. Eelregistreerimine kuni 27. maini — E. Hopp, tel. 481-7028 või õhtuti 445-8955.

„MEIE ELU" talituses on müügil kõik paguluses ilmunud ilukirjandus ja suures valikus heliplaadid.

VANCOUVER

Huvireis Victoriasse

Vancouveri Pensionäride Ühing on igal aastal korraldanud oma liikmetele huvireise.

Nii ka tänavu. Esmaspäeval, 15. mail varahommikul kogunesid 50 pensionäri „Meie Kodu" õuele et alata bussireisi Vancouveri saarele.

Üle vee sõideti suure parvlaevaga, mis peab ühendust Vancouveri saarel asuva Nanaimo linnaga. Nanaimost sõideti edasi provintsi pealinna Victoriasse. Külastati parlamendi hoonet, provintsiaalmuuseumi ja teisi vaatamisväärsusi. Õhtul kell 7 oldi jälle tagasi Vancouveris.

Emadepäev Vancouveris

14. mail korraldas Vancouveri Eesti Selts koostöös täienduskooliga emadepäeva aktuse „Meie Kodu" peosaalis.

Kokkutulnuid tervitas Vancouveri Eesti Seltsi esimees hr. Nellis, mille peale järgnes päevakohane palvus pastor Vaga poolt eesti ja inglise keeles.

Aktuse kõne pidas Anu Rehtlane, kes eriti toonitas ema tähtsust praeguses ühiskonnas.

Vancouveri Eesti Seltsi Täienduskooli õpilased koolijuhataja Tiiu Jääger'i ja teiste õpetajate juhtimisel esitasid laule ja päevakohaseid luuletusi emale.

Sopran Mai Swan laulis Paul Tammeveski „Unistus'e" ja A. Lemba „Kevade laulu".

Naistrio koosseisus Lia Craven, Leida Kuusk ja Evi Kuusk esitasid „Ma lillesideme võtaks" — klaveril T. Kirves.

Lõpuks Adeele Unt esitas ühe päevakohase luuletuse omaloomingust.

Lõppsõna ütles V.E.S. abiesimees L. Morel ja aktus lõppes traditsioonilise ühislauluga „Ema süda".

KANDIDAADID EKN 10. KOOSSEISU VALIMISTEL

PEEP ALJAS

Sündinud 1941. a. Tallinnas. Elas 5 aastat Saksamaal, peamiselt Geislingenis. Tuli Kanadasse 1949. a. Lõpetanud Toronto ülikooli keeleteaduse alal. Töötab kooliõpetajana Torontos. EKN IX koosseisu liige.

MATI EPNER

Sündinud Eestis 1943. a. Valgejõel. Hariduse omandanud Torontos. Lõpetanud Toronto ülikooli 1967. a. B. Sc. Phm. kraadiga rohuteaduse alal. Omab apteegi Kipling Chemists 9 aastat. Praegu Ontario Rohuteadlaste Seltsi kindlustuskomitee esimees ja Toronto rohuteadlaste esindaja. On aktiivne föderaalpoliitikas.

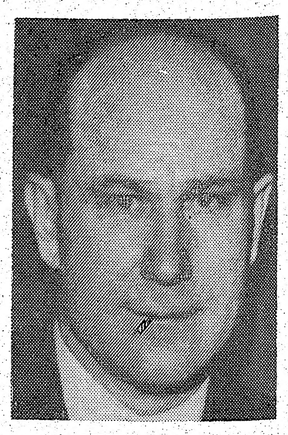

AUGUST KALA

Tartu Ülikooli lõpetanud jurist. Tegev ajakirjanduse alal. EKN liige 1954. aastast. Valitud 12. a. juhatusse, viimastel aastatel juriidilise komisjoni esimehena. Väliskomisjoni sekretärina avaldanud pidevalt mitmeidkümneid seletusi ingliskeelsetes lehtedes, eriti „Sun'is" ja kandideerib, et hoida Eesti küsimust päevakorral. Välispoliitiline kommentaator „Meie Elu" juures. Tegev Balti Liidus ja juhtivalt mitmetes eesti organisatsioonides. Teotses juhtivalt Eesti administratsioonis ja paljudes Toronto organisatsioones.

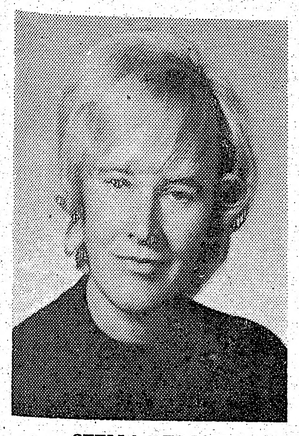

STELLA KERSON

Pianist, muusikapedagoog. Lõpetanud Tallinna Prantsuse Lütseumi. Kõrgema muusikalise hariduse saanud Tallinna Riiklikus Konservatooriumis ja Kölni Muusikaülikoolis lõpudiplomiga. Alates 1965 a. Toronto Kuningliku Konservatooriumi õppejõud. 1967—1975 Kiwanise ja CNE muusikavõistluste ametlik klaverisaatja. Abielus advokaat Ants Kerson'iga. Korp! Fidentia liige. Eesti Kultuurikogu Kanadas abiesimees. Eesti Kontsertbüroo juhataja. Kanada Eesti Kultuurifondi zhürii liige. Eesti Kunstide Keskuse president.

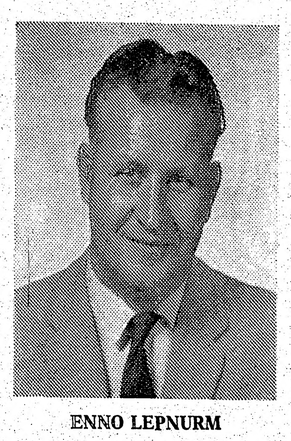

ENNO LEPNURM

Sündinud 29. märtsil 1923 Kolga vallas Harjumaal. Lõpetanud Tallinna Tööstuskooli, edasi õppinud Tallinna Ohtutehnikumis ja NKI Instituudis Stokholmis. Rindevõitlejana kaasa löönud Soomepoiste ridades. Asunud Kanadasse 1951. Pidevalt võtnud osa eestlaskonna tegevusest läänerannikul. Olnud Vancouveri Eesti Seltsi esimeheks, abiesimeheks ja juhatusliikmeks, töötanud Vancouveri Eesti Kirikufondi sekretärina. Kuulunud EKN VIII koosseisu abiesimehena läänerannikul. Omanud Vancouveris üle 20 aasta omanimelise paaditööstuse ja praegu töötab iseseisva paadiehituse nõuandja-kavandajana Vancouveris.

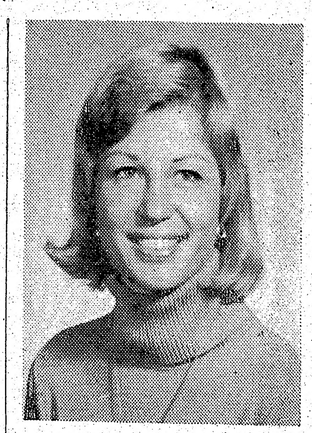

ENERI TAUL

Sündinud 26. jaanuaril 1942. a. Pärnus. Hariduse saanud Ühendriikides. Lõpetanud ülikooli arhitektuuri alal. Töötanud arhitektina Pittsburghis, New Yorgis ja alates 1972. a. Torontos. Abielus õp. Andres Tauliga. Kuulunud EKN viimasesse koosseisu juhatuse liikmena.

ERIK ALTOSAAR

Sündinud 19. oktoobril 1945. a. Borosis Rootsis. Lõpetanud 1968. a. McGill'i ülikooli matemaatika ja keemia alal ja 1972. a. Queens'i ülikooli elektriinsenerina. Töötab „Process Control'i" alal elektroonilises tööstuses. Vana-Andrese koguduse nõukogu sekretär. EKN IX koosseisu liige ja EKN esindajana Balti Liidu Kanadas sekretär.

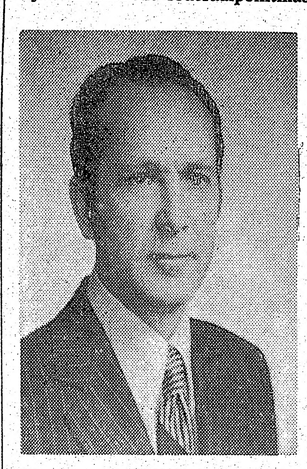

KALJU JÕGI

Sündinud 1. mail 1927 a. Tartus. Endine lennuväe abiteenistuslane. Põgenikuna Saksamaal, vangipõlves Belgias, Kanadasse asunud üle Inglismaa. Kaasa löönud mitmes seltsis. Aidanud korraldada laulupidusid, Ülemaailmseid Eesti Päevi, Balti Õhtuid Parlamendimäel Ottawas, aukülalistena sõjavigastatute toomist Eesti Päevadele ja Tallinn paviljonis Toronto Rahvusvahelise Karavani raames. EKN VIII ja IX koosseisude liige.

VAINO KALDMA

Sündinud Võrumaal Põlva kihelkonnas. Keskhariduse omandas Võru Ühisgümnaasiumis. Täiendanud haridust mitmete kursuste kaudu, eriti pedagoogilisel põllul ja rakendusteaduse alal. Omab inseneriteaduskonna tehniku diplomi. Teises Maailmasõjas rindesõdur. Elas üle kaheaastase vangipõlve Siberis. Kanadas töötanud metsa-, kaevandus- ja terasetööstustes. Praegu pensionäride korterimaja mänedzher ja majutusprogrammi juhataja Sault Ste. Maries. Kauaaegne täienduskooli juhataja ja noortejuht Sault Ste. Maries.

JAAK KIVIK

Sündinud Montrealis 1952. a., åsunud Torontosse 1969. a. Alg- ja keskhariduse omandanud Lower Canada College'is Montrealis ning St. George's College'is Torontos. Õppinud Waterloo's Lutheran University's ning lõpetanud Ryerson Polytechnical Institute'i äriadministratsiooni alal. Töötab Toronto Dominion pangas. Organist ja koorijuht E.E.L.K. Vana-Andrese koguduses. Eesti Üliõpilaste Seltsi Toronto Koondise esimees.

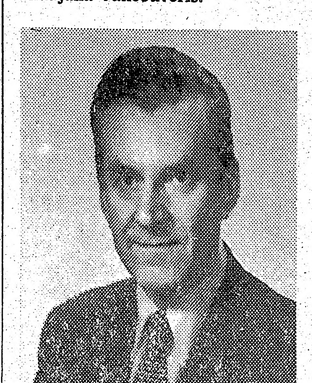

WALTER PENT

Sündinud 1920. a. Türil. Lõpetanud 1939. a. Sõjakooli ja Lahingkooli. Lõpetas Hannoveri Tehnika Ülikooli 1948. a. dipl. insenerina. Olnud 1952—1955 Montreali Eesti Seltsi juhatuse liige ja abiesimees. Olnud Kanada E. Võitlejate Ühingute Liidu teises juhatuses kuni 1956. a. Alates 1957. a. Ottawas, töötades föderaalvalitsuse Avalikkude Tööde Ministeeriumis insenerina. Korduvalt Ottawa Eesti Seltsi juhatustes ja 1970. a. Seltsi esimees. EKN'u 8. ja 9. koosseisu abiesimees Ottawas. Kuue Balti Õhtu algataja ja organiseerija Ottawa parlamendimäel. Ottawa Ida-Euroopa Ikestatud Rahvaste komitee asutaja ja esimene esimees 1975. a.

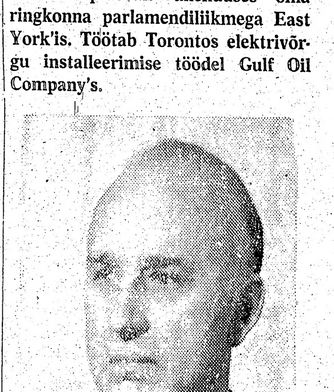

ALEX KÄNGSEPP

Sündinud Eestis 1925. a. Võtnud osa Teisest Maailmasõjast rindel Narva ruumis ja väljaspool kodumaad. On selgitanud Kanadas eesti rahva ja Eesti Vabariigi saatust. On seisnud pidevalt ühenduses oma ringkonna parlamendiliikmega East York'is. Töötab Torontos elektrivõrgu installeerimise töödel Gulf Oil Company's.

LEIDA HELDE

Sündinud Torgu vallas, Saaremaal. Tegevus eesti ühiskonnas: Rootsis elades osa võtnud eesti gaidide tegevusest. Montrealis olnud hundujuht, Kalevi lipkonna laekur ja Skaudisõprade Seltsi sekretär. Montreali Eesti Seltsi kauaaegne laekur ja praeguse juhatuse liige. Balti Liit Kanadas Montreali osakonna praegune abiesimees ja laekur. Akadeemiliselt kuulub Eesti Naisüliõpilaste Seltsi. Töötab Canadian Salt Company's raamatupidajana.

JÜRI KAHAR

Sündinud 23. aprilli 1940. a. Tartus. Aastail 1944—48 elanud Flensburgis, Saksamaal. Lõpetanud Queen's Ülikooli Kingstonis inglise ja prantsuse kirjanduse alal. Tegutsenud publitsistina ja kommunikatsiooni ala õppejõuna, 1973. aastast alates Kanada Sõjaväe Keelteõpetamise Keskuses Borden'is. EKN 8. ja 9. koosseisude valitud liige ja juhatuse liige. Võtnud osa Balti delegatsioonide tööst Ottawas ja Helsingis, ning koostanud mitmeid kirjalikke esildisi.

LAAS LEIVAT

Sündinud 1941. a. Hiiumaal. Teeninud Kanada mereväes ohvitserina. Omandanud kõrgema hariduse Kanada ülikoolides, lõpetades ajaloo ja kommunikatsiooni teaduskonnad. Publitsist kohalikus publitseerimise firmas. Õppejõud Ryersoni Instituudi Hariduse Jätkamise osakonnas. EKN 8. ja 9. koosseisude väliskomisjoni esimees ja EKN abiesimees. Praegu Balti Liidu Kanadas esimees.

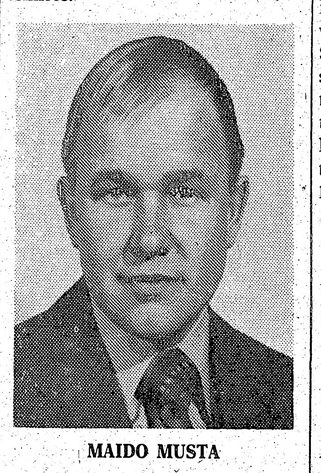

MAIDO MUSTA

Sündinud 1939. a. Saaremaal. Lõpetas 1964. a. Londoni, Ont., Western ülikooli B. A. kraadiga. Töötab Toronto keskkooli õpetajana matemaatika ja Computer Science'i aladel. On Toronto Eesti Seltsi Lasteaia Komitee esimees. EELK Toronto Peetri koguduse nõukogu liige.

RAIMUND PIIRVEE

Sündinud Tallinnas 1923. a., lõpetas gümnaasiumi 1942. Järgnes kolm aastat II Eesti Vabadussõjas. Õppis metsateadust Balti Ülikoolis Hamburgis, asus Kanadasse 1947. a. Jätkas õpinguid Toronto Ülikoolis (BScF 1953. a.) ja Duke Ülikoolis (MF 1955. a.). Töötas kutselise metsateadlasena Kanadas ja troopikas. Praegu Keskvalitsuse teenistuses Ottawas. Olnud Balti Ülikooli eesti üliõpilaskonna proktor ja Kanada seltside juhatusliikmeks Vancouveris ja Ottawas, esimeheks Ottawas. Ottawa E. Võitlejate Ühingu esimees, juhatusliige Kanada Võitlejate Ühingute Liidus ning Ülemaailmses Eesti Vabadusvõitlejate Keskuses.

VOLDEMAR MADISSO

Administratiivteaduste magistri kandidaat. Diplomeeritud insener. Vanus 57 a. Rindeohvitserina korduvalt vääristatud, muuhulgas 1. ja 2. kl. Raudristidega ja Talvesõja medaliga. Eesti Võitlejate Ühingu asutajaliige. Valitud Eesti Ühiskond Saksa Liiduvabariigis (EÜSL) esinduskogusse. Kauaaegne EÜSL toetajaliige. Oli Ottawa EVÜ esimees ja Eesti Seltsi juhatuse liige. EVÜ Liidu endine abiesimees. Mulkide Seltsi asutajaliige ja esimene esimees.

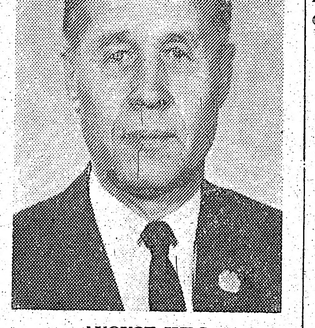

AUGUST JURS

Sündinud 15. jaanuaril 1915. a. Kambja vallas Tartumaal. Keskhariduse saanud Tartus, kõrgema hariduse omandanud kodumaa ja välismaade kõrgemates õppeasutistes. Lõpetanud Eesti Sõjakooli. Võidelnud praeguste kodumaa okupeerijate vastu Omakaitse, Idapataljoni ja Eesti Diviisi koosseisus kompanii ülemana. Praeguse ja endiste EKN-u koosseisuste abiesimees. Ülemaailmse Eesti Vabadusvõitlejate Keskuse esimees ja kauaaegne Hamiltoni Eesti Võitlejate Ühingu esimees. Töötab peainsenerina kohaliku Omavalitsuse juures.

AVO KITTASK

Sündinud 14. oktoobril 1944. a. Stokholmis. Nooremskautmaster. Lõpetanud Toronto ülikooli muusika fakulteedi ooperiosakonna. Elukutselt ooperilaulja, töötades Kanada Ooperi Kompaniis. Toronto Eesti Meeskoori liige. Kuulub Korporatsioon Fraternitas Esticasse. EKN IX koosseisu liige.

HANS LUPP

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas abiesimees ja endine esimees. Eesti Sihtkapital Kanadas esimees. Toronto eesti koolide komitee esimees aastast 1956. Kuulunud Eestlaste Kesknõukogu Kanadas valitud koosseisu alates 1954-st aastast.

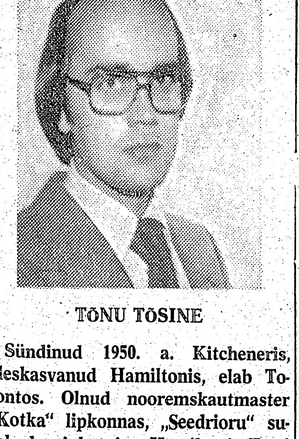

TÕNU TÕSINE

Sündinud 1950. a. Kitcheneris, üleskasvanud Hamiltonis, elab Torontos. Olnud nooremskautmaster „Kotka" lipkonnas, „Seedrioru" suvekodu juhataja, Hamiltoni Eesti Seltsi abiesimees ning kaks aastat Seltsi esimees, ja ESTO '76 Kanada Komitee abiesimees. Praegu tegutseb Sihtasutus Eesti Päevad Kanadas esimehena, Tallinn Paviljoni esimehena ja EKN'u rahvuspoliitilise komisjoni liikmena. Ülikoolis saavutanud B.A. ning M.A. kraadid.

REIN PIIROJA

Sündinud 1928. a. Tartus. Eestist lahkunud 1944. a. Saksamaale, sealt 1948. a. Brasiiliasse. Kanadasse asunud 1958. a. Gümnaasiumi lõpetanud Saksamaal. Õppinud arhitektuuri. Olnud aastaid E.Ü.S.'i juhatuse liige. Kuulub vanaskautide üksusse „Raudhabemed". Tunnustab EKN'u tööd ning toetab EKN'u praegust suunda ja mõtteviisi.

ENN SALURAND

Sündinud 1903. a. Harjumaal. Lõpetanud Tartu ülikooli õigusteaduskonna. Eestis töötanud ajakirjanikuna. Olnud juhtivalt tegev Tallinna Eesti Rahvuslaste Klubis (ERK'is) ja nimede eestistamise aktsiooni läbiviimisel. Kanadas olnud „Meie Elu" kaastoimetaja 1950—1971. Üks A/S Eesti Maja asutajaid. Eestlaste Kesknõukogu Kanadas (end. RVN) kõikide koosseisude liige ja juhatusliige 1953. a. alates. EKN peasekretär 1958. a. alates.

(Järg lk. 6)

Kandidaadid EKN 10. koosseisu valimistel

(Algus lk. 5)

UDO PETERSOO

Sündinud 1934. a. Tallinnas. Lõpetanud Waterloo Lutheran University 1963. a. ja Waterloo Lutheran Seminary 1965. Oli Waterloo Eesti Üliõpilaskonna esimeheks. Olnud tegev skautluses Rootsis ja Kanadas. Töötab ingliskeele õpetajana keskkoolis. Olnud EKN esindajana Balti Liidu Kanadas esimees. Oli Ülemaailmsete Eesti Päevade Rahvuskongressi toimkonna esimees. EKN VIII ja IX koosseisude esimees 1973. a. alates. EELK Kanada praostkonna vikaarõpetaja.

HARALD TEDER

Lõpetanud gümnaasiumi, E. V. Sõjakooli kutseohvitserina, pedagoogilised kursused ja Tartu Ülikooli õigusteaduskonna. Olnud sõjaväes rivi- ja staabiohvitser ning koolides riigikaitselise õpetuse ja kasvatuse õpetaja. Võtnud osa relvaga käes kommunismivastasest võitlusest kapteni aukraadis. Praeguses EKN koosseisus juhatuseliige ja rahvuspoliitilise komisjoni esimees. Eesti Sihtkapital Kanadas juhatuse sekretär. Ülemaailmse Eesti Vabadusvõitlejate Keskuse liige. Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu Täiskogu liige.

Peale eeltoodud kandidaatide esinevad EKN 10. koosseisu valimistel veel järgmised kandidaadid:

Amolins, Roland; Kingston, Ont.
Ehvert, Sven; Toronto, Ont.
Heinsoo, Edgar; Montreal, Que.
Herma, Julie; Toronto, Ont.
Järvalt, Johannes; Toronto, Ont.
Jürima, Ülo; Toronto, Ont.
Kahro, Leonhard; London, Ont.
Koobas, Leo; Mississauga, Ont.
Laaneots, Heino; Montreal, Que.
Laurimaa, Ivar; Hamilton, Ont.
Lindaja, Endel; Hamilton, Ont.
Läte, Anne; Toronto, Ont.
Moks, Raffi; Toronto, Ont.
Möldre, Peeter; Montreal, Que.
Nippak, Ivar; Toronto, Ont.
Nõmmik, Tõnis; Toronto, Ont.
Pahapill, Johannes; Toronto, Ont.
Pikkov, Lia; Toronto, Ont.
Puhvel, Martin; Montreal, Que.
Pärn, Arnold; Vancouver, B.C.
Saks, Ants; Toronto, Ont.
Salumets, Aksel; Toronto, Ont.
Tae, Margus; Toronto, Ont.
Tamm, Alfred; Toronto, Ont.
Tigane, Endel; Toronto, Ont.
Toomes, Inga; Toronto, Ont.
Tori, Kalju; Toronto, Ont.

H. KIRIK INSURANCE AGENCY

23 WESTMORE DR.
SUITE 404, REXDALE,
Ont. M9V 3Y7 — Tel. 745-4622

Heldia Naelapea Estam

EESTLASED „INGLITE LINNAS"

4.

Möödunud novembris Los Angelese Convention Center'is toimunud Nõukogude Liidu kaubandus-suurnäitus oktoobrirevolutsiooni 60. aastapäeva puhul andis teadlikule ning teguvõimsale noorte eestlaste grupile hea võimaluse laiema foorumi ees välja astuda kommunistliku propaganda pettemanöövrite paljastamiseks.

Eesotsas nooremate eestlastega korraldati näituse kestvuse jooksul igal kolmel nädalalõpul suuremaid demonstratsioone ning jagati välja üle 30,000 Eesti tegelikke olukordi tutvustavaid lendlehti. Oli ka selliseid kaasmaalasi, kes leidsid koguni aega ja võimalust äripäevitigi kohal olla eesti lippu või plakateid kandmas. Plakateid valmistati Eesti Seltsi esinaise Ulme Mulla algatusel ning Kadi Karist Tinti, Tiina Repnau ja Jüri H. Estami kaasabil. Üks Kadi Karist Tinti valmistatud plakat näiteks esitas vene tangi raskust maakaardil Eestit muljumas, saatesõnadega „30 Years Illegal Parking". Näituse viimase nädalalõpu kõrgpunktiks kujunes „Brezhnevi" võlla poomine süüdistuskõne saatel valjuhäälidajast. Samal ajal sõitis ringi eesti veoauto rahvaõivais näitsikutega, eesti lippudega ja siltidega „Freedom for Estonia". Näituse viimasel õhtul lehvis lipuvarraste kõrval 10-jala läbimõõduline õhupall sellel olevate lausetega nagu „USSR — The 4th Reich / Free The Baltic States", „The West Has Decolonized — Now it's Your Turn, Ivan" ja „USSR Loots Estonian Resources — No Trade"!" (Nagu Los Angelese Eesti Seltsi „Teataja" toimetaja Jüri H. Estam hiljem „Teataja" veergudel märkis, müüs California venelastele näituse tagajärjel kahe miljoni dollari eest rosinaid !). Eestlastelt ilmus näituse puhul ka rida artikleid, näit. Los Angeles Times'is ja Los Angeles Free Press'is nii Eesti Seltsi esinaiselt Ulme Mullalt, Jüri H. Estamilt („If Only They'd Leave Estonia Now They've Left Los Angeles") ja teistelt.

Los Angelese tublide eesti noorte taimelavaks on rahvuslikult mõtlevate perekondade kõrval skautliku nooruse kui ka Noorte Aasta ürituste sagedaseks sponsoriks olev EELK Los Angelese kogudus, eesotsas noortesõbra õp. Rein Neggoga, samuti Los Angelese Eesti Täienduskool (mis kahe aasta eest pühitses oma hõbedast juubelit ja mille juhatajaks juba kuusteist aastat on olnud pedagoog Karin Nukk), samuti Los Angelese gaid- ja skautüksused. Gaide „Taaratütred" juhib gdr. Virve Lillipuu oma abijuhtide Mai Liis Estami ja Rita-Ly Piirisillaga, skaute „Tulehoidjad" nskm. Elmar Koik. Skautide ridades asutamisaegadest alates on olnud 34 skauti, neist skaudi kõrgeima — kotkaskaudi astme — on saavutanud üheksa.

Skaudid-gaidid

Nagu eesti ülemaailmne skautlik noorus teisteski keskustes, valmistuvad ka „Taaratütred" ning „Tulehoidjad" parajasti suure hooga osavõtuks7.—16. juulini Lakewoodis, USA-s toimuvast noorte maailmalaagrist „Koguja II". Veel enne seda toimus ka 6—7. mai nädalalõpul Berkeley's, Põhja-Californias läänerannniku eesti noorte kokkutulek San Francisco Eesti Seltsi rahvatantsurühma „Kullaketrajad" eestvedamisel ja Los Angelese, Portlandi ning San Francisco noorte kaasabil — täielikult noorte eneste (Linda Parik, Peeter Valvur, Tiia Soobik jt..) läbiviimisel, mis elavat huvi pakkus ka Los Angelese eesti noortele. Kui arvestada, et lähenemas on veel 1979. a. XIV Läänerannniku Eesti Päevad Los Angeleses ning kaugel pole ka juba kolmandad Ülemaailmsed Eesti Päevad ESTO 80 näol Rootsis oma külgetõmbejõuga, siis võib küll ehk nentida, et kõige selle taustal ja eriti ka Noorte Aasta raames on eesti noorus ülemaailmses ulatuses üha aktiivsemaks ning oma eesti päritolust teadlikumaks muutumas. Pole ehk isegi palju väita, et toimumas on võibolla ehk koguni vaba maailma eesti nooruse ärkamisaeg, mis toitub ka kasvavast teadlikkusest eestlaste kannatuste kohta kodumaal ja millele erilist kaalu lisab sealsete dissidentide julge ning märterlik tegevus. Üks element lisandub teisele — Andres Küngi ülemaailmselt mõju avaldav, tagasihoidlik, kuid faktivel ja väljaspoolt laekunud kaasrand Roos ja Esto-Atlantise noortekoor USA's, noorte eesti kaastoimetajate tegevus eesti publikatsioonides („Ajakiri"), noorte toimetatud eesti ajalehtede leheküljed (Ülo Ignats Rootsis, Hillevi Obet USA-s) jne., et nimetada vaid üksikuid näiteid, — kõik kokku on kulmineerumas uueks jõuks, mille tagajärjed võivad suurte tähendustega olla. Selles on teadlikud ka Los Angelese eesti noored. Ega siinse „Teataja" noor toimetaja asjata tsiteerinud Nõukokude Liidu kaubandusnäituse vastudemonstratsioonide puhul „Teatajas" salajase Eestis tegutseva „Mõtlevate Eestlaste Koondise" poolt ESTO 76 puhul vaba maailma eestlastele saadetud läkitust: „Nõukogude okupatsioonivõimu ... plaanidele on välis-eestlaste olemasolu ja tegevus vabas maailmas tõsiseks pinnuks silmas" ja „meie ühist tegevust ja tulevikku kandvaks jõuks saab olla ainult noorus, ideeliseks orientiiriks taaselustatud kristluse ideaalid".

★

Eelnevais ridades pole veel kaugeltki puudutatud palju muudki nimetamisväärset Los Angelese eestlaste tegevusest. Pearõhk käesolevas kirjelduses langes kuidagi pool-automaatselt noorte kui tulevikukandjate tegevuse vaatlusele. Ometi peaks samavõrdset tähelepanu osutama ka neile, kes on oma eluaja jooksul palju teinud, loonud ja oma õlul kandnud, ka Eesti Vabariigi vormijainaloojaina, ja kes nüüd kuuluvad juba pensionäride ridadesse. Neilt on aga ka praegu veel palju õppida, — Los Angelese Eesti Pensionäride Klubilt, näiteks, eesotsas selle esimehe dr. A. Massakas'ga, kõigepealt, kuidas jääda nii dünaamiliseks. Ühtlasi oleks vaja kirjeldada, kuidas neilt saab õppida nooreks saamise saladusi!

Kirjeldamata jääb sedapuhku ka hiljuti tegevust alustanud LAVA (äraseletatult Los Angelese Vanemuise Aseaine) teaatriringi tegevus, mille ellukutsujaks ja hingeks on kunsti- ja lavatcgelane Kadi Karist Tint. Palju muudki oleks öelda, ent jäägu see edaspidiste jooksvate lühikirjade hooleks.

„MEIE ELU" esindaja Kalifornias

Heldia Naelapea Estam

10723 Sherman Way, Sun Walley, 91352. Tel. (213) 765-3228.

Eestlaste osa möödunud aasta novembris toimunud N. Liidu kaubandusnäituse pettuste ja propaganda õiges valguses näitamisel oli eriti aktiivne. Pildil — „Freedom Killer Brezhnev" tõmmatakse võlla.

„RAHVAS, KES TAHAB VABA OLLA"

Münchenis ilmuv „Nationalzeitung" avaldas selle pealkirja all Eesti Vabariigi 60. aastapäeva puhul pikema kirjutise, mille autoriks on Eestist päritolev kirjanik-publitsist Erik Thomson. Kirjutise juures olid kaks suureformaadilist fotot — üks president Pätsist ja teine enamlaste veretöö ohvrite ühishaua lahtikaevamisest Rakvere mõisa väljal.

Kirjutise sissejuhatuses vihjatakse vastutustundetule ebaõiglusele, et samal ajal kui nõutakse suveräänsust väikerahvastele niinimetatud „kolmandas maailmas", unustatakse iseseisvuse nõudmine anastatud Balti riikidele.

E. Thomson jatkab sõna-sõnalt: „Peagu 40 aastat valitseb neid riike Nõukogude Liit, kes need 1940. aastal õigusevastaselt tugevate punaarmee üksustega vallutas ning muutis need terroristlike vägivallaaktide rakendamisega sotsialistlikeks nõukogude vabariikideks. Sellest ajast peale loeb N. Liit Balti riike oma koloniaalimpeeriumiga liidetud osadeks, kus ta võib oma äranägemise järgi valitseda ja talitada hoolimata Helsingis sõlmitud kokkuleppest inimõiguste küsimustes ja rahvaste enesemääramisõiguses."

Järgnevad faktid sündmustest Eestis Venemaa revolutsiooni taustal, Eesti Vabariigi väljakuulutamisest ja sellele järgnenud saksa okupatsioonist.

„Noore vabariigi etteotsa asus Konstantin Päts," kirjutab Erik Thomson: „Temale sai osaks olla ka viimaseks Eesti Vabariigi presidendiks. Pärast seda kui Moskva oli okupeerinud Balti riigid, vahistati K. Päts 30. juulil ja deporteeriti N. Liitu, kus ta vastavalt Punase Risti andmeile on surnud 18. jaan. 1956. K. Pätsi surma- ja matusepaik on veel tänini saladuses."

Järgnevalt mainitakse kirjutises Eesti Vabadussõda ja Tartu rahulepingut 2. veebr. 1920, mil N. Liit loobus „pühalikult ja igaveseks ajaks" oma ülemvõimu taotlustest Eestis. See kirjalikult fikseeritud leping ei takistanud N. Liitu 1940. aastal Eesti iseseisvust okupatsiooni ja annektsiooniga kustutamast.

„Siin pole koht," nii jatkab autor, „lugeda üles Eesti Vabariigi kõiki saavutusi, kes oma targa ja tasakaaluga poliitikaga saavutas Euroopa rahvaste peres silmapaistva koha. Aga tuleb ka tähelepanu juhtida vähemusrahvustele võimaldatud kultuurautonoomiale. See kuulub veel praegugi musternäidete hulka, kuidas arenes ja kasvas mitme rahvuse kooselu ühes riigis. Kultuurautonoomia moodustab ühe hiilgava lehekülje (Ruhmesblatt) Eesti Vabariigi ajaloos."

Edasi järgneb lühike kokkuvõte olukorrast tänapäeva Eestis võõra vägivallavalitsuse all. Puudutatakse ka lääneriikide ekslikku idapoliitikat, mis kahjustab Euroopa kultuurrahvaste — eestlaste, lätlaste ja leedulaste — tulevikku ning aitab N. Liitu tema maailmarevolutsiooni kavade teostamisel.

Lõpuks märgib Erik Thomson: „On hoiatajaid ja manitsejaid, kes seda kõike ei taipa alles täna. Need on eelkõige Balti rahvaste liikmed, kes vabaduse ajel jätsid poliitiliste põgenikena maha oma kodukohad. Neid on ka globaalses eksiilis üleskasvanud laste hulgas, kes nüüd jõuavad meheikka ning teevad endid kuuldavaks kõigil kontinentidel ja vabadel maadel, olgu see USA, Kanada, Austraalia või meie põhjapoolsed naabermaad. Aga neid hoiatajaid on ka Liiduvabariigis ja paljudes rahvusvahelistes komisjonides. Meie peaksime neid kuulma!"

Sama ajaleht avaldas nädal hiljem pikema kirjutise 3. märtsil 1918 Brest-Litovskis sõlmitud rahulepingu kohta N. Liidu ja Saksamaa vahel. Selle rahulepingu põhjal lubas N. Liit suveräänsuse Ukrainale, Poolale, Balti riikidele ja Soomele. Nagu nõukogude juures tavaks, on ka see leping juba algusest peale murtud. Ukraina iseseisvus lämmatati kodusõjas, teised rahvad sattusid Teise Maailmasõja keerises nõukogude orjusse, välja arvatud Soome, kes aga piltlikult öeldes peab tantsima kasatshokki moskvalaste garmoshka helide saatel.

Eestlased ei saa ennast lugeda solidaarseks „Nationalzeitungi" poliitilise suunaga, mis on parempoolne radikaalne. Aga Balti riikide kohta on see ajaleht kirjutanud mitte ainult seekord, vaid ka varematel aegadel, ainult ränka tõde. -kk

EESTI PÄEVDELE AUSTRAALIAS OODATAKSE KÜLALISI KANADAST

Kas iga-aastane talv Torontos, Calgarys või Edmontonis muutub juba veidi tüütavaks? Kui nii, peaks Kanada eestlane tõemeeli kaaluma, kas ta ei tahaks veeta eeloleva detsembri lõppu Austraalia südasuvises päikesepõõmas ja ühteaegu elada kaasa eesti juubelipidustustele.

Seekordsed Austraalia eesti päevad kannavad ümmargust järjenumbrit „10" ja toimuvad mandri suurimas eestlaste keskuses Sydney's algusega teisipäeval, 26. detsembril 1978. Samal ajal toimuvad sportlastele Austraalia XXII eesti mängud. On rakendunud ettevalmistustesse rohkearvuline tegelaskond, keda koordineerib X eesti päevade üldjuht Erik Vaino. Päevade juhatuses töötavad kaasa Viki Valk (üldjuhi abi), Raivo Kalamäe (peasekretär), Marge Reelaid (sekretär), Olav Pihlak (majandusjuht), Erik Schmidt (majandusjuhi abi), August Keküla (majutustoimkonna juht) ja Leo Karlov (informatsioon).

Nagu plaanidest on näha, leiab avatseremoonia aset 26. detsembri õhtul Sydney raekoja suures saalis ning kohe selle järel ja samas kohas annab pidupäevadele hoo suurejooneline sõprusõhtu einega ja eeskavaga. Koosviibimise korraldamine on Silvia Vihermäe ja tema abiliste käes; konfereerib tuntud näitleja Priit Prillup. Analoogset üritust on varematel aastatel nimetatud tutvumisõhtuks, sel korral aga leiti: mandri eestlased on omavahel nüüdseks ajaks juba küllalt tuttavad, et enam õigustada ürituse endist nimetust. Seda innukamalt oodatakse külalisi väljastpoolt.

Traditsiooniliselt on eesti päevade naelaks laulupidu. See on planeeritud 30. detsembri õhtule ja toimub samas ülaltähendatud raekojas. Esinevad ühendatud sega-, mees- ja naiskoorid ning suhtelise uudsusena noorte ühendkoor. Üldse paistab eesti päevadel aktiivselt osalejate hulgas silma noorema põlvkonna kaal. Muusikatoimkond eesotsas oma juhi Arnold Püvendiga seisab hea ka selle eest, et kõik läheks kooride osas korda 26. detsembri kontsertjumalateenistusel raekoja kõrval asuvas St. Andrew' katedraalis ja teistel üritustel.

Niinimetatud valguspidu oma rahvatantsuga ja iluvõimlemisega on saanud ka Austraalias eesti päevade uueks traditsiooniks. Sellele massiüritusele — 29. detsembri õhtul Sydney näituseväljaku Horderni paviljonis — oodatakse ka kõige suuremat pealtvaatajaskonda, võib-olla üle kahe tuhande inimese, mis oleks mandri eestlaskonna arvu silmaspidamisel üsna tähelepanuväärne. Mõistagi elab kõigepealt just sellele üritusele kaasa ka eestlaste sõpru austraallaste seast. Korraldavat toimkonda juhib pr. Annele Sildnik.

Teatripere Alfred Tanimäega eesotsas kavatseb lavale tuua Mika Waltari kolmevaatuselise komöödia „Uhtikuu". Etendus antakse 28. detsembril Sydney Bankstowni linnaosa rahvamajas. Ühe isesugusema ettevõttena tuleb nimetada 31. detsembri neljatunnist lõbusõitu suure merelaevatrammiga Sydney sadamaakvatooriumi lahtedes, kusjuures kohti arvestatakse viiesajale osavõtjale. Sama päev lõppeb Sydney E. Seltsi poolt korraldatava vana-aasta balliga. Kuid eelnevatel päevadel on ette nähtud veel noorte isetegevusõhtu, mille organiseerijate eesotsas tegutseb noor Olev Muska, Uino Simmuli poolt korraldatav lastepidu ja mitu näitust. Kõik näitustega seosesolev töö on pr. Ülle Slameri koordineeritda. Valdemar Vilderi kätte on usaldatud traditsioonilise eesti päevade albumi toimetamine ja Peeter Treffnerile pidustuste filmimine.

Spordi osas seisavad kavas pallimängud, kergejõustik, ujumis- ja laskevõistlused. XXII eesti mängud vältavad 26. detsembri hommikust kuni 30. detsembrini; ametlik avamine leiab aset 27. detsembril. Aastavahetuseks on pidupäevade üldüritused põhiliselt seljataga ning jaanuari esimesele kahele päevale jäävad eeskätt Austraalia Eesti Seltside Liidu esindajatekogu ja teiste organisatsioonide koosolekud ja noortekongress.

Austraalia X eesti päevade korraldajad nagu kindlasti kõik pidustustel osalevad rahvuskaaslased loodavad tervitada võimalikult palju väliskülalisi Kanadast ja USA-st ning mujalt, kus on elunemas eestlasi.

L. K.

JAAN ALMER KATUSETÖÖD

Teeme uusi ja parandame vanu, samuti suvilate katuseid.

Helistada tel. 699-5295

Suures koguduses ainult 2 ristimist ja 2 laulatust

NEW YORK (M. E.) — Toronto Peetri koguduse kõrval on New Yorgi kogudus suuruselt teiseks eesti koguduseks vabas maailmas. Pühapäeval, 7. mail anti koguduse tööst põhjalik ülevaade Täiskogu koosolekul. Õpetaja aruandest selgus, et aasta jooksul peeti 61 jumalateenistust. Aastakümnete möödumine on tekitanud olukorra, et eesti kogudustes on väga väikseks jäänud sündimiste, ristimiste ja laulatuste arv. New Yorgi suures koguduses oli ainult 2 ristimist ja 2 laulatust.

Aruanne märkis, et osa eesti noori, kes abielluvad mitte-eestlastega, ei teata üldse sellest tähtsast elusammust oma kogudusele. Varem oli kindel traditsioon, et ka segaabielude puhul tegi pruutpaar visiidi ka oma eesti koguduse õpetajale — nii nagu seda näeb ette ka ameerika kiriklik etikett.

Praost märkis oma aruandes veel, et eesti kiriklik leeritraditsioon on püsinud kindlana. 1976. a. leeritati 12 noort, milline arv 1977. a. oli: 6 tütarlast ja 10 poeglast.

Keskmine surma läbi lahkunute arv aasta jooksul Lexington Ave. koguduses on 35. See toob 20 aasta jooksul väga suure kaotuse, umbes 700 lahkuja näol. Vanim lahkuja 101 aastane Hans Saviste.

Usuline lastetöö toimub New Yorgi Eesti kooli kaudu, kus mõlemate koguduste õpetajad on usuõpetuse tundide andjad ja koolipalvuste pidajad.

Usulise töö teenistuses on alalise vabatahtliku abilisena seisnud dr. Alvine Pärn oma sisukate piibliturididega ja ka 1977. a. peetud piiblilaagriga.

Koguduse muusikaelu juhtimine oli helikunstnik Meta Noorkuke kätes. Koguduse Segakoor, mille esimeheks Erich Miido, jatkas oma tööd, erilist rõhku pannes eesti kirikumuusikale.

Koguduse esimees Aleksander Ers oma aruande kõnes märkis muuhulgas tööga seoses olevaid väljaminekuid. Liikmemaks oli 1977. ja ka praegu ainult 10 centi päevas. Eelarve tasakaalustamine ei ole valmistanud juhatustele raskusi, kuna on olnud häid liikmeid, kes oma testamentide kaudu on mõtelnud koguduse töö vajadustele. 1977. aastal laekus meile liikme Erika J. Roosmanni pärandusena $4,481.58.

Eesti kogudustele on tõsiseks probleemiks n.n. passiivsed liikmed, kes omavad hea sissetuleku, kuid ei hooli eesti oma koguduse väikse liikmemaksu tasumisest.

1977. a. aruande, tasakaalus $61,527.39, esitas peakoosolekule laekuri k.t. Eero Pärn. Koguduse arvete seis 1977. a. lõpul oli tasakaalus $130,700. 1978. a. eelarve võeti vastu tasakaalus $64,400.

Koguduse uus nõukogu valiti järgmises koosseisus: Rudolf Alari, Elise Ernits, Alexander Ers, Richard Espenbaum, Jacob Hall, Ilmar Harras, Tiiu Hirv, Jueri Juergen, Andla Jungermann, Johannes Kaare, John Käbin, Heinart Kaup, Voldemar Kõiv, Richard Kütt, Ervin Lintrop, Voldemar Lundre, Leo Meigo, Erich Miido, Viktor Nigol, Karl Noor, Eduard Ojandu, Eero Pärn, Rein Pedasto, Ilmar Pleer, Arnold Puntsel, Ivar Purru, Priidik Roomann, Margus Sieberg, Alfred Skonberg, Richard Sööt.

Rootsis asutatud Abistamiskeskus tegevuses

Karitatiivsel alal tegutsevate eesti organisatsioonide esindajate koosolekul 14. veebruaril valitud Eesti Vangistatud Vabadusvõitlejate Abistamiskeskuse ajutine juhatus jagas oma ametid järgmiselt: esimees Ants Kippar, abiesimees praost Elmar Tõldsepp, sekretär Aare Seemre, laekur Woldemar Krüppelman ja ametita liige Helen Klement.

Abistamiskeskuse ajutine juhatus on otsustanud teostada ülemaalise korjanduse aktsiooni. Praegu on käsil korjanduslehtede väljasaatmine Rootsis tegutsevatele eesti organisatsioonidele ja kogudustele. Nende poole pöördutakse ühtlasi üleskutsega Eesti vangistatud vabadusvõitlejaile-poliitilistele vangidele hooldusgruppide loomiseks. Hooldusgrupi ülesandeks on hoolealuse vangi kohta täiendavate andmete kogumine, temaga kirjavahetuse pidamine, talle toetuspakkide saatmine, tema perekonnaga ühenduse pidamine ja vajaduse korral viimase majanduslik toetamine; hoolealusele vangile Amnesty Internationali kaitse taotlemine jne.

Rahvarõiva valmistamise kursused

Seltskondlikud sündmused panevad meid alati küsimuse ette „mis ma selga panen?" Rahvuslikud suurpidustused panevad laulukooride liikmeid, rahvatantsijaid ja teisi tegelasi küsima, kas mu rahvarõivad on korras, või mu lastele tuleb teha hoopis uued, et väärikalt esindada oma rahvust välismaal.

Suuremõõtmeline rahvuslik pidu Rootsis läheneb kiiremalt kui oskame seda arvata. Seepärast siis tuleb aegsasti kavandada ja oma aega jaotada, et eeloleval talvel tööle asuda. Tuleb sellega arvestada, et rahvarõivaste valmistamine seob meid sadandeteks tundideks. See töö nõuab hoolt, armastust ja annet.

Esiteks „Meie Elu" on lubanud oma veerge „Rahvarõiva nurga" kirjutisele, kus 19 sajandi I poole rahvarõivastega seoses räägime ka meil esinevatest lünkadest ja millest need tingitud on. Rahvarõiva valmistajate hulgas on harilik kuuldud lause „Ma tegin küll hoolega oma rahvarõivaid, aga tulid siiski nii välja, et nad päriselt mulle ei meeldi".

Oleme kaua Kodumaalt ära ja aeg on pannud meid seda-teist unustama. Mida aasta edasi, seda tungivamalt kerkib meil rahvarõivaste küsimus siin esile. Eriti kibedalt puudutab see meie tulevikku — tõusvat eesti noorte peret, kes iaglpool õhinaga tegutseb. Nendele on vaja abistavat kätt, et oleks teadlikke järglasi rahvarõiva õpetamise alal.

Teiseks valmistab suurt rõõmu ka see, et viimaks ometi ilmub Rootsis Helmi Kurriku rahvarõiva valmistamise raamatu II trükk. See teretulnud abi kõigiti meie rahvakunstiloomingu inimestele mitmel alal.

Kolmandaks on meie rahvarõiva õpetus süstematiseeritult rakendatud õhtukooli raamidesse ja kindla õppekavaga. Torontos kinnitati aprillikuus Haridusministeeriumis Eesti rahvarõiva valmistamise klassi eelarve 1978/79 õppeaastaks. Oleks saanud ka päevaklassi avada, aga siis oleks risk õpilaste saamisel, sest teadaolevalt on meie noored väga tegevuses kõrgema hariduse poole pürgimisel.

Ruumid on lubatud Northern Secondary koolis, 851 Mt. Pleasant Rd. Õpetus toimub üks kord nädalas, igal kolmapäeval, vaid eestlastele ja eesti keeles. Instruktoreid on kaks.

Kõik eeltööd sügiseks on tehtud, et suvel oleks aega mõelda selle rahvuskultuuri tööharu peale, mis annab eestlastele välise efekti teiste rahvaste seas.

Eha Tarmet Toomberg

Emadepäev Londonis

Londonis, Ont. pühitseti emadepäeva pühapäeval, 14. mail piduliku jumalateenistusega kirikus ja hiljem aktuse ning koosviibimisega kiriku saalis. Aktusel tähistati ka meie suurkirjaniku Anton Hansen Tammsaare 100. a. juubelisünnipäeva.

Õpetaja E. Lootsma tõi oma jutluse südamlikkude sõnadega esile ema tähtsuse perekonnas. Ta jutustas esimeste pioneeride poolt püstitatud ausambast emale, kus ema piibel käes hoiab oma last käekõrval, saades jumalasõnast juhatust ja tuge lapse kasvatamisel.

Järgnevale aktusele ütles avasõna Abistamistoimkonna esinaine O. Akkerta, mille järele lauldi ühislaul „Ema süda". Täienduskooli õpilased esitasid päevakohase eeskava. Peeter Terri ütles oma tänu emale, Kadri Reikman deklameeris Ilme Ivandi luuletuse „Ema ja mina", Astrid Terri laulis laulu „Lapsepõlve kodu" Vivian Terri klaverisaatel ja Toomas Reikman ning Melanie Purres esitasid klaveripala. Siis esitas õpilaskoor veel neli laulu: Kallis emakene (M. Härma), Karjalaste laul (E. Rajaloo), Üles, üles (Rahvalaul) ja Eestile (E. Rajaloo).

Järgnevalt tegi koolijuhataja Valdek Lenk teatavaks, et tänase aktusega tähistatakse ka õppeaasta lõppu ja andis kooli lõpetajale Aaro Tõnnisõle üle lõputunnistuse. Aaro algas eesti koolis õppimist nelja aastaselt ja on pidevalt ilma nurisemata ja alati rõõmsatujulisena koolis käinud ülisteist õppeaastat. Ta tundis erilist huvi eesti ajaloo ja maateaduse vastu ning tema kodused tööd nende aladel väärsid esiletõstmist. Lõpueksami hindeks saavutas Aaro 97%.

Lõpuks teatas koolijuhataja veel, et Noorte-Aasta raamides toimuvad 27. ja 28. mail St. Catharines'is Noorte Kevadpäevad ja kutsus kõiki laupäeva õhtul peetavast kevadpeost osa võtma.

Siis järgnes Anton Hansen Tammsaare juubelisünnipäeva tähistamine. Kirjaniku elust ja tööst andis ülevaate pr. Aksoila Lokk ja külalisesineja Arvo Vabamäe esitas katke „Põrgupõhja uuest vanapaganast".

Meeldejäävale aktusele ütles lõpusõna koguduse esimees Woldemar Jaaku ja aktus lõpetati hümni laulmisega. Järgnes koosviibimine kohvilauas.

T.R.R. „Kungla" hästiõnnestunud Maiballi korraldajaid. Vasakult — Reet Marley-Vanaselja, Viivi Sillart, Rita Valter ja Katrin Lindre. Taga — Allan Liik, Jaanus Marley, Toomas Kütti ja Lembit Nieländer.

Foto — S. Preem

Leeripüha Kolmainu koguduses

Kolmainu Eesti Ev. Luteriusu koguduses peeti leeripüha Kolmainujumala pühal, 21. mail, kus õnnistati 9 noort — 3 tütarlast ja 6 poeglast. Päiksepaistelisel ja ilusal pühapäeval kogunes kirikusse erakorraliselt palju osavõtjaid nii et kirikupingid ei mahutanud kõiki palvelisi. Leerilapsed sammusid kirikusse koguduse õp. O. Gnadenteichiga orelihelide saatel: Jumal sind me kiidame sinu suurust armujõudu. Pärast altari ette jõudmist algas koguduse ühislaul: „Ülempreester pane sina oma rinna kilbisse, nende nimed keda täna palvekätel kanname . . ." Seejärel pidas õp. O. Gnadenteich õnnistamiskõne Kolossuse 3, 23 „Ja kõik, mis teie iial võtate teha, seda tehke südamest, nõnda kui Issandale, ja ei mitte inimestele." Kiusatus on tänapäeval, ütles õpetaja, oma isikut esile tõsta ja teistele nõuandjaks olla, mille tulemusena koguneb inimesele keskendunud elu ja mitte Jumalale. Paulus ütleb aga, et meie teeksime kõike nagu Issandale. Usutegu on uskumine oma Lunastajasse, et ta meie pattude eest on surnud ja igavese elu andnud. Sellises usus tehku noor oma koolitööd ja teenigu edaspidi igapäevast leiba. Võime kooliharidust omandamiseks ja töötamiseks on Jumal andnud inimesele juba loomistöös. Seda ei pea meie kunagi unustama. Hoiatuseks olgu riigid ja ühiskonnad, kus inimene seab end üle Jumala ja hakkab teiste teadmisi ja tööjõudu hoolimatult enda huvides rakendama ja nii võib elu muutuda mõnes riigis rahvale väljakannatamatuks. Kui meie ei tööta ega ela nagu Jumalale on elu inimeste endi vahel täis vastuolusid.

Õnnistamiskõne järele õpetaja pani käe leeriõpilase peale pühakirja salmi lugemisega, mis oli igale noorele leeriõnnistuseks.

Jumalateenistusel laulis Elna Libe. Hiljem toimusid leeripeod Tartu College'is, Eesti Majas, klubi ruumides ja kodudes.

Sõjameeste Suvepäevad augustis

Läinud nädalal peeti Torontos sõjameeste suvepäevi korraldava toimkonna moodustamiseks koosolek. Seekordsed suvepäevad toimuvad 26. ja 27. augustil Seedriorus, milline on juba üheksas selle kujuline üritus. Koosolek oli kokku kutsutud T.E.V.Ü. poolt, Ülemaailmse Eesti Võitlejate Keskuse ülesandel, kuna need suvepäevad toimuvad „Põhja-Ameerika Eesti Sõjameeste suvepäevade" nime all.

Toimkonna esimeheks valiti K. Tori ja abiesimeheks A. Jurs. Kirjatoimetajaks E. Lindaja, laekuriks A. Tooming, toitlustamine M. Niinvee, laskevõistlused — V. Kana, väljaku korraldamine — R. Moks, majutamine — J. Luik, meelelahutus M. Niinvee ja heli H. Paluveer.

Osavõtjaid on ka oodata läti ja leedu kaasvõitlejate hulgast. Pühapäeval, 27. aug. on kavas Balti veteranide informatsioonikoosolek. Järgmised suvepäevad 1979. a. korraldatakse loodetavasti „2 Põhja-Ameerika Sõjameeste suvepäevade" nime all küsagil New Yorgi osariigis USA Eesti Võitlejate Ühingute Liidu juhtimisel.

Korraldajad loodavad, et need üritused jäävad võitlejate ühinguid ühendavaks ning liikumist tugevdavaks ettevõtteks.

Olaf Tammark kõnelejaks küüditamiste mälestusteenistusel

Külaliskõnelejaks tänavusel küüditamiste mälestusaktusel on Olaf Tammark Chicagost, kes on okupeeritud Eestis olnud metsavend ja hulk aastaid viibinud Vene vangilaagreis. Küüditamiste mälestusteenistus ja kontsert-aktus peetakse Balti Liidu korraldusel teisipäeval, 13. juunil kell 8 õ. St. Paul's katedraalis 227 Bloor St. East. Piiskoplikul jumalateenistusel teenivad EELK piiskop Karl Raudsepp, läti peapiiskop Arnolds Lusis ja leedu piiskop Vincent Brizgys Chicagost.

Mälestusteenistuse kontsertosas esinevad Toronto Eesti Meeskoor Harry Toi juhatusel, läti meeskoor ja leedu noortekoor. Orelil esineb Jaak Kivik.

Kuna Balti Liidu juhtimine on käesoleval aastal eestlaste käes, EKN abiesimehe Laas Leivati Balti Liidu esimeheks olles, lasub küüditamiste mälestusaktuse korraldamine eestlastel, ja korraldajad loodavad eestlaste arvukat osavõttu küüditamiste mälestamisest ja balti rahvaste ühisest protestiavaldusest küüditamiste vägivallaakti vastu.

Toronto ülikooli Hart House'i galeriis kestab 4. juunini AABS konverentsi raames korraldatud kunstinäitus, kus tagaaias Vello Hubel'ilt tellitud 10 jala kõrgune „The Baltic Rig" (Balti taglas). Pildil — kunstnik oma tööga.

Foto — O. Haamer

Kiri Inglismaalt

SÕJAMEHE JUTT ÄRRITAS VASAKPOOLSEID

COVENTRY („Meie Elu" kaastööliselt) — Briti kindralstaabi ülem, õhujõudude marssal (RAF) Sir Neil Cameron viibis ametlikul visiidil Punа-Hiinas, Pekingis, kus ta oma tervituskõnes Hiina tanki-komandöridele rõhutas tihedate suhete vajadust Briti ja Hiina vahel, sest „meie mõlemad maad on lähenemas üksteisele tihedamalt ja tihedamalt. See on hea, sest meil mõlemil on ukse ees vaenlane, kelle pealinn on Moskva. „Kuigi Briti kindralstaabi ülma visiit pidi lähtuma motiivist, et arutleda hiina tanki-komandöridega Pekingis „kaitse-filosoofiat", siiski praktilisest seisukohast Inglismaa kavatseb müüa puna-hiinlastele relvastust, tõenäoliselt Harrier-tüüpi jet-lennukeid.

Briti Õhujõudude (RAF) marssali „tervituskõne" hiinlastele, eriti avameelne märkus Venemaa arvel, tekitas siinsetes vasakpoolsetes ringkondades suurt meelepaha (Mikardo jt.) ja nõudsid Sir Neil'i vallandamist. Nagu see omal ajal toimus Korea sõjapäevil (1950) kindral McArthur'iga president Trumani poolt. Et mitte ärritada venelasi, Briti välisminister dr. Owen püüdis avalikkust rahustada oma Maipäeva kõnes Birminghamis, väites, et „Hiina sõprussidemeid" ei tule saavutada „suhete rikkumisega Venemaa arvel". Samast seisukohast lähtus ka Briti peaminister Callaghan Alamkojas, kes soovis pidada „sõbralikke suhteid" nii Hiina kui Venemaaga. Sir Neil Cameroni kaitseks astusid välja konservatiivide partei juht Margaret Thatcher, küsides miks peaminister püüab kaitsta Tööerakonnas vasakpoolseid. Pr. Thatcherit toetas konservatiivide sõjalise komisjoni esimees Sir Jan Gilmour, märkides, et „Sir Neili sõnavõtt oli äärmiselt mõistlik". Ja ta ütles: „Kui Sir Neil tahab müüa lennukeid Hiinale, siis tõenäoliselt tuleb meil koos töötada." Briti vasakpoolsete esindaja Mikardo, kes on ühtlasi Tööerakonna Internatsionaalse Komitee esimees, rõhutas, et ei ole hea kui sõjamehed hakkavad poliitikat tegema ja vastupidiselt.

Nagu „D. Telegraphi" sõjaliste küsimuste korrespondent Clare Hollingworth märgib, siis Peking teeb suuri pingutusi, et tugevdada sidemeid NATO ja Läänega ja kardab Nõukogude Liidu rünnakut sellest ajast peale, kui marssal Brezhnev hiljuti käis ülevaatamas Vene sõjalist seadeldist Hiina—Vene piiri ääres. „Nüüd hiinlased kalduvad uskuma, et venelased kavatsevad rünnata Idas".

Kuigi Sir Neil Cameroni tervituskõne, vastavalt Briti pressile, olnud impromptu, ärritas see peale kohalike vasakpoolsete ka venelasi. Venemaa ametlik häälekandja „Pravda" ei jäänud sel puhul erapooletuks pealtvaatajaks, vaid kirjutas küüniliselt, et marssal Cameron „lahkus uduselt Albionilt nagu selle kuulus patriot Marlborough hertsog" ja „kaotas enesevalitsemise ja kelkis hiina ohvitseride ees kui joobnud jänes" (!)

Viimast väljendust „Pravdas" ei saa võtta just alati sarkastilise pilkena, pigem irooniana, sest vene rahvaluules esineb „joobnud jänku" üsna armastusväärse kujuna. Too vene jänes kevadperioodil toimib vahest veidralt — maitseb viina ja teeb siis oma tantsukeerutusi viljaväljadel. Kuidas marssal Cameron tõlgendab „Pravda" märkust, on iseküsimus. Ta isiklikult tunneb venelasi üsna hästi. Teise Maailmasõja päevil ta mitte üksnes ei võidelnud koos nendega, vaid isegi treenis venelasi. Pärast nn. Briti lahingut ta saatis Venemaale Yorgi krahvkonnast Hurricane-tüüpi lennukeid ja treenis vene piloote, et nad oskaksid lennata briti lennukitel. Vaevalt Sir Cameronil oli siis aega „vene joobnud kevadjänese" vaatamiseks! Marssal Cameroni (58-a.) tuntakse üldiselt kõva käega mehena briti sõjalistes ringkondades. Ta on slioti päritoluga, toimib resoluutselt viilijate suhtes ja hobiks „sõjalise kirjanduse lugemine ja sõjalised mängud".

Inglismaal on minevikus poliitilist varjupaika leidnud sellised kommunistlikud suurused nagu Marx ja Lenin ja Engels, rikka tekstiiltööstur poeg Manchesterist, kes „papa rahadega" finantseeris Marxi ja ta perekonda, kui Marx Briti muuseumis uuris „tööliisklassi viletsust" ja Sohos (prostituutide linnaosas Londonis) kirjutas piiblipaksuse teose „Kapital". Sellest hoolimata inglane oma flegmaatilise iseloomu ja aegla se mõtlemise juures, pühitses tänavu esmakordselt „esimest maid", mida terve maailm pühitseb nn. „töötajate rahvusvahelise solidaarsuse päevana" 1889. a. alates, mil pandi alus Teisele Sotsialistlikule Internatsionaalile ja Venemaal 1919. a. peale mil Lenin rajas nn. Kolmanda Internatsionaali (mille Stalin hiljem likvideeris). Ja isegi kodanlikus Eestis kuni „vaikiva ajastuni" (1934. a. 12 märtsist) tunti tööliste rongkäike punalippudega ja „internatsionaalse sotsialismi" loosungitega. Siin teatavasti Tallinnas olid kujunenud kaks „tööliisklassi võitlusrinnet" — Tõnismäe kamp (sotsid) ja Vaksali puies tee mehed (kommud).

Seekordne „töölispüha" Inglismaal, mis fikseeriti juba mõned aastad tagasi Sir Harold Wilsoni peaministriks oleku päevil ja Michael Footi (juhtiv tegelane Briti Tööerakonnas, vasakpoolsete vaadetega) õnnistusel, kukkus siin saarel nii ilmastikus kui poliitiliselt nigelalt välja.

Sir Harold Wilson (endine tööerakondlik peaminister) leidis oma Maipühal peetud kõnes Rochesteris, et pr. Thatcher „kummitab kommunismi ohuga". Wilson ütles, talle omase sarkasmiga: „Kui ta (pr. Thatcher) midagi tunneb briti inimestest, arvatud välja konservatiivide teeõhtud ja konverentsid, siis ta peaks teadma, et kommunism Inglismaal poliitilise jõuna tegelikult ei eksisteeri. Küll on olemas mõningaid vanemas eas kommuniste, kuid neid leidub peamiselt sõekaevandustes ja sealgi on nad halba kuulsusse sattunud." Sir Harold jätkas: „Mida konservatiivide juht aga ei näe, ja see on maapalju tõsisem probleem — trotskistid ja nende erinevad varjundid, kel ei ole mingit positiivset programmi ega positiivset poliitikat. Sisetülidele vaatamata on neil ühine eesmärk — hävitada see süsteem, milles elame". Sir Haroldi „targale jutule" võiksime ütelda, et tema kui poliitik ja endine riigimees peaks teadma, et kommunist jääb kommunistiks, mis silti ka ei kanna — ühed marksistlikud jüngrid kõik.

Londonis, Highgate'i surnuaial leidub ka Karl Marxi (1818—83) ausammas, kuhu venelaste delegatsioonid tihti asetavad pärgi. Mõned head aastad tagasi briti rahvuslased tahtsid „punadogma" ristiisa õhku lasta. Seekordne „tööliisklassi tervitus" papa Marxile oli vandaalide poolt. Marxi massiivne kivine nägu oli üle võõbatud punase, valge ja sinise värviga.

★

Kodumaal on ilmunud A. H. Tammsaare juubeliaasta (sünd. 30. jaanuaril 1878) puhul rohkesti kirjandust ja perioodikat. Ühes siiasaabunud ajakirjas („Keel ja Kirjandus" nr. 1) on huvitav artikkel Aleksander Sibula sulest teemal: „Anton Hansen Treffneri koolis", kus too endine Tallinna Linnaraamatukogu juhataja kirjutab ms. ühest armuloost: „Üliõpilasena kiindus Hansen Hilda Lõhmusesse, millest mulle jutustas Bernhard Linde, kui meil vestlus pärast kirjaniku surma kaldus tema elule ja loomingule. Alguse saanud see kiindumus maskeraadil Tartu rikka õllevabrikandi Lõhmuse perekonnas. Maskeraadile kutsujaks olnud õllevabriku omaniku ainus tütar Hilda, kellega Bernhard Linde tuttav oli. B. Lindet kutsudes palunud Hilda Lõhmus teda ühtlasi ka Hansen kaasa tuua. See soov olnud nii väljendatud, et tulnud järeldada ainult üht: neiu tahab tingimata A. Hanseniga tutvuda. Maskeraadil alanud tutvus jätkunud ja arenenud platooniliseks armulooks neiu ja Hanseni vahel. Samal ajal oli ka „Postimehe" toimetaja Jaan Tõnisson neiusse armunud. Algul oli neiu viimase austusavaldusi kaunis kergelt võtnud ja jätkanud suhtlemist Hanseniga. Kord oli neiu koguni oma ajalehetoimetajast austajale kohtamise määranud Hanseni ärkliloa akna alla, kust ta siis viimasega koos olevat jälginud, kuidas tema austaja kärsitult kohtamisele hilinenud neiut ootab. Lõpuks otsustas neiu arvatavasti vanemate mõjul siiski eelistada majanduslikult kindlustatud juhtivat ühiskonnategelast. B. Linde järgi jätnud see platoonilise armulugu kirjaniku hinge sügavaid jälgi ja viinud ta pessimistlike toonide ning värvide kasutamiseni oma õilsategi naiskujude puhul".

ARTO

Haruldasi raamatuid

Nõukogude Eestist antikvariaatide kaudu on minuni jõudnud E. V. iseseisvuse päevil (ja enne seda!) ilmunud raamatuid, mis raamatukogudest kõrvaldatud.

Hans Kruus, Juh. Libe, Aug. Oinas, Hendr. Sepp, Juh. Vasar, Harry Moora j.t.: „Eesti rahva ajalugu". K/Ü „Loodus", Tartu, 1930—1940. I — ENSV Teaduste Akadeemia, II — Harku Rahvaraamatukogust, Harjumaal, III — arvatavasti Ajaloo Muuseumi kogudest.

Alfred Vaga: „Ferdi Sannamees" — monograafia. K/Ü „Loodus", Tartu, 1937. 144 lhk. ENSV teaduste Akadeemia raamatukogust. (EV. riigitegelaste ja av.elu tegel. + Vab. Sõjas langenud kooliõpilaste mälestussamba — Reaalkooli ees — skulptuuride fotod).

Oskar Loorits: „Endis-Eesti Elu-Olu" I. K/O „Kultuurkoondis" — Tallinn 1939. 336 lhk. Eesti Rahvaluule Arhiivi Toimetused, 11. Lugemispalu Kaluri ja Meremehe Elust. Ajaloomuuseumi kogust.

R. Antik: „Eesti Raamatu 400 Aastat — 29. IX—13. X, 1935. 132 lhk. Sihtasutis „Eesti Rahvamuuseum" väljaanne, Tartu 1935. Arvatavasti ERM laost.

Heindrich Helm, redig. ja järelsõna — O. Urgart: „Lühike Eesti Ajakirjanduse Ajalugu". 112 lhk. Elav Teadus No 49, Eesti Kirjanduse Selts, Tartu, 1936. Arvatavasti E.K.S. sulgemisel, laost. a) Tartu Õp. Seminari; b) II-se Diviisi Laatsareti, c) „Otelenija Bataljonö Sväsi" 182 S. D. kogudest.

Ant. Jürgenstein: „Carl Robert Jakobsoni elu ja töö". 116 lhk. Eesti Kirjanduse Selts, Tartu, 1925. Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi — + Vao Rahvaraamatukogust, Virumaal. Varustatud „Raamatu Palvega Lugejale", 10 punktiline.

M. J. Eisen: „Tõll ja ta Sugu". 160 lhk. Eesti Kirjanduse Seltsi kirj. Tartus, 1927. ENSV Teaduste Akadeemia Keele ja Kirjanduse Instituudi raamatukogust.

Hendrik Visnapuu: „Ränikivi". 78 lhk. K/Ü „Loodus", Tartu 1925. Kursi Hariduse Seltsi Avalikust Raamatukogust.

Lisandusi Rakvere ajaloole Rootsi aja lõpul" 22 lhk., äratrükk „Ajaloolisest Ajakirjast" No 3, 1927. Arvata — E.R.M. laost.

Helmi Neggo: „Eesti Rahvakunstist". 24 lhk. Eesti Rahva Muuseumi Väljaanne No 16. Tartu. 1918. (Zur Verbreitung und Ausfuhr freigegeben. Presseabtellung A.O.K.Do.) Kõne — peetud Eesti Rahva Muuseumis 27. XI. 1916. Arv. ARM laost.

A. Soom: „Kuressaare koolid". 6 lhk. äratrükk koguteosest: „Saaremaa". Eesti Kirjanduse Selts, Tartu. 1934. EKS-i kogust.

Jul. Mägiste: „Eesti-„saama"-futuuri algupärast ja tarvitamiskõlbulikkusest". 32 lhk. Akadeemiline Emakeele Selts, Tartu, 1936. äratrükk ajakirjast: „Eesti Keel" No 3, 1936. — Do —.

Alo Raun: „Õpetatud Eesti Seltsi 100-aastasest Tööst Keeleteaduse alal". 32 lhk. Akadeemilise Emakeele Seltsi Toimetised XXXV. A.E.S. kirjastus, Tartu, 1938. Tallinna Linna Algkoolide Õpetajate Keskraamatukogust.

A. Saaberk (re: Andrus Saareste): „Tegeliku Eesti Foneetika Alged". 46 lhk. K/Ü Rahvaülikool. Tallinn 1920. —Do—.

Anton Tammsaare: „Valitud jutustused". 584 lhk. RK. „Ilukirjandus ja Kunst" Tallinn, 1949. ENSV Teaduste Akadeemia Keele ja Kirjanduse Instituudi raamatukogust.

Aino Kallas: „Kogutud teosed" I anne: „Mere tagant" & „Ants Raudjalg" 180 lhk. Eesti Kirjanduse Selts, Tartu, 1929. Eesti Kirjanduse Seltsi raamatukogust.

Võimaluste puhul jatkan selliste bibliloofiilsete harulduste kogumist. Asjast huvitatuil võimaldan nende raamatutega tutvumist — kahjuks ainult kohapeal.

A. Matkur, Sudbury

EESTI ALUMIINIUM KOMPANII

võtab tellimisi vastu alumiinium uste, akende ja välisseina katete tööde peale (aluminium siding). Neljas värvis alumiiniumist veerennid ilma jätkudeta (ühes tükis). Tasuta hindamine.

Töö kiire ja korralik.

H. OSSO, tel. 884-4558 ja 832-2238, Richmond Hill, Ont.
Met. lic. nr. B 888

TIIBKLAVERID — PIANIINOD
Petrof, Bluthner, Forster, j.t.
Uued ja renoveeritud.
Kitarrid, akordionid ja teised
MUUSIKARIISTAD
Parandus. Ürimine.
REMENY
house of music Ltd.
553 Queen St. W., Toronto 133, Ont.
Tel. 363-1966

KAASMAALASED!

Puhastan keemiliselt (steamcleaning) Teie diivanid ja toolid, vaibad seinast seina ja lahtised Teie oma kodus. —

Hel. Erik Lokbik 447-9834

MEIE UNUSTAMATA ARMAST ABIKAASAT, ISA, VANAISA JA ONU

ELMAR KÄGU

sünd. 3. nov. 1907 Tallinnas
lahkunud ootamatult 20. mai õhtul 1978 Seedriorul

leinavad lohutamata kurbuses

abikaasa RETE
tütar LINDA
tütred MALLE ja LEILI perekondadega
õepojad PEETER ja JAAK perekondadega

Üsna, üsna päikse juurde
Lõoke tõuseb taeva.
Viiks ta väike laul mu suure
Mure mult ja vaeva!

Lahkunu mälestuseks võtab annetusi vastu Seedrioru lastesuvekodu ja südamehaiguste fond.

Eesti Kirjastus Kanadas aktsionäri

ELMAR KÄGU

mälestab leinas

EESTI KIRJASTUS KANADAS JUHATUS

Meie kallist sugulast

ELMAR KÄGU

leinavad kurbuses

AUGUST
LYDIA
VOLDEMAR
KOIT ja ANNE lastega

Muld mälestusi
ei katta suuda.

Avaldame südamlikku kaastunnet Lindale tema isa

ELMAR KÄGU

surma puhul

MERIT VABAMÄE
TOOMAS MARNOT
EVA KOPVILLEM
PEETER KOPVILLEM
MATTI LEHESALU
REET ROMAN
KADRI ROMAN

ELMAR KÄGU

mälestavad leinas

TÕNU ja CAROL AUN
ILMAR ja VIRVE JÕGI
IVE LEESMENT perekonnaga
TAMMI ja MEEDI RUUTOPÕLD
ARVO ja VIIVI VAHTRA

Ootamatult lahkunud kallist sõpra

ELMAR KÄGU

leinavad kurbuses

AINO ja ALBERT NIGOL
KOIDULA ja VOLD. KANGRO
VERONIKA KÖBLER
LINDA ja ED. TOBRELUTS
VILLEM VIIA

Kõuelahel pühitseti emadepäeva

Thunder Bay's pühitseti tänavu emadepäeva varem kui mujal Kanadas. Nimelt sobis pastor Terasele 7. mail Chicagost Thunder Baysse sõita 14. mai asemel. Oma jutluses õp. Teras tõi esile vanemate eeskuju tähtsust noorte kasvatamisel. Eestlased on traditsiooniliselt ikka olnud ülesehitajad, mitte lõhkujad. Meie rõõm tuleneb kasvamisest mitte hävingust. Kaunistades jumalateenistust J. Mertson laulis „Emakene", Miina Härma viisil. Orelil saatis S. Põldaas. Kirikulisi oli kogunenud 70 ja umbes sama arv võttis osa jumalateenistusele järgnenud rootsi lauast kiriku all saalis. Seal Maimu ja Elle Palumäe laulsid ja mängisid klaverit üks teist saates. O. Pint kandis ette meisterlikult Helmi Mäelo isikliku emadepäeva läkituse. Põimik (Pint, Kent, Koodi, Kompus) kandis ette esimeseks J. Sütiste „Tagasi pöörang" ja teiseks katkendi M. Underi luuletusest „Peale ema surma". Oli hea näha Põimiku liiget E. Kompus't jälle tagasi peale pikka õnnetusest tingitud paranemise aega. Daamid esinesid oma ilusates rahvariietes mis heale ettekandele veelgi meeldivust lisas. Ka noored Palumäe'd kandsid rahvariideid emadepäeva auks.

Istuti koos tükk ilusat pühapäeva pärastlõunat. Viimane osa tänu virkade naisringi liikmetele ja nende esinaisele Rita Kalda'le.

S. P.

LEINATEATEID

Geraldtonis, Põhja-Ontarios leiti surnult omas majas eestlane Arnold Loonaru, 64 a. vana. Ta oli pärit Viljandimaalt, töötanud E. V. ajal raamatupidajana. Pagulasena elas Saksamal, Belgias ja viimased 30 a. Kanadas metsatöölisena. Kadunu oli vallaline, sugulasi ainult kodumaal.

Vabahärra Arved von Taube surnud

Dr. Arved von Taube (27. 10. 1905—3. 5. 1978) lahkus siit ilmast puhkusel merel purjetades tabanud õnnetuse läbi. Arved Taube sündis Tallinnas, töötas seal gümnaasiumiõpetajana ja saksa kultuuromavalitsuses. Ta esines Toronto eestlastele loenguga kaks aastat tagasi ja on mitme baltimaade ajalugu käsitleva raamatu autor.

Alles mõni kuu tagasi saabus siia tema toimetatud omaaegse Tallinna linnapea T. W. Greiffenhageni mälestuste raamat. (G. vabastati ametist keisri käsul 1885 a. venestamisele vastuseismise pärast). Arved von Taube surmaga on ajaloolased kaotanud ühe sümpaatse isiksuse ja viljaka eestisõbraliku töömehe.

E. A.

LUGUPEETUD KAASMAALAST

ELMAR KÄGU

mälestavad leinas Seedriorul

HUGO ALLISMA abikaasaga
ALFRED HALJAND abikaasaga
JOHAN JÕESAAR abikaasaga
EDUARD KALJASTE abikaasaga
ELMAR MUILAS abikaasaga
HEINO PALUVEER abikaasaga
MAKS PERTENS perekonnaga
ANASTAS PETRASKA perekonnaga
KARL RÄJAMETS
EDUARD REBANE perekonnaga
Dr. HILJA SAAR
VALTER TERA perekonnaga
EDGAR TIILEN abikaasaga
RAIMOND VIST perekonnaga

Lahkunud sõpra

ELMAR KÄGU

leinavad

KARL AUN abikaasaga
LUDVIG GLAASER perekonnaga
JÜRI JUURAND perekonnaga
EVA KOKLA perekonnaga
HEINRICH PENT perekonnaga
TEODOR TONDI abikaasaga
ENN TUNDO abikaasaga

ARMAST

ELMAR KÄGU'T

mälestavad leinas
endised Viking paat „Edith'i" kaasasõitjad

HELGI ja ERIKA JAANUS
VELLY ja LUI TÕSINE

Avaldame sügavat kaastunnet Linda Kägu'le tema

ISA

surma puhul

LÕUNA ONTARIO ÜLIÕPILASTE KOONDIS

ARMAST ÕEMEEST JA ONU

RIHO MARK'I

leinavad kurbuses

ALIDE, HERBERT
MIHKEL perekonnaga Californias

Kodukandi sõpra

JOHANNES SIKKAL'IT

mälestab leinas

ED. TOBRELUTS perekonnaga

ARMAST

LEIDA PAJOMÄGI

mälestavad kurbuses

EESTI KODU elanikud

Armast sugulast

PEETER SIIRMETS'A

sünd. 1886 Pärnumaal
surn. 9. mail 1978 New Yorgis

leinab

VALENTINE KOPPEL perekonnaga

OOTAMATULT LAHKUNUD
ARMAST ABIKAASAT, ISA,
VANAISA, VENDA JA ÕEMEEST

RICHARD FERDINAND MARK'I

sünd. 9. 12. 1912 Rakkes
surn. 12. 5. 1978 Montrealis

mälestavad sügavas leinas

ABIKAASA Montrealis
LAPSED ja **LAPSELAPSED**
OMAKSED Kodumaal

Head naabrimeest ja sõpra

RIHO MARK'I

surn. 12. 5. 1978 Montrealis

mälestavad leinas

HILMA ja **ARNO AARMA**
REET ja **RALF KALL** perekonnaga
MIRALDA KALL
ALIDE SALU
LINDA LOIGU

Lahkunud lauluvenda

RICHARD FERDINAND MARK'I

mälestavad sügavas leinas

MONTREALI EESTI MEESLAULU SELTS

Südamlik tänu kõikidele sugulastele, sõpradele, tuttavatele ja Eesti Kodu kaaslastele, kes minu abikaasa

LEIDA PAJOMÄGI

neiuna Saaremaa

viimsele teekonnale saatmist järelhüüetega austasid ja tema kirstu rohkete ilusate lilledega kaunistasid. Südamlik tänu õpetaja A. Taul'ile sooja leinateenistuse eest.

Leinaja **ABIKAASA**

Hääd sõpra

ARNO PARGAS'T

mälestavad leinas

O. RUBERG abikaasaga
P. SAAR
A. PURIKA
V. JUHALO
R. VIDEVIK

Manalasse varisenud rahvuskaaslast ja kauaaegset naabrit

ARNOLD LOONARU'T

sünd. 16. veebr. 1914 Eestis
maetud 9. mail 1978 Geraldtonis, Ont.

mälestavad

HERBERT KALSON
MARTA KOGER
JAKOB ja LEIDA ÕNNIS
VOLDEMAR ja SIGNE PÕLDAAS
RICHARD ja MAIJU SOKK

Armast venda

BERNHARD TUTSU'T

sündinud 11. aprillil 1919 Tallinnas
surnud veebruaris, 1978 Tallinnas

leinavad

EVALD TUTSU abikaasaga

Kallist sõpra

ELMAR KÄGU

mälestavad leinas

M. KANGUR
M. PÄRG
L. LAID

KIRIKLIKKE TEATEID

EESTI EV. LUTERI USU PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto M4P 2L1
Kiriku telefon 483-5847
Õp. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto M4N 1L8 telefon 483-4103

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 28. mail kell 11 hommikul.

PIIBLITUND kell 10 hommikul. Pühapäevakool. Lastekoori harjutus.

VÄLJASÕIDU JUMALATEENISTUS pühapäeval, 4. juunil kell 11 hommikul Jõekääru Metsakirikus. Laulab Pühapäevakooli koor Margit Viia juhatusel. Saade Inga Korjuselt. Pärast teenistust sportlikke mänge ja võistlusi.

Küüditamise MÄLESTUSTEENISTUS pühapäeval, 11. juunil kell 11 hommikul. Laulab CANTATE DOMINO Charles Kipperi juhatusel.

Cantate Domino „Laulude õhtu" kolmapäeval, 24. mail kell 8 õhtul.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeviti ja neljapäeviti kl. 6—8 õhtul.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS
Stone Church,
45 Davenport Rd.
Jutlustaja H. RÜDMIK
P.O. Box 234, Toronto 18.
Tel. 233-5390.

Laup., 27. mail kell 7 õ. PIIBLITUND. Jutlustab pastor H. Rüdmik.

Pühap., 28. mail kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Laulu-ettekanded, jutlustavad H. Rüdmik ja misjonär C. O. Hagwall.

„USUSÕNUMI" RAADIOJUMALATEENISTUS pühap., homm. kell 9.30 10.00, lainel CHIC — 790 kc. Viimane jumalateenistus selle raadiojaama kaudu. Toimkonna liikmete lõputervitused.

Palume lahkelt raadiokuulajaid „Ususõnumi" lõppemise puhul täita ja saata alljärgnevad read postiga aadressile: „USUSÕNUM". P.O. Box 24. Station "U". Toronto 18. Ontario M8Z 5M4.

Olen kuulanud „Ususõnumi" raadio-jumalateenistusi:

Järjekindlalt ..... ☐
Aegajalt ..... ☐
Soovin saadete jätkamist .. ☐
Soovin tasuta helikasette .. ☐

Nimi ja aadress: .....

.....

.....

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
Vana-Andrese kirik Carltoni ja Jarvise nurgal.
Õp. Andres Taul
17 Frank Cres., Toronto M0G 2K6
Tel. 656-5248, kirikus: 923-5172

Pühapäeval, 28. mail PIHIPÜHA. Jumalateenistus kell 4 p.l. Armulaud. Armulauast on palutud osa võtta leerilaste vanemad, vanavanemad, vaderid, sõbrad ja tuttavad. Armulaud on avatud kõikidele teistele koguduse liikmetele.

Pühapäeval, 4. juunil leerilaste õnnistamine kell 11 e.l. Solist Irene Loosberg ja Georg Soans. Õnnistatakse järgmised leerinoored: Mati Holland, Tarmo Holland, Linda Kaukula, Liisa Kaunismaa, Tiina Kaunismaa, Laurie Lepik, Arne Luht, Donna Lukas, Linda Meier, Lia Palomets, Merike Partsa, Ingrid Piil, Toomas Riis, Toomas Sein, Ingrid Soans, Ene Tombak, Mehis Vahtra, Artur Vardjas.

Ingliskeelne jumalateenistus kell 1 päeval.

Õpetaja kõnetunnid igal teisipäeval ja neljapäeval kl. 6—8 õhtul kiriku käärkambris.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid.
10 Lamport Ave., Apt. 307
Toronto 5, Ont.
M4W 1S6
Tel. 961-8391

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL
kl. 3 p.l. WHLD 1270 kc.

Pühap., 28. mail kell 10.15 homm. PÜHAPÄEVAKOOL
Kell 11 homm. JUMALATEENISTUS. Kõneleb dr. J. Tall, meeskoor.
Kell 6 õ. KUULUTUSKOOSOLEK, kõneleb K. L. Marley, tshellol J. Tall.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223.
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077.

Pühapäeval, 28. mail kell 11 hommikul JUMALATEENISTUS. Kõnelevad: jutlustaja K. L. Marley Chicagost ja misjonär C. O. Hagwall Chilest. Laulab segakoor.

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS
Praost E. Lepik. Tel. 1-519-941-4389
RR 5, Orangeville, Ontario

Pühapäeval, 4. juunil kell 3 päeval ülempreester E. V. Velleso 65. a. sünnipäeva tähistamise jumalateenistus Peetri kirikus. Teenivad ülempreestrid E. V. Velleso ja E. Lepik. Laulab koguduse laulukoor hr. G. Raag'i juhatusel. Jumalateenistusele järgneb ühine koosviibimine koguduse saalis.

Eesti arst valvekorras

27. ja 28. mail
dr. R. Vanaselja 921-7777

JURISTID

ENN ALFRED
ADVOKAAT — NOTAR
Toronto Dominion Centre
P.O. Box 326, Room 1912
Royal Trust Tower
Toronto M5K 1K7
King—Bay
Telefon: 869-1777
24-tundi telefonivalve

MÜÜGID

MÜÜA SEEDRIORUL
talvekindel keldriga SUVEMAJA
Hind kokkuleppel.
Küsida tel. 632-3713
E. Tutsu, 1056 Brant Str. Burlington, Ont. L7R 2J9

Müüa Lake Simcoe ääres
RANNAAÄRNE KRUNT
suurus 100' x 170'. Lot No. 9 Mara Shore Estate. Joogivesi, elekter j.n.e. olemas. Ilus rand. Küsitav hind $40,000.00. Helistada õhtuti
tel. 822-1785

OPTIKUD

J. RATAS
Optika- ja Kellasepäärl
247 Danforth Ave. Toronto
Telefon 465-6251
PRILLID
parimas kvaliteedis nagu Christian Dior, Rodenstock, Zeiss jne.
Soft contact-lenses.
KELLAD
Omega, Tissot, Bulova, Accutron

VEOD

SUUR VEOK KOLIMISEKS
J. KRULL
Tel. 493-1485, helistada õhtul.

TÖÖPAKKUMISED

VAJA ABILIST
6-eks tunniks päevas, meeshaige juurde. Helistada peale kella 6 õ. tel. **466-6559**

R. S. KANE Ltd.
MATUSEMAJA
4812 Yonge Str.
(Sheppardi lähedal)
Willowdale
221-1159

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
Helistada tel. 489-8811 ◎ 489-8002
(lõunapool Eglintoni)

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
PLASTIK-
PÕRANDARIIDEID,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

„Meie Elu" üksiknumbrid on müügil:

TORONTO

POKO'S MEAT PRODUCTS ARIDES:	**376 College St.**
	319 Danforth Ave.
	767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris	**484 Queen St. W.**
Balint Book Store	**246 Spadina Ave.**
„Meie Elu" talitus	**858 Broadview Ave.**
Broadview Delicatessen	**141 Danforth Ave.**

THUNDER BAY

Finnish Book Store	**168 S. Algoma St.**

SUDBURY

Wolfe's Bookstore	**133—135 Durham St. E.**

Kodumaalt

KALLIS KOHV KA EESTIS

Meie kodumaal ja üldse N. Liidus on suur puudus õigest kohvist. Juba mõni aasta tagasi oli N. Liidus müügil pulbritaoline kohvijook (kofeinõi napitok) Baltika, mida valmistas jaroslavi oblastis, Rostovi linnas asuv kohvi-siguri tööstus.

Nagu pakendist näha koosneb „kohvi" 35 prots. siguritest, 35 prots. odrast, 20 prots. soja'st ja 10 prots. viljast. Pakendile on peale märgitud ka kohvi valmistuse õpetus.

Seal kirjutatakse, et kohvi pulber tuleb panna kuuma vette 1 supilusika täis 1 klaasi vee peale, siis keema ajada, lasta veidi seista ning juua suhkru ja piimaga. Nimetatud kohvipulber on müügil paberist pakendeis odava hinnaga — 19 kopikat (— Rkr. 1:50) 250 grammilise pakendi eest. Joogi maitse tuletab meelde mõrudat siguri vett.

J. J. (M. P.))

★

Tartus oli üks „Novoje Vremja" lugejatest saatnud toimetusele küsimuse: „Olen kuulnud, et meie riik on kohvi sissevedu vähendanud. Miks? Pole ju kohv eksootiline jook vaid esmavajalik toiduaine."

Sellele küsimusele vastas üks kõrgemaid ametnikke Nõuk. Liidu Väliskaubanduse ministeeriumist muuseas järgmiselt:

„Kapitalistlikud riigid tõstsid kohvi müügihinda. USA-s näiteks on tassi kohvi hind kohvikutes ja restoranides viimase kahe aastaga kallinenud kolm korda.

Kuidas kujunesid lood meil? Enne kui vastan, tahaksin siiski vastu vaielda kategooriliselt väitele, et kohv on meil esmavajalik toiduaine. Naturaalset kohvi ei joo meil kaugeltki kõik inimesed, isegi mitte enamik inimesi, nagu näiteks Ungaris, SDV-s või Poolas, kus ta on hoopis kallim. Sellest ja hinna järkjärgulisest tõusust hoolimata on meie riik viimastel aastatel ostnud rohkesti kohvi. Näiteks 1975. a. moodustas meie kohviimport 60 000 tonni, mis on kolm korda rohkem kui 1960. aastal ja viiskümmend korda rohkem kui 1950. aastal.

Siiski on kohvihinna järsk tõus sundinud meid importi pisut vähendama. Möödunud aastal vedasime sisse 44 300 tonni. Niisiis vähenes sissevedu vaid veerandi võrra, samal ajal kui maailmaturu hinnad on tõusnud viiekordseks. Juhin tähelepanu ka sellele, et kuigi me 1976. a. ostsime 16 000 tonni vähem, maksime ostetu eest 28 miljonit rubla rohkem. Sealjuures maksti maailmaturu kasvanud hinna ja müügihinna vahe riigieelarve summadest. Kohvi müügihind — erinevalt maailmaturu hinnast — ei ole meil 1950. aastast peale muutunud."

Ja varsti peale selle vastuse ilmumist, millest ka Tartu „Edasi" tõlke ära tõi tõsteti korraga kohvi hinda N. Liidus mitmekordseks. Nüüd see maksab umbes 140 rootsi krooni kilogrammilt.

Kuid huvitav asja juures on üks tõik. Miks tuli kohvikiri vene ajalehele just Eestist? Kas äkki ei olegi Eesti kogu liidu suurim kohvitarbija?

☆

TAMMSAARE PARK TREFFONIA KRUNDILE

Tartu linna täitevkomitee otsustas nimetada Leningradi tänava ja Emajõe vahel asuva ala A. H. Tammsaare nimeliseks pargiks.

Pargi maa-alal Emajõe ääres asus omaaegne Hugo Treffneri eragümnaasium, kus ka tulevane kirjanik sai kooliharidust.

☆

LILLED JA PUUVILI KAUKAASIAST

Talve jooksul leidub Eestis aegajalt ka lilli ja frukte kauplustes. Need tulevad Kaukaasiast.

Jaanuaris ilmus Tallinnas ja Tartus müügile Gruusia nartsisse ja Armeenia nelke. Puuviljadest olid sporaadiliselt müügil Gruusia mandariine. Neid olevat Eestisse toodud 8 tonni sel korral. (M.P.)

Paul Juttus

AUTOSÕITJATELE

Kevadel algab autosõitjatele intensiivne sõiduperiood ja järgmise kuue kuu jooksul sõidavad paljud autoomanikud kaks korda rohkem miile maha kui ülejäänud kuue kuu jooksul. Seisavad ju ees regulaarsed suvekodude külastamised, külastsretked, puhkused jne. Hoolsal autoomanikul on varakevadised „tune-up'id" õlivahetamised-määrimised, kehvade kummide väljavahetamised jne. ammu tehtud. Ükskõik kui korras me arvame oma auto olevat, on alati soovitav enne teekonnale asumist ring ümber auto jalutada ja kindlaks teha, et kummid on õige surve all ja et auto alla ei ole tekkinud mingeid kahtlasi õli- või veeloike.

Politseivõimude statistika kohaselt on Kanada maanteed meile kõigile julgeoleku osas palju paremaks muutunud, sest õnnetuste, surmajuhtumite ja vigastatute arv liiklusõnnetuste tagajärjel on väga tunduvalt vähenenud. Olles veendunud, et kaitserihmade kasutamine ja sõidukiiruse vähendamine on selle rõõmustava suuna põhjustajateks, plaanitsevad politseivõimud eeloleval suvel veelgi tõhusamalt liiklust jälgida ja selleks eriti nädalalõppudel suuremal arvul oma jõude kasutada.

☆

Nii USA kui ka Kanada majanduselus tundub autosektor olevat ainuke, kus paljuräägitud inflatsioon pole märkimisväärseid tagasilööke põhjustanud. Hoopis vastupidi — automüük on käesoleval mudeliaastal olnud elavam, kui näiteks celmisel aastal. Eriti karm ja lumerohke talv aeglustas müüki teataval määral, kuid selle bilansseeris aprilli kuu, mil näiteks Kanadas müüdi 7% rohkem omaehitatud autosid kui aprillis 1977. Jaemüügimaksu vähendamine föderaalvalitsuse eelarvega oli ainulaadne ja üllatuslik. See aitas aga kindlasti paljudel kahevahel olejatel jaatava otsuse langetamist, sest 3% vähem maksu tähendab tänapäeva autohindade juures kuni $300.— säästmist. Kuna maksusoodustused lõpevad 7. oktoobril on ette näha tavaliselt elavamat autoostu ka selle suve lõpukuudel — augustis ja septembris.

☆

Meeltülendavaks uudiseks igale autosõitjale oli kahtlematult araabia õlisheikide hiljutine teadaanne otsusest, mitte toorõli hindu tõsta 1978. a. jooksul. OPEC'i (The Organization of Petroleum Exporting Countries) liikmete vahel on käinud jagelemine selle ümber juba 1977 a. oktoobri kuust saadik. Korra oli juba tõenäolik, et hindu tõstetakse, kui mitte muu, siis selle pärast, et USA dollar maailmaturul väga palju langes, andes araablastele palju vähem tegelikku tulu. Ajakirjanduse kohaselt olid OPEC'i moderaatsed liikmed eesotsas Saudi-Araabiaga need, kes lääneriikidele selle „heateo" läbi surusid, kuid terased vaatlejad arvavad, et otsuse tingisid muutunud olukorrad kogu energiapoliitikas ja pole sugugi võimatu, et araablased kunagi enam ei saa oma toorõli hindu tõsta. Kogu maailma vapustanud „õlikriisist" on juba viis aastat möödunud ja selle aja jooksul on lääneriigid eesotsas USA-ga võtnud terve energia-küsimuse intensiivse vaatluse alla ja on teinud suuri edusamme eksporteeritud toorõlist sõltumatuks muutumise suunas. Autod on muudetud bensiini tarviduse osas ökonoomsemaks. Majad on paremini insuleeritud ja kasutavad vähem kütte õli. Aatom-jõujaamade ehitamine edeneb kiirendatud tempoga ja otsitakse uusi meetodeid USA tohutute sõetagavarade kasutamiseks ja transporteerimiseks. Suurimaks saavutuseks on aga kahtlematult Alaska transport-torustiku ehitamise lõpetamine, mille kaudu nüüd päevas 1,5 miljoni vaati toorõli pumbatakse Alaska lõunaranda ja sealt tanklaevadega edasi Kaliforniasse. USA lääneranniku on nüüd tekkinud uus probleem, mis selle õliga peale hakata, kuna kohalik tarvidus pole nii suur ja puuduvad torustikud millega seda üle mägestiku ida poole suunata. Osa väiksemaid tanklaevu kasutavad Panama kanaali õli idasadamatesse toomiseks, aga see moodus on väga kallis ja aeglane. Pole sugugi ebatavaline kui Long Beachi rannas, Kalifornias, kuni kakskümmend suurt õli-laeva mahalaadimise järjekorda ootavad. Probleemi lahendamiseks otsitakse mitmesuguseid võimalusi. Kõne all on olnud ülejäägi müümine Jaapanile, või siis suunata Indoneesiast sissetoodav õli (400.000 vaati päevas) mujale. Loogiliseks lahenduseks aga kujuneb tõenäolikult uue torustiku ehitamine üle mägede Texasesse, kust seda oleks võimalik olemasolevate torustikkude kaudu edasi suunata ida keskustesse. Kaasuvalt sellele õliummikule on nüüd USA's tekkinud hääli mis nõuavad, et lääneriigid peaksid OPEC'i määratud hindu täiesti ignoreerima (momendil $12.70 barrel — vaat 42 gallonit) ja hakkama õli ostma vähempakkumise korras. Spekuleeritakse, et sellega oleks võimalik hindu hoopis allapoole suruda, kuna araabia maad vajavad dollareid hädasti alustatud suurejooneliste industrialiseerimise-plaanide läbiviimiseks.

☆

Moulton B. Taylor — Longview Washingtonis, peaks kandma maailma optimisti tiitlit. Tema on see ameeriklane, kes 28 aastat tagasi konstrueeris esimese lendava auto (Aerocar), võttis sellele patendi ja sai ka loa nende ehitamiseks, kuna valitsusvõimud tunnistasid leiutuse igati kõlbulikuks USA õhuruumis kasutamiseks. Massprodutseerimiseks oleks esialgu vaja 200 miljoni dollarit ja senini on rahapuudus olnud peapõhjuseks miks hr. Taylori unistus pole täitunud. Aerocar'i lennulatus on 500 miili ja lennukiirus kahe täiskasvanu ja 100 naela bagaashiga 125 miili tunnis. Selle 143 hobusjõuline mootor põletab tunnis 8 gallonit bensiini. Lennuki ümbermuutmine autoks ja vastupidi võtab umbes 5 minutit ja maapeal autona sõidab see kuni 60 miili tunnis 15 miili galloniga. Tiivad, propeller ja saba veetakse siis vastaval järelvankril järel. Aeroauto ostuhinnaks oleks umbes $10.000.— ja 65 aastane leidur on kindel et varem ehk hiljem see kasutusele võetakse.

AED

Kilbirohi

Kilbirohu (Alyssum saxatile) Basket Gold. ristõieliste (Cruciferae) sugukonnast. Lehed hallid. Kasv kompaktne. Õied erekollased, väikesed, suurtes õisikutes. Õitseaeg mai-juuni. Kõrgus 8—12 tolli, sobivad rühmana peenrale ja kivide kõrvale, kivimüürile ja kiviktaimlasse koos alpi astriga (Aster alpinus), kivirikkudega (Saxifraga aizoon) alatihalja ibeerisega (Iberis sempervirens), ja aubrieetsiaga (Aubrietia deltoidea).

Hõbedane kilbirohi (A argenteum) Loodusliku leviku alad Euroopa ja Aasia. Lehed hallikasrohelised. Õied väikesed kollased suurtes kumerates õisikutes. Õitseaeg juuni-august. Kõrgus 15,5—18 tolli. Sobib kõrvuti mussiini naisnõgesega (Nepeta mussinii), hiigel-ogaputkega (Eryngium giganteum), alpi õnncheinaga (Erigeron alpinum), hiina kukekannusega (Delphinum chinensis, sort „Sinine kääbus".

Roosaõieline kilbirohi (A. spinosum var. roseum).

Higihaljad lehed on kitsad, torkivad, hallid. Poolpõõsas. Õied väikesed heleroosad. Õitseaeg juuni-juuli. Kõrgus 8 tolli. Vajab eriti sooja ja kuiva päikesepaistelist kasvukohta ja head drenaazhi. Sobib koos müürilillega (Linaria cymbalaria), mägisibulatega (Sempervivum), alsiinidega (Alsine).

Kõik kilbirohud vajavad lubjarikast kuiva kruusast maad ja päikesepaistelist kasvukohta. Paljundamine seemnetega, pistikutega ja jagamisega.

Ainetel J. S.

PEDESTRI JAAN

Peapesu

„Jah, ema, hirmsa peapesu
sain isalt, kui ta oli märganud,
et autost järgi jäänd vaid risu
kui vastu posti olin põrganud".

„Mis ütles õieti siis sulle isa?",
nii küsis ema ja siis lisas,
„kuid välja jäta sõim ja sajatus,
kui isa nendega vast liialdas".

Seepeale poiss siis vastas julgesti:
„Kui nii, siis ta ei ütlend midagi."

PONTIAC
PAUL JUTTUS
HOGAN PONTIAC BUICK LTD.
348 Danforth Ave.
Telefon äris: 461-3561
PONTIAC
BUICK
LEMANS
PHOENIX
FIREBIRD
SUNBIRD
CENTURY
ACADIAN
SKYHAWK
G.M.C. Veoautod
Pruugitud autod

Terroristide rünnak Pariisis

Palestiina terroristid sooritasid Pariisi Orly rahvusvahelisel lennuväljal terrorirünnaku, mille tulemusena 4 isikut sai surma. Surmasaanute hulgas oli 3 Palestiina päritoluga terroristi ja üks prantsuse politseinik. Terroristid tegid katsed tungida Orly lennuväljale just Iisraeli lennuki väljumise ajal. Lennuvälja julgeolekumehed pidasid terroristid kinni, kes haarasid relvad ja avasid püstolkuulipilduja tule politseile ja rahvale.

Tulevahetus politsei ja terroristide vahel kestis 10 minutit ja peale eelmärgitute 4 surnu, said 3 politseinikku, üks stewardess ja üks reisija raskesti haavata ning mitmed reisijad said kergemaid haavu. Iisraeli saadik ja tööminister I. Katz olid vahejuhtumi ajal lennuväljal, kuid nad ei saanud haavata. Arvatavasti taheti neid mõrvat, või siis küüditada pantvangiks. Surmasaanud terroristid omasid võltsitud Tuneesia passid.

MÕTTESÄHVATUSI

Kui kodanikud värisevad, siis on riigi alusmüüril praod sees.

☆

Surnud vahetavad kergesti oma poliitilist meelsust.

☆

Niipea kui räägitakse, mis järgmisel aastal juhtub, naerab kurat.

☆

Noorel generatsioonil on veel vana vastu respekti. Noored eelistavad vana veini, vana viskit ja vana mööblit.

☆

Varsti on meile ükskõik, kas oleme õnnetud või õnnelikud, sest meil ei ole selleks enam aega.

☆

Tagasihoidlikel pole tänapäeval mingeid väljavaateid, väljaarvatud kalmistul.

☆

Varem sai mees naise, kes keetis nagu ema. Nüüd saab mees naise, kes trimpab nagu isa.

☆

Mõne kuulsa mehe raamatust tahaksin meelsamini lugeda neid kohti, mida ta on maha kriipsutanud kui neid kohti, mida ta on kirjutanud.

☆

Õnn on päris lihtne asi — hea tervis ja halb mälu.

☆

Seltskond on võtnud seksilt müsteeriumi ning teinud temast peagu olümpiaküpse spordiala.

☆

Poissmees on nagu paabulind, peigmees nagu lõvi ja naisemees nagu eesel.

☆

Mehed parimates aastates on need mehed, kelle parimad aastad juba möödas.

☆

Naist ei saa pärast temaga mängimist nagu balalaikat seinale riputada.

☆

Ei ole midagi moodsa muusika vastu. Aga miks see pidi tulema just meie ajal?

☆

Kannibal jääb kannibaliks ka siis kui ta sööb noa ja kahvliga.

☆

Tark mees vabandab mehe ees, kel õigus ja naise ees, kel ei ole õigus.

☆

Väide, nagu ei võiks mees üht ja sama naist armastada, on sama ebaloogiline kui väide, nagu vajaks hea viiuldaja ühe muusikapala mängimiseks mitu viiulit.

Kogunud NIHITS

KUHU MINNA?

☆ **Laup., 27. mail Seedrioru noorte talgud. Kogunemine kl. 9 h.**

☆ **Laup., 27. mai—3. juunini K. L. Marley maalide näitus Baptisti kirikku kõrvalsaalis. Avamine laup. kl. 5 õ.**

☆ **Laup., 27. mail Noorte kevadpidu Thistle Theatre Brock Ülikoolis, St. Catharines'is, algusega kl. 7 õ.**

☆ **Kolmap., 31. mail Toronto B'nai B'rith Womens „Bazaar '78" C.N.E. West Annex Coliseum, algusega kl. 10 h.**

☆ **Reedel, 2. juunil Akadeemilise Kodu Sõprusõhtu Tartu College'is algusega kl. 6.30 õ.**

☆ **Laup., 3. juunil „Eesti Kodu" korterimajade õnnistamine algusega kl. 5 õ.**

☆ **Laup., 10. juunil Kanada Eesti Teatri Pillerkaar Eesti Majas algusega kl. 6 õ.**

☆ **Teisip., 13. juunil küüditamise mälestamise jumalateenistus ja kontsert-aktus St. Paul's katedraalis, 227 Bloor Str. East algusega kl. 8 õ.**

☆ **Teisip., 20. juunil Portlandi eesti noorte ansambel „Kaja" kontsert Toronto Eesti Majas algusega kl. 7 õ.**

SEGONKUST, VINAKÄRBIST JA CHICAGOST

Too Pedestri-Jaani mullune jutt „Elav keel" oli üks sorav lugu. Meelde pürgis aga eriti üks fragment selles loos, sisuliselt küll ainult näide põhimõtteliste analüüside juurde, aga siiski pääses eriti südamesse. Küllap sellepärast, et too näide meenutas kord taas kedagi, kes meile — minule ja mu kodusele ülemusele — on jäänud unustamatuks. Kõrvalseisjal on tollest raske aru saada. Aga tsiteerime kõigepealt seda meile nii hellat fragmenti tollest väärikast kirjapanekust, kus autor pajatab: „...Ja kui siis sõnade omastamine on kord juba nii hõlbus, miks siis mitte kahmata neid mitmuses. Nii olemegi teinud. Meie ei ütle skunk, vaid skunks, s.o. mitu skunki. Ja nii edasi..." (Õieti on küll selles lauses mitte skunk vaid skuk, aga see tahab vist olla trükiviga).

Sisuliselt see loom, kellest juttu, et olegi maakeeles ei skuk ega skunk ega ka mitte skunks. Silvet on loomale annud eestipäraste nimetuste valdkonnas kaks tõlkelist vastet: „vinukloom" ja „vinakärp". Minu arvates see viimane on küllalt tabav ja iseloomustav (ka siis, kui maksvate määruste kohaselt koduloomana esinev „vinukloom" on pidanud oma „vina" loovutama) ja sellepärast olengi vinakärpi kasutanud domineeriavlt oma kirjutistes ning jutlemistes. Sest looma endaga oli meil ligi kaheksa aastat südamlikku suhtlemist, kuna too teadusliku sõnastuses Mephitis mephitis esines meie kojas kõikide aegade kõige huvitavama ja kõige armastusväärsema koduloomana.

Koduloom ongi too vinakärp sellel maal, kus me elame, iidsest ajast peale olnud — punanahkade man. Eriti nende arvukate indiaanlaste suguharude juures, kes elunesid Michigani ja Erie järvedest lõunas. Igal suguharul oli oma keel, aga sellel suhteliselt mitte väga ulatuslikul alal saivad siiski erihõimudest punanahad üksteisest paremini aru, kui näiteks meile tuttavamad naabrid eestlased ja lätlased aru saavad, kui vestlevad vastastikku kumbki pool enda emakeeles. Siinsed indiaanlased pidasid vinakärpe koduloomana enam kui üks leibkonna kohta ning nende peamine ülesanne oli — lastehoidmine ehk Pedestri-Jaani 'menetluses „beebi-situtamine" (või nii umbes). Põhjusel, et too loomakene on puhtaim: tema väärikale nahale ei asu iialgi ükski täi ega kirp, ei batsill ega ka mitte viirus. Teiseks on too tark loom kutse-teadlik oma ülesannetes ja pole veel seda ette tulnud, et mõni vinakärp oleks imikut hammustanud või kratsinud isegi sel juhul, kui pisike inimesehakatis teda karvadest ükskõik kui kõvasti kisub või sikutab. Üks põhjustest, miks vinakärp nüüd on hakanud koduloomana leidma tagasitee inimeste kodadesse — siia sisse arvata muidugi veel ka see, et kärp ise oskab oma „orgaanilised panused" hügieenilisemalt peita, kui ükski teine koduloom.

Heakene küll. Väljaspool indiaanlasi oli too loom tundmatu, eriti neile, kes tulid Vanalt Mandrilt pärast Ameerika avastamist Leif Ericsoni poolt. Ammugi mitte ei olnud neil kohe varnast võtta uudsele loomale nime. Nad adopteerisid lihtsalt looma nime algonquiani indiaanide keelest, kus teda tunti nime all segonku. Väga väikese erandiga eksisteeris see nimi ka iroquoiani dialektis. Nii või teisiti, uued asunikud olid liiga kange keelega, et tervet nime ladusasti välja veeretada ja nii muutus segonku aegade jooksul skungiks. Täpselt samuti, ütleme, nagu meil „äpardus" või „pahandus" pürgib muutuma „trobeliks" — isegi antud juhul, kus meil juba rahvapärases varasalves head ning tabavad väljandused pikemat aega eksisteerivad.

Pedestri-Jaan nendib, et meie enda sõnastuses näeme kohe mitu vinakärpi korraga, kuna hüüame, et „skunks". Seda muidugi tuleb suuremate pitspallide ja rautide keerises ette, et võtad pitsi või paar ülemäära ja hakkad asju, loomi ning kuradeidki dopelt nägema. Kui te aga viitsite kätte võtta „American Heritage" poolt väljaantud markantse raamatu (autorid Alvin M. Josephy, Jr. ning William Brandon) „Book of Indians", siis lööge lahti raamat lhk. 163 kohalt. Seal on seletus, kuidas mullune indiaanlaste suurim kesksus — meie mõiste järele midagi pealinna taolist — asetses Michigani järve lõunatipu kaldal. Siin kohtusid paljude erisuguharude eluruumid, vastavalt sellele oli asunduses arvukalt punanahku ning veel arvukamalt „segonkusid", kuna — nagu eel. pool märgitud — igal indiaanlase jõukamal perekonnal oli neid mitu, täpipealt nagu meie ajal nooblites leibkondades peetakse mitu peni või koguni kassi. Nii nimetati seda „pealinna" nimega Chicago, mis tõlkes ära seletatult kõlab „Skunkide paik" — pardon — „Vinakärpide paik" („Skunk Place" ingliskeelses variandis mainitud teoses). Too nimi kandus muutmatult edasi läbi aegade, ka siis kui seal paigas enam polnudki kuigi arvukalt punanahku ega nende lemmik-loomi... Selle lookese sisuline mõte: kui tahate rõhutada arvukaid vinakärpe, polegi mõtet opereerida selle lätlaste kirjatähega „s", et „skunks" — öelge või kirjutage lihtsalt — Chicago.

See pole miski veste ega udujutt. Lugege raamatut, millele vihjatud. Isegi, kui lööte lahti suure Websteri, leiate skunki koha pealt „segonku".

Arnold Sepp,
chicagolaste sõber

Haruldus

SULEKUNST

seinapildid ja postkaartid,
Sobivad kinkideks igasugusteks tähtpäevadeks.
Hinnad alates $10.00.

müügil „Meie Elu" taliruses
958 Broadview Ave. Toronto. Ont. M4K 2R6

VOLDEMAR RAUDSEPP
Sinuga soovivad ühendust Hamburgi—Pinnebergi kooliõed-vennad. Sinust tuttavate informatsioon rõõmustav.
Villu Pint ,30 Grove Ave. St. Catharines, Ont. L2P 1C7

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
Suite 600, 55 University Ave., Toronto, Ontario, M5J 2H7
Tel. 862-7115

KIVI TRAVEL
Reiside korraldamine üle maailma
Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Suite 203, Toronto, Ontario M4K 2R6
Tel. 466-4813 ja kodus 759-3588

EDWIN K. KARVONEN B.A., C.A.
Chartered Accountant
UUS AADRESS:
4900 Sheppard Ave. East, Scarboro, Ont. M1S 4A7
Tel. 293-7513

LEE FURS võtab suveks karusnahkesemeid külmutusruumi hoiule
Tasuta toomine ja viimine
LEE FURS
707 Mt. Pleasant Rd., Toronto, Canada M4S 2N4
Telefon 483-6851
Omanik L. LEE